

Dosarul nr.1a-1682/19
1-15086461-02-1a-21082019

Judecătoria Criuleni (sediul Dubăsari)
Judecători: V. SUCIU,
I. MALANCIUC, A. MOTRICALĂ

DECIZIE
în numele Legii

17 decembrie 2025

mun.

Chișinău

COLEGIUL PENAL AL CURȚII DE APEL CENTRU

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată
Judecătorii
BUDECI
Grefier

Eugeniu BEȘELEA
Olga COJOCARU și Vitalie

Marilena ARNĂUTU

Cu participarea:

- Procurorul din Circumscripția Curții de Apel Centru – Ion PRIPA
- Apărătorului inculpatului – avocat, Roman MEDELEANU
- Inculpatului - CERCHEZ Igor *****

a examinat în ședință de judecată publică, în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Serghei CANȚER, în interesele inculpatului CERCHEZ Igor ***** , împotriva Sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) nr. 1-94/2015 din 31 iulie 2019, pronunțată în cauza penală de învinuire a lui

CERCHEZ Igor *****, a.n.*****, IDNP: ***** , moldovean, cetățean al Republicii Moldova, originar din s.***** r-nul ***** , domiciliat în mun. Chișinău str. ***** , studii superioare, fără antecedente penale,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal al Republicii Moldova.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

*Judecarea cauzei penale în prima instanță de la 21 septembrie 2015 – 31 iulie 2019;
Judecarea apelului la Curtea de Apel Centru de la 21 august 2019 (înregistrată pe rolul Curții de Apel și repartizată la data de 24 iunie 2024 judecătorului Vitalie BUDECI)
– 17 decembrie 2025 (pronunțată Decizia).*

Procedura citării legale a fost executată.

Asupra apelului declarat de către avocatul Serghei CANȚER, în interesele inculpatului CERCHEZ Igor *****, împotriva Sentinței Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) nr. 1-94/2015 din 31 iulie 2019, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate în ședința de judecată, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,-

C O N S T A T Ă :

1. Prin Sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) nr. 1-94/2015 din 31 iulie 2019, CERCHEZ Igor ***** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal și i-a fost numită o pedeapsă – 7 (șapte) ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu amendă în mărime de 8000 (opt mii) u.c. în sumă de 160000 (una sută șazeci mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe un termen de 10 ani.

A fost aplicat în privința inculpatului CERCHEZ Igor ***** măsura preventivă obligarea de a nu părăsi țara, care se va menține până când sentința va deveni definitivă.

Termenul ispășirii pedepsei de către CERCHEZ Igor ***** se va socoti din momentul reținerii lui, după intrarea în vigoare a sentinței, însă în acest termen se va include perioada aflării lui sub strajă de pe data de 01.07.2015 până la 10.08.2015, inclusiv.

A fost menținut sechestru aplicat prin ordonanța din 08.07.2015 asupra automobilului de model ***** (Cod VIN *****), în scopul asigurării executării amenzii penale stabilite.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea de la CERCHEZ Igor ***** în beneficiul statului a sumei de 4239 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată a fost respinsă, ca nefondată.

Corpurile delictelor și anume: CD-urile pe care sunt înregistrate rezultatele măsurilor speciale de investigații efectuate, documentele care atestă autenticitatea a 6 bancnote în sumă totală de 600 USD, cu nominalul a câte 100 dolari fiecare, cu seriile și numerele: ***** analiza operațională efectuată în cadrul dosarului penal nr.***** prin care se stabilește legătura telefonică între Igor CERCHEZ - Tudor BARBAROȘ, de la numerele de telefoane ***** și ***** la numărul de telefon *****, și între Tudor BARBAROȘ și Petru BOȚAN, Vasile OANȚA la numerele de telefon ***** și *****, fișele de ordine statistică depuse pe marginea cauzei penale nr.***** , informațiile privind ratele de schimb valutar, după intrarea sentinței în vigoare se vor păstra în continuare la materialele cauzei penale.

A fost admis renunțul Centrului Național Anticorupție la acțiunea privind încasarea prejudiciului material în sumă de 11309,28 lei, și a fost încetat procesul în latura civilă în urma renunțării reprezentantului reclamantului la acțiune.

A fost menționat, că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

2. Pentru a pronunța sentința instanța a constatat că, inculpatul **CERCHEZ Igor *******, activând în baza ordinului Procurorului General nr.615-p din 19.06.2014 în funcția de procuror în Procuratura r-lui Orhei, fiind conform art.123 alin.(3) Cod penal, persoană cu funcție de demnitate publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu

și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar prevederilor art.22 alin.(1) lit.a), b), d), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008, conform căreia funcționarul public este obligat să respecte Constituția RM, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege, contrar prevederilor actelor naționale și internaționale pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute inclusiv în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, folosind intenționat situația de serviciu, contrar prevederilor art.54 lit.a) și b) ai Legii nr.294-XVI din 25.12.2008 cu privire la Procuratură, prin care procurorul este obligat să îndeplinească obligațiile de serviciu în strictă conformitate cu Constituția și Legile Republicii Moldova, să respecte regulile deontologice ale procurorilor, să se abțină de fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau compromite titlu de procuror, acționând în interes material, a comis infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

La 24.06.2015, CERCHEZ Igor, aflându-se în or. Orhei, în incinta sediului Procuraturii raionului Orhei, situată pe str. ***** 142, exercitând atribuțiile de serviciu, de procuror în Procuratura raionului Orhei, a primit spre examinare în ordinea art.290 Cod de procedură penală cauza penală nr.*****, parvenită în Procuratura r-lui Orhei, cu propunerea organului de urmărire penală de punere sub învinuire a lui Tudor BARBAROȘ în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(2) Cod penal, întocmirea rechizitoriului și trimiterea cauzei în instanța de judecată.

Procurorul Igor CERCHEZ, studiind materialele cauzei penale și, conștientizând faptul, că potrivit prevederilor art.24 Cod penal „persoana care a săvârșit o infracțiune în stare de ebrietate, produsă de alcool sau de alte substanțe, nu este liberată de răspundere penală”, însă la cererea învinuitului Tudor BARBAROȘ, conform practicii deja stabilite în cadrul Procuraturii r-lui Orhei, ar putea înceta urmărirea penală conform prevederilor art.285 Cod de procedură penală și în baza art.55 Cod penal, cu liberarea învinuitului de răspundere penală și tragerea acestuia la răspundere contravențională, soluție procesuală favorabilă persoanei învinuite, a decis să obțină în legătură cu adoptarea acesteia a bunurilor ce nu i se cuvin.

În vederea realizării intențiilor sale infracționale, la data de 24.06.2015, aproximativ la ora 16:30, în biroul său de serviciu din incinta Procuraturii raionului Orhei, situată pe str.Vasile Mahu 142 în or. Orhei, sub pretextul de a nu expedia cauza penală în instanța de judecată pentru examinare în fond și pentru încetarea urmăririi penale cu liberarea numitului - Tudor BARBAROȘ de răspundere penală, cu tragerea lui la răspundere contravențională în baza art.55 Cod penal, cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă, Igor CERCHEZ a pretins de la Tudor BARBAROȘ mijloace financiare ce nu i se cuveneau în sumă de 12000 lei, condiționând transmiterea acestora pe parcursul zilei de 26.06.2015, ori în caz contrar cauza penală va fi trimisă pentru examinare în instanța de judecată.

La data de 26.06.2015, în continuarea intenției sale infracționale și atingerea rezultatelor scontate, procurorul Igor CERCHEZ s-a întâlnit în jurul orei 09:00 cu Tudor

BARBAROȘ în biroul său de serviciu din incinta Procuraturii raionului Orhei, situată pe str. Vasile Mahu 142 din or. Orhei, unde pentru facilitarea intereselor acestuia pe cauza penală nr.*****, în cadrul discuției purtate cu acesta din urmă, el, în mod repetat a pretins mijloace financiare, care nu i se cuvin, drept rezultat al discuției, înțelegându-se ca suma exactă care urmează a-i fi transmisă să fie cel puțin de 11500 lei, bani care urmau a fi transmiși până la data de 27.06.2015.

Ulterior, în jurul orei 16:00 a aceleiași zile, în circumstanțe identice, Igor CERCHEZ în rezultatul discuției purtate cu Tudor BARBAROȘ , a acceptat primirea de la ultimul a banilor în sumă de 600 USD, care conform cursului valutar oficial din acea zi constituiau suma de 11248,74 lei, solicitând transmiterea acestora pe parcursul zilei de 29.06.2015.

În continuare, dorind realizarea intențiilor sale criminale până la capăt, potrivit înțelegerii prealabile, la data de 01.07.2015 aproximativ la ora 10 și 12 min., procurorul Igor CERCHEZ s-a întâlnit cu Tudor BARBAROȘ în biroul său de serviciu de la etajul II a Procuraturii r- lui Orhei, situată pe str. Vasile Mahu 142 din or. Orhei, unde stabilind, că acesta are asupra sa bunurile anterior pretinse pentru adoptarea unei hotărâri favorabile lui Tudor BARBAROȘ în cauza penală nr.*****, i-a cerut ultimului să-l urmeze în debaraua de la etajul I a aceleiași Procuraturi.

Astfel, la ora 10 și 21 min. a aceleiași zile, aflându-se în debaraua de la etajul I a Procuraturii raionului Orhei, pentru emiterea ordonanței de încetare a urmăririi penale și liberarea de răspundere penală cu tragerea lui Tudor BARBAROȘ la răspundere contravențională în baza art.55 Cod penal, cu aplicarea unei sancțiuni cu amendă în mărime de 75 unități convenționale, procurorul Igor CERCHEZ a pretins, a acceptat și a primit de la Tudor BARBAROȘ , sub controlul organului de urmărire penală, reprezentat de Procuratura Anticorupție, mijloace financiare care nu i se cuveneau în sumă totală de 600 USD după cum urmează: 6 bancnote cu nominalul a câte 100 dolari fiecare cu seriile și numerele: ***** care valorau conform cursului valutar oficial din acea zi suma de 11309,28 lei.

Apoi, Igor CERCHEZ a plasat banii respectivi într-un loc necunoscut și ambii s-au deplasat în biroul lui de serviciu pentru formarea documentelor necesare obținerii rezultatului favorabil lui Tudor BARBAROȘ .

Astfel prin acțiunile sale intenționate CERCHEZ Igor ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal - *coruperea pasivă, manifestată prin pretinderea, acceptarea și primirea personală a bunurilor ce nu i se cuvin, de către o persoană cu funcție de demnitate publică, pentru a îndeplini anumite acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acestora, acțiuni săvârșite prin extorcare de bunuri.*

3. *Nefiind de acord cu Sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) nr. 1-94/2015 din 31 iulie 2019, avocatul Serghei CANȚER, în interesele inculpatului CERCHEZ Igor *****, a atacat-o cu apel, solicitând admiterea apelului casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care CERCHEZ Igor ***** si fie achitat, pe motiv că în acțiunile ultimului nu există faptul infracțiunii incriminate, prevăzute la art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal.*

În motivarea apelului apărarea a sistematizat motivele apelului în 4 compartimente.

În prim plan apărarea a invocat încălcarea normelor privind compunerea instanței de

judecată. Nerespectarea principiului nemijlocirii - temeiuri incontestabile de casare a sentinței.

Indică că după parvenirea cauzei penale în Judecătoria Criuleni, (sediul Dubăsari), cauza penală a fost repartizată judecătorului Boris TALPĂ, care prin încheierea din 21.09.2015, a primit în procedură cauza penală (Vol.II, fila 148-149), după care și-a declarat abținere, iar cererea de abținere a fost examinată de judecătorul Veaceslav SUCIU, care a dispus respingerea abținerii. După respingerea abținerii, judecătorul Boris TALPĂ, prin încheierea din 08.10.2015 (Vol.II, fila 168), a dispus formarea completului de judecată compus din 3 judecători: Boris TALPĂ - Președinte, judecător raportor; Ion MALANCIUC - judecător și Alexandru MOTRICALĂ - judecător. La 29.11.2016, Consiliul Superior al Magistraturii, prin Hotărârea nr.831/33, a dispus detașarea judecătorului Boris TALPĂ la Institutul Național al Justiției, începând cu 01.12.2016. La 30.11.2016, prin încheierea judecătorului Boris TALPĂ, s-a dispus repartizarea repetată a cauzelor aflate în gestiune, inclusiv s-a dispus repartizarea cauzei penale de învinuire a lui Igor CERCHEZ în comiterea infracțiunii prevăzută de art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal. Tot la 30.11.2016, judecătorul Boris TALPĂ prin încheiere, modifică completul de judecată după cum urmează: Veaceslav SUCIU - Președinte, judecător raportor; Ion MALANCIUC - judecător și Alexandru MOTRICALĂ - judecător (Vol.II, fila 33-34). Conform materialelor cauzei penale constată cu certitudine că în perioada 08.10.2015 (formarea completului inițial) și 30.11.2016 (modificarea componenței completului), în cadrul cercetării judecătorești au fost audiați toți martorii din lista probelor anexată la rechizitoriu: OANȚA Vasile; BUCIUȘCAN Ruslan; TICU Elena; BODORIN Sergiu; CARASEC Ana; BORDIAN Marcela, dar ce este cel mai important, a fost audiată principala probă a acuzării - martorul denunțator BARBAROȘ Tudor, în plus au fost examinate o parte din măsurile speciale de investigații (Vol.II, fila 195 - 233). Ulterior intervenirii judecătorului Veaceslav SUCIU (30.11.2016) și până la pronunțarea sentinței, cercetarea judecătorească nu a fost reluată de la început pentru respectarea mijlocirii în procesul penal, fapt care consideră că constituie un viciu esențial ce afectează legalitatea sentinței.

În drept apărarea face trimitere la prevederile alin(1) al art.31 Cod de procedură penală care prevede că completul de judecată format în condițiile art.30 trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei, cu excepția prevăzută în alin.(3). Potrivit alin(2) al art.31 Cod de procedură penală după începerea cercetării judecătorești, orice schimbare intervenită în completul de judecată impune reluarea de la început a cercetării judecătorești”, excepțiile în mod expres fiind menționate la alin(3): boală îndelungată, deces sau din motivul eliberării din funcție în condițiile legii, excepții care nu sunt aplicabile speței așa cum Boris TALPĂ a fost detașat la INJ prin Hotărârea CSM, iar pentru cauza penală dată nu au fost păstrate împuternicirile. Pertinente sunt și prevederile art.314 Cod de procedură penală, care reglementează expres în alin.(1) faptul că: „ Instanță de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele, probele prezentate de părți sau administrate la cererea acestora, inclusiv să audieze inculpații, părțile vătămate, martorii, să cerceteze corpurile delictelor, să dea citire rapoartelor de expertiză judiciară, proceselor-verbale și altor documente, precum și să examineze alte probe prevăzute de prezentul cod. De asemenea, potrivit alin(2) al aceluiași articol se instituie obligația instanței: ”la judecarea

cauzei, creează părții acuzării și părții apărării condițiile necesare pentru cercetarea multilaterală și în deplină măsură a circumstanțelor cauzei.

Potrivit art.6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului: „Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. În cauza Cătean c. României, CEDO a menționat expres în pct.60 din Hotărâre: „Curtea consideră că un aspect important al unui proces penal echitabil este posibilitatea pe care o are inculpatul de a fi confruntat cu martorii în prezența judecătorului care, în cele din urmă, se pronunță asupra cauzei. Principiul nemijlocirii este o garanție importantă în procesul penal în cadrul căruia observațiile făcute de instanță cu privire la comportamentul și credibilitatea unui martor pot avea consecințe importante pentru inculpat (a se vedea Beraru împotriva României, nr. 40.107/04, pct. 64, 18 martie 2014). Faptul că judecătorul instanței de fond a avut la dispoziția sa declarațiile scrise din cadrul ședințelor de judecată în care au fost audiați inculpatul și martorii nu a fost considerat îndeostulător pentru remedierea viciului procedural, Curtea reținând că aceste declarații au reprezentat probe relevante pentru condamnarea sa, care nu au fost ascultate în mod direct de judecătorul de la instanța de fond, astfel că disponibilitatea în formă scrisă a declarațiilor nu poate compensa neîndeplinirea cerinței nemijlocirii în cadrul procesului. Pentru motivele invocate supra Curtea în unanimitate a constatat încălcarea art.6 CEDO, dreptul la un proces echitabil.

Prin urmare, constată cert că a fost încălcat principiul nemijlocirii, ceea ce viciază iremediabil hotărârea primei instanțe, iar în situația în care judecătorul raportor, Veaceslav SUCIU, președintele ședinței, nu a participat nemijlocit la audierea martorilor și examinarea altor probe, însă ulterior fiind raportor pe dosar a emis Sentința și orientat greșit ceilalți membri a completului, consideră că a fost afectată imparțialitatea și obiectivitatea acestuia, respectiv a întregului complet de judecători la adoptarea sentinței. Astfel, a fost încălcat dreptul inculpatului de a fi judecat de o instanță independentă și imparțială, respectiv a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. În consecință, solicită instanței de apel să ia în considerare argumentele de fapt și de drept indicate mai sus și să le dea o apreciere legală.

Un alt temei de casare a sentinței, apărarea a invocat nemotivarea sentinței. Aprecierea eronată și contrară art.101 Cod de procedură penală a circumstanțelor de fapt și de drept.

În primul rând contestă modul în care instanța de fond a motivat sentința, sau mai bine spus nu a motivat sentința, așa cum instanța de fond s-a rezumat la reproducerea conținutului rechizitoriului. Această concluzie se probează prin faptul că chiar pe prima filă, instanța efectuând copierea, nu a modificat formularea din învinuire/rechizitoriu, citează: „... a comis infracțiunea în următoarele circumstanțe”, după care și pe fila 3 (primul alineat), formularea este exactă din rechizitoriu: „Astfel, prin acțiunile sale intenționate Igor CERCHEZ a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal ... acțiuni săvârșite prin extorcare de bunuri. Consideră contrară legii o astfel de motivare a instanței, or sentința nu poate începe cu concluzia instanței despre fapta comisă și vinovăția persoanei, fără a fi examinate mai întâi probele în modul prevăzut de lege, după care să existe o concluzie asupra vinovăției.

Constată în aceste circumstanțe că sentința de facto este un act de învinuire, ceea ce contravine principiului nevinovăției și nu constituie o soluție a instanței bazată pe examinarea multiaspectuală, obiectivă și completă a circumstanțelor cauzei, fapt care viciază sentința, motiv din care aceasta urmează a fi casată.

Atrage atenția că după ce s-a redat rechizitoriul integral în sentință, prin expunerea învinuirii, declarațiilor inculpatului, declarațiilor martorilor, măsurilor speciale de investigație etc, instanța (fila 11, paragraf 2) s-a limitat la copierea din comentariul codului penal a noțiunilor de obiect juridic special, obiect material, subiectul infracțiunii, latura obiectivă, a pretinde, a primi, a accepta, copierea prevederilor de la art. 123 Cod penal, după care concluzionează (pagina 12, ultimul paragraf), despre vinovăția inculpatului, menționând că probele coroborează între ele, fără însă a fi examinate aceste probe, în aceste circumstanțe, lipsește o examinare multiaspectuală, obiectivă și completă a circumstanțelor de fapt și de drept, ceea ce este contrar art.101 Cod de procedură penală. Instanța nu a ținut cont de faptul că motivarea unei hotărâri constituie una dintre componentele dreptului la un proces echitabil prevăzut de art.6 din CEDO, prin care îi atribuie acesteia obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților (c. Boldea c. României, Hotărârea CtEDO din 20.04.2010, parag. 32- 38). Prin urmare, prin motivarea defectuoasă și insuficientă a sentinței constată încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil, fapt care impune casarea sentinței și rejudecarea cauzei cu respectarea tuturor drepturilor și garanțiilor prevăzute atât de dreptul intern, cât și de CEDO. Privitor la aprecierea eronată a probatoriului, acesta se datorează în primul rând faptului că judecătorul raportor, Veaceslav SUCIU, pe de o parte nu a participat nemijlocit la examinarea probelor, iar pe de altă parte, probele existente nu au fost apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. Cu trimitere la sentință (fila 13, paragr.2) menționează că instanța concluzionează eronat asupra existenței proiectului ordonanței de încetare a urmăririi penale, prin urmare asupra existenței intenției de încetare a urmăririi penale, în condițiile în care din declarațiile martorilor: CARASEC Ana - procuror de serviciu responsabilă de înregistrarea cererilor, TICU Elena - șefa Cancelariei și BODORIN Sergiu - Procurorul raionului care viza orice cerere, dar și din examinarea Registrelor cancelariei, s-a constatat cu certitudine că nici o cerere de încetare a urmăririi penale în baza art.55 Cod penal, semnată de martorul denunțator BARBAROS Tudor, nu a fost avizată de procurorul de serviciu, vizată de procurorul șef și depusă la cancelarie, fapt care în coroborare cu declarațiile inculpatului, care a declarat că a rupt cererea imediat cum a ieșit BARBARAS Tudor din birou, stabilește intenția acestuia enunțată de a expedia cauza penală în instanța de judecată. Stabilirea intenției este foarte importantă, or calificarea infracțiunilor se efectuează indiscutabil după intenție.

Indică apelantul că instanța nu a ținut cont de declarațiile inculpatului, coroborate cu declarațiile martorilor menționați mai sus, prin care s-a explicat că era imposibil de încetat cauza penală în lipsa unei cereri semnate de inculpat, totodată conform procedurilor existente, era imposibil de înregistrat o cerere pe data de 01 iulie 2015 și să adopte o hotărâre cu sfârșitul lunii iunie 2015. De asemenea, instanța nu a ținut cont de faptul că cauza penală de învinuire a martorului denunțator, era finalizată pentru a fi expediată în instanța de

judecată, fiind semnată și recipisa privind primirea rechizitoriului, iar în lipsa unei cereri de încetare a urmăririi penale, care după cum s-a menționat a fost nimicită, unica soluție care avea să survină - expedierea cauzei în instanța de judecată.

Atrage atenția că la urmărirea penală inculpatul nu a dat declarații, iar de către procuror cu încălcarea normelor de procedură, s-a întocmit un proces verbal de confruntare, în care a mai trecut încă o dată prin copiere declarațiile martorului denunțator, probă nulă, la care instanța face referire în sentință și se bazează pentru concluzionarea asupra vinovăției inculpatului Igor CERCHEZ .

Drept urmare a concluziilor eronate ale instanței privitor la intenție, survin pe cale de consecință și argumentele instanței privitor la calificarea infracțiunii în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal și prezența elementelor aceste infracțiuni, deși inculpatul și apărarea a demonstrat prin probe anexate la dosar și nu doar în mod declarativ, așa cum se expune instanța în sentință, asupra prezenței infracțiunii.

În continuare apelantul a invocat și alte încălcări admise în procesul cercetării judecătorești de către instanța de judecată, respectiv încălcarea dreptului la un proces echitabil, care s-au manifestat prin lăsarea fără examinare a plângerilor împotriva acțiunilor ilegale ale organului de urmărire penală nesoluționate de judecătorul de instrucție și nici de către instanța de fond. Nesoluționarea cererilor înaintate de inculpat.

Având în vedere că la faza de urmărire penală de către Procuratura Anticorupție, au fost admise mai multe încălcări de procedură la efectuarea acțiunilor de urmărire penală, în procesul reținerii, înaintarea ilegală a învinuiri etc, de către Igor CERCHEZ și avocații săi au fost formulate plângeri împotriva acțiunilor ilegale, care au fost respinse de procurorul ierarhic superior, după care nu au fost examinate nici de judecătorul de instrucție, care după ce le-a tergiversat fără examinare (de la 07.07.15, până la 19.11.2015), contrar termenului stabilit de art.313 Cod de procedură penală, le-a expedit pentru anexare la cauza penală și nu au fost examinate nici de către instanța de fond (Judecătoria Criuleni).

Astfel, plângerea nr.373 din 03.07.2015, întocmită de avocatul Ștefan BALMUȘ în interesele lui Igor CERCHEZ, în conformitate cu art.313 Cod de procedură penală, prin care s-a solicitat admiterea plângerii și recunoașterea perchezițiilor și reținerii efectuate la 01.07.2015 ca fiind ilegale, nu a fost examinată în general de instanța de fond și nici nu s-a expus în sentință asupra plângerii, ceea ce de asemenea constituie încălcarea dreptului inculpatului la un proces echitabil. În plângere au fost invocate încălcări grave ale legislației procesual penale legate de efectuarea perchezițiilor, care toate au fost bazate pe Ordonanțe ale procurorului în care în partea dispozitivă era scris, citează: „ Efectuarea percheziției în scopul depistării și ridicării banilor primiți de la Tudor BARBAROȘ la 30.06.2015 ”, deși toate perchezițiile, flagrantul eșuat și reținerea lui Igor CERCHEZ a avut loc la 01.07.2019. Mai mult, în plângere s-a invocat că reținerea este ilegală, având în vedere că procesul verbal de reținere a fost întocmit cu încălcarea termenului de 3 ore.

În condițiile în care prin procesul verbal de percheziție corporală se probează că la ora 10.45,data de 01.07.2015, Igor CERCHEZ era privat de facto de libertate fiind ținut de mâini de colaboratorii CNA, după care supus percheziției corporale, după care întocmit procesul verbal de reținere la ora 14.58, a demonstrat că reținerea este ilegală, fiind depășit termenul cu 1 oră si 13 minute. De asemenea, a fost lăsată fără examinare de către instanța de fond și

plângerea din 13.07.2019, întocmită în conformitate cu art.313 Cod de procedură penală, prin care avocatul Serghei CANȚER în interesele lui Igor CERCHEZ, a solicitat anularea ordonanței de punere sub învinuire. În plângere, a invocat că Ordonanța de punere sub învinuire este ilegală, deoarece nu conținea toate semnele prevăzute de art.281 alin(2) Cod de procedură penală (data, locul, mijloacele, modul de săvârșire, consecințele, caracterul vinei, motivele etc.) La fel, s-a invocat că Ordonanța de punere sub învinuire emisă în privința lui CERCHEZ Igor este un act procedural care nu conține cele trei criterii stabilite de jurisprudența CtEDO, fiind emisă doar în scopul legiferării într-un fel a reținerii, care este ilegală și care a fost de asemenea contestată în conformitate cu art.313 Cod de procedură penală, după care pusă la dispoziția instanței pentru aplicarea măsurii preventive - arestarea preventivă.

Prin urmare, în condițiile în care nici judecătorul de instrucție și nici instanța de fond nu a examinat cele două plângeri menționate și nu s-a expus asupra legalității acțiunilor organului de urmărire penală, fiind enunțate de inculpat încălcări de procedură foarte grave, legate inclusiv de încălcarea drepturilor consfințite de CEDO (art.5, art.6, art.8), consideră că inculpatului i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, totodată aspectele invocate viciază iremediabil de drept legalitatea sentinței și astfel aceasta urmează a fi casată. Ca finalitate, aduce la cunoștința instanței de apel că în cadrul audierii suplimentare a inculpatului dar și în cadrul dezbaterilor judiciare, acesta a dat declarații și a motivat acțiunile sale sub aspectul altei calificări juridice, fapt ce necesita verificarea poziției sale prin audierea suplimentară a martorului denunțator BARBAROȘ Tudor, motiv din care după terminarea cercetărilor judecătorești a fost înaintată cerere către instanță de reluarea cercetărilor judecătorești și audierea suplimentară a martorului denunțator, însă această cerere similar plângerilor în baza art.313 Cod de procedură penală, a fost lăsată fără examinare.

Un alt temei de casare invocat de apărare îl constituie faptul că instanța nu a verificat atent materialul probator administrat și nu s-a expus corespunzător, astfel încât să prevină o condamnare a inculpatului ca rezultat al provocării.

Indică că în primul rând încă de la faza de urmărire penală, prin cererile înaintate, inculpatul a acuzat organizarea și desfășurarea acțiunilor de provocare în privința sa la comiterea infracțiunii, motiv din care instanța de judecată era obligată să verifice minuțios probatoriul administrat, însă aceste circumstanțe nu au fost examinate și expuse în sentință corespunzător. Instanța nu a reținut că în perioada 29.06.2015 - 01.07.2015 (trei zile la rând martorul denunțator venea la procurorul Igor CERCHEZ cu banii la el, deși cauza penală a sa era din 26.06.2015 finisată de judecată, inclusiv fiind semnată recipisa înmânării rechizitoriului) a avut loc o provocare, ceea ce exclude probele care pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare (cauza Sandu vs R.Moldova, cauza Romanaukas vs R.Lituania). Instanța în rezultatul examinării eronate a probatoriului, nu a reținut că comiterea infracțiunii nu ar fi fost posibilă, decât în rezultatul acțiunilor de provocare la comiterea infracțiunii (aceasta poate fi constatat din conținutul Rapoartelor ofițerilor CNA (Voi. 1, pag. 12-17), dar și din declarațiile martorului BOȚAN Petru, care în repetate rânduri i-a spus martorului denunțator că procurorul Igor CERCHEZ nu vrea să ia banii pentru că se teme și mai bine să meargă în instanța de judecată, însă cu toate acestea martorul denunțator, fiind sub influența CNA și PA nu a renunțat și nici nu putea deja să renunțe la acțiunile sale de provocare la

comiterea infracțiunii, care au fost duse până la capăt.

Reține apărarea că instanța nu a dat apreciere faptului că organul de urmărire penală nu a avut un rol pasiv în derularea evenimentelor, dar a influențat aceste evenimente prin determinarea martorului denunțator să transmită banii, în zilele de 29.06.2015, 30.06.2015 și 01.07.2015, iar în schimb cauza penală a martorului denunțator a fost retrasă de la Procuratura raionului Orhei și transmisă în Procuratura sect. Râșcani, mun. Chișinău, unde a fost încetată urmărirea penală.

De asemenea, instanța nu a reținut că din materialele cauzei penale se constată o determinare directă la comiterea unui act de corupere din partea denunțatorului BARBARAS Tudor, fapt care se probează prin conținutul măsurilor speciale de investigație (discuțiile corecte ale procurorului Igor CERCHEZ pe tot parcursul derulării măsurilor speciale de investigație vs discuțiile și comportamentul provocatoare ale martorului denunțator), dar și din faptul că martorul denunțator 3 zile la rând venea la procurorul Igor CERCHEZ, deși putea să nu o facă iar cauza penală a acestuia să fie expediată în instanța de judecată, fiind deja finalizată și pregătită pentru expediere în instanța de judecată. În speță, indică apărarea că era prezentă înțelegerea dintre CNA/PA cu martorului denunțator conform căreia pentru reținerea în flagrant a procurorului Igor CERCHEZ, martorului denunțator i se va înceta cauza penală, ceea ce a și avut loc în cadrul Procuraturii sect. Râșcani, mun. Chișinău.

Mai invocă apelantul că instanța nu a reținut faptul că, până la inițierea măsurilor speciale de investigații nu a existat nici un indiciu că inculpatul Igor CERCHEZ ar fi fost implicat în vreo activitate criminală, mai ales de corupție, or din discuția înregistrată din proprie inițiativă de martorului denunțator la 26.06.2015 (deja se afla sub controlul CNA), pe care se bazează instanța de fond în sentință și o pune eronat la baza condamnării, se poate de constatat că nu a fost purtată nici o discuție privitor la solicitarea banilor pentru încetarea urmăririi penale așa cum invocă procurorul Anticorupție ***** BALAN în procesul verbal de consemnare a plângerii (actul care a stat la baza pornirii urmăririi penale, Vol.I fila 5). Astfel, nu a fost reținut nici faptul că fără a exista probe conform cărora inculpatul Igor CERCHEZ pretinde mită, organul de urmărire penală și-a depășit atribuțiile și a indicat în procesul verbal de consemnare a plângerii și ulterior în ordonanța de pornire a urmăririi penale că procurorul Igor CERCHEZ pretinde mită în scopul încetării urmăririi penale în privința lui BARBAROȘ Tudor, deși dacă nu era rolul activ al organului de urmărire penală și insistența manifestată pe parcursul a 3 zile la rând, cu certitudine, în acțiunile inculpatului nu ar fi fost posibil de constatat prezența elementelor infracțiunii.

Notează apărarea că instanța nu a ținut cont nici de faptul că în baza înregistrării efectuate de BARBAROȘ Tudor la 26.06.2015, Procuratura Anticorupție nu putea să pornească urmărirea penală, iar la baza urmăririi penale a stat un proces verbal întocmit de procuror cu date interpretate extensiv ce veneau în contradicție cu înregistrarea pusă la dispoziția organului de urmărire penală.

Atrage atenția că în c. Sandu contra Moldovei, CtEDO a statuat asupra faptului că organul de urmărire penală în baza unui simplu denunț nu poate emite ordonanța de pornire a urmăririi penale în privința unui cetățean, or în speță era vorba de un procuror și mai mult decât atât, din înregistrarea lui BARBAROȘ Tudor nu se putea de constatat pretinderea banilor pentru încetarea urmăririi penale așa cum indică procurorul în procesul verbal de

consemnare a plângerii și ordonanța de pornire a urmăririi penale.

Prin urmare, concluzionează că instanța de fond nu a ținut cont de faptul că Procesul verbal de consemnare a plângerii și Ordonanța de pornire a urmăririi penale menționate mai sus, în care s-a indicat direct faptul pretinderii, denotă faptul că acțiunile autorităților statului, au fost îndreptate intenționat la provocarea anumitor circumstanțe pentru a le putea încadra în baza art.324 Cod penal, așa cum din înregistrarea efectuată de BARBAROȘ Tudor la 26.06.2015, nu au existat indici care ar permite să se rețină elementul de pretindere.

Având în vedere cele expuse, constatat că este viciată de drept însăși pornirea urmăririi penale, iar ulterior emiterii acesteia toate probele au fost acumulate prin efectul provocării, iar nemijlocit infracțiunea nu putea avea loc decât în rezultatul acțiunilor de provocare exercitate de martorul denunțator are avea interesul său în această activitate, circumstanțe care impun achitarea inculpatului Igor CERCHEZ în temeiul art.390 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, fiind incorect constatată vinovăția inculpatului Igor CERCHEZ .

Atrage atenția că instanța de fond nu a constatat și nu a apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind infracțiunea incriminată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și de drept material, în coraport cu prevederile art.6 din Convenție și jurisprudența CtEDO, în cauzele (Pareniuc vs. Moldova din 01 iulie 2014, Teixeira de Castro vs Portugalia din 09 iunie 1998, Ramanauskas contra Lituaniei din 05 februarie 2008, Khudobin c. Rusiei din 26 octombrie 2010 și Sandu c. Moldovei din 11 februarie 2014) și pct. 25.4 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 22 decembrie 2014 „Cu privire la aplicarea legislației referitoare la răspunderea penală pentru infracțiunile de corupție. Prin Hotărârea din 01 iulie 2014 în cauza Pareniuc vs. Republica Moldova, CtEDO a constatat violarea art. 6 §1 din Convenție, care s-a manifestat prin faptul că procesul penal împotriva lui Pareniuc V.V. nu a fost echitabil, astfel, CtEDO a reamintit că „admisibilitatea și evaluarea probelor constituie un aspect care este reglementat de legislația națională și că, în principiu, instanțelor judecătorești naționale le revine obligația de a le aprecia (Van Mechelen și alții c. Olandei, 23.04.1997). Totuși, admiterea unor probe poate să conducă la inechitatea unui proces. Astfel, în cazul, de exemplu, obținerii probelor ca urmare a unei provocări sau înscenări din partea poliției (Teixeira de Castro c. Portugaliei, 09.06.1998). În ceea ce privește provocarea din partea agenților statului, CtEDO a statuat în cauza Teixeira de Castro vs Portugalia că, dreptul la un proces echitabil ar putea fi încălcat în cazul în care colaboratorii de poliție nu s-au limitat la investigarea activității infracționale ale unui suspect într-un mod esențialmente pasiv, însă au exercitat o influență pentru a provoca săvârșirea unei infracțiuni, care, în caz contrar, nu ar fi fost comisă. În cauza Vanyan vs Rusia, hotărârea din 15 decembrie 2005, CtEDO a constatat că problema provocării poate fi pusă chiar și în situațiile în care activitatea respectivă a fost efectuată de către o persoană privată, în timp ce aceasta a fost de fapt organizată și condusă de către colaboratorii de poliție. CtEDO a constatat în cauza Ramanauskas vs Lituania, hotărârea din 05 februarie 2008 că, în cazul în care un acuzat susține că a fost provocat la săvârșirea unei infracțiuni, instanțele judecătorești trebuie să examineze minuțios materialele dosarului, deoarece pentru a îndeplini cerința unui proces echitabil în sensul articolului 6 §1 din Convenție toate probele obținute în rezultatul provocării de către poliție trebuie să fie excluse.

Notează în prim plan faptul că Igor CERCHEZ a fost condamnat în temeiul probelor obținute în cadrul activității speciale de investigații efectuate în perioada 29.06.2015 - 01.07.2015 (3 zile la rând), atunci când BARBARAS Tudor, fiind echipat de organul de urmărire penală cu dispozitive speciale de înregistrare audio/video și cu banii în sumă de 600 dolari SUA i-a transmis inculpatului, cu mențiunea că banii au fost puși la dispoziție de CNA, probe care după cum am demonstrat sunt lovite de nulitate, deoarece inculpatul a fost supus unei acțiuni de convingere, instigare și provocare flagrantă de a se implica în activitatea infracțională de care a fost condamnat, în lipsa vreunui indiciu că infracțiunea ar fi fost săvârșită fără această instigare și provocare.

Generalizând asupra tuturor argumentelor invocate mai sus conchide că au fost comise multiple erori de procedură, încălcate drepturile inculpatului, totodată inculpatul nu a avut parte de un proces echitabil, în speță fiind prezente suficiente temeiuri de casare a sentinței, motiv din care solicită achitarea inculpatului.

4. Conform art.402 alin.(1) Cod de procedură penală, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

În acest context se indică și pct.6.1 al Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.22 din 12.12.2005 cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel în care se reiterează că pentru părțile care au fost prezente la pronunțarea hotărîrii termenul curge de la pronunțare. În cazul cînd acestea au lipsit sau redactarea hotărîrii a fost amînată - de la data comunicării în scris despre redactarea sentinței.

Raportînd normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Penal consideră apelul declarat de avocatul Serghei CANȚER, în interesele inculpatului CERCHEZ Igor *****, ca fiind depus în termen, luînd în considerație că Sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Dubăsari) nr. 1-94/2015 a fost pronunțată public la data de 31 iulie 2019, fiindu-i înmînată copia sentinței inculpatului CERCHEZ Igor și avocatului CANȚER Serghei, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele cauzei penale, (f.d. 20 Vol. IV)) iar cererea de apel a avocatului Serghei CANȚER, în interesele inculpatului a fost depusă pe data de 14.08.2019 (f.d. 24-33 Vol IV), și înregistrată la aceeași dată, ceea ce se confirmă prin ștampila instanței de judecată.

Prin urmare Colegiul penal, verificînd acest aspect, audiind opiniile participanților la proces în acest sens, consideră apelul declarat în termen, respectiv fiind respectate prescripțiile art.402 alin.(1) Cod de procedură penală.

5. Procedura citării legale a fost îndeplinită.

În ședința Curții de Apel Centru, avocatul Roman MEDELEANU, în interesele inculpatului CERCHEZ Igor a susținut integral cererea de apel depusă în interesele clientului său împotriva Sentinței Judecătoriei Criuleni, (sediul secundar) din 31.07.2019. Motivele au fost pe larg descrise în cererea de apel anexată la materialele cauzei, dar punctează anumite momente relevante. Însăși la examinarea respectivei cauze penale, apărarea a constatat că s-a încălcat norma privitoare la formarea instanței de judecată, motiv pentru care, apărarea consideră că este un temei pertinent pentru că această cauză să fie trimisă la rejudecare, fapt menționat și-n cererea de apel, cum că de la începutul examinării cauzei a fost prezentat un

complet de judecată, care a parcurs cercetarea judecătorească, a audiat martorii ș.a., iar când s-au dispus modificări în complet, examinarea a continuat de la acel punct, noul judecător neparticipând efectiv la cercetarea judecătorească. Apărarea consideră, la fel, că sunt sub incidența unei sentințe nemotivate, în acest context, învinuirea adusă inculpatului că ar fi comis infracțiunea de corupere pasivă, se constată că nu au fost prezentate probe pertinente și concludente care ar demonstra formele laturii obiective a infracțiunii de care e acuzat CERCHEZ Igor. Astfel, ce ține de pretindere, acceptate sau primire, chiar și prin măsurile speciale de investigații dispuse nu s-a constatat sau adevărit faptul că CERCHEZ ar fi pretins, primit sau acceptat careva bunuri. Un moment esențial fiind și menționarea faptului „acțiune săvârșite prin extorcere de bunuri”, Onorată instanță, însăși, acest fapt în calitatea lui de circumstanță agravantă nu este probat, nici prin declarații martorului. Suplimentar, menționează că au fost admise și alte erori în cauza respectivă, încă de la faza urmăririi penale au fost înainte plângeri împotriva unor ace procedurale, care până astăzi nu sunt soluționate, nici măcar prin sentință, cum era de așteptat. În concluzie, susține integral cererea de apel formulată, cu toate motivele invocate și solicită admiterea cererii de apel respective.

În ședința Curții de Apel Centru, inculpatul CERCHEZ Igor a susținut cele menționate de apărare, pledând pentru admiterea cererii de apel declarate în sensul formulat. Privitor la expunerea aferent cererii de apel, primordial constată faptul că s-au încălcat grav normele privind compunerea instanței de judecată, fiind un viciu esențial care afectează legalitatea sentinței pronunțate și constituie temei de casare a acesteia. După cum a fost format complet, bineînțeles că sentința nu a putut fi corespunzător motivată, fiind admisă eroare prin care au fost lăsate fără soluții numeroase plângeri pe care le-a înaintat pe parcursul examinării cauzei în fiind, de aceea, solicită ca instanța de apel să se expună aferent lor. În concluzie, solicită admiterea cererii de apel, casarea Sentinței Judecătorei Criuleni din 31.07.2019, cu adoptarea unei noi hotărâri legale și întemeiate.

În ședința Curții de Apel Centru, acuzatorul de stat, procurorul Ion PRIPA a solicitat respingerea cererii de apel înaintate de apărare în interesele inculpatului Igor CERCHEZ ca neîntemeiată. Lecturând textul sentinței, constată că instanța de fond destul de detaliat a descris și apreciat corespunzător întreg materialul probator care a fost obținut de către organul de urmărire penală, la faza urmăririi penale și la faza prezentării acestuia în instanța de fond. La fel, corect și critic instanța de fond a dat apreciere declarațiilor inculpatului CERCHEZ Igor din cadrul cercetării judecătorești, în care dânsul nu a avut o poziție clară, schimbându-și declarațiile de la o zi la alta. Acuzarea consideră sentința primei instanțe legală și întemeiată, astfel, solicită respingerea cererii de apel înaintată de parare ca una nefondată.

6. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia Sentinței atacate a primei instanțe în raport cu motivele apelului declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de către avocatul Serghei CANȚER, în interesele inculpatului CERCHEZ

Igor, de a casa integral Sentința Judecătorei Criuleni (sediul Dubăsari) nr. 1-94/2015 din 31 iulie 2019, inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederile art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi Hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din considerentele ce succed.

7. În conformitate cu art.400 alin.(1) Cod procedură penală, *sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non privativă de libertate.*

Potrivit prevederilor art.409 Cod de procedură penală *(1) Instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces. (2) În limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.*

Conform art.414 Cod de procedură penală, *(1) Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. (2) Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.*

Conform prevederilor art.415 alin.(1) Cod procedură penală al Republicii Moldova, *„instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: pct.1) respinge apelul, menținând hotărârea atacată, dacă: c) apelul este nefondat; pct.2) admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.*

Prin urmare, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată declanșat, produce un efect devolutiv complet, în sensul că, provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Ne pronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel.

În suportul celor enunțate supra sunt îndrumătoare și prevederile pct.14.7. al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22, din 12.12.2005, „cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel”, unde se menționează că, „în sensul cerințelor art.414 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu; dacă fapta a fost săvârșită de către inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participăția, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante sau agravante; dacă probele au fost corect apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod procedură penală al Republicii Moldova”.

Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

La chestiuni de drept se referă cele ce țin de faptul: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În același context, Colegiul penal menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței de apel de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Potrivit art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanță de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; 6) dacă există circumstanțe care atenuază sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

În ședința de judecată în instanța de apel n-a fost invocată necesitatea administrării de noi probe, precum și n-au fost formulate cereri privind cercetarea suplimentară a probelor administrate în prima instanță; au fost verificate declarațiile și probele materiale examinate în ședința de judecată în instanța de fond.

Conform art.24 alin.(2), (4) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părțile în procesul penal își aleg poziția, modul și mijloacele de susținere a ei de sine stătător, fiind independente de instanță, de alte organe ori persoane. Potrivit art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului.

8. *În cadrul ședinței în instanța de apel, inculpatul CERCHEZ Igor, fiind audiat a declarat că* învinuirea adusă îi este clară, acceptă să facă declarații în instanța de apel. Inițial a declarat că nu a cerut și n-a primit careva bani de la martorul denunțator, iar ulterior a schimbat declarațiile la sugestia Procuraturii Anticorupție care a comunicat că dacă schimb declarațiile, dosarul poate fi recalificat și acesta va rămâne la Judecătoria Dubăsari, Criuleni. Susține declarațiile inițiale, conform cărora nimic n-a pretins sau primit. Din materiale dosarului reiese altceva decât ce a menționat Procuratura Anticorupție în rechizitoriu și învinuire. Au fost comise abuzuri de la începutul urmăririi penale, aceste abuzuri au fost comunicate prin cereri care au fost lăsate nesoluționate, fără a se expune cineva aferent lor, aceste plângeri așa si stau anexate fără expunere asupra lor. Menționează ceva important că la întrebarea avocatului din cadrul cercetării judecătorești dacă martorul denunțator avea asupra lui obiectul așa zisei mite la ieșirea din procuratură, acesta a menționat că nu a fost verificat în buzunare, aceasta e o circumstanță importantă din considerentul că-n prezenta cauza penală este în situația unui flagrant eșuat, obiectul presupusei mite de 600 dolari nu a fost găsit de Procuratura Anticorupție, nici la dânsul, nici în automobil sau alte locuri percheziționate, și nici el până azi nu cunoaște soarta preținsei mite. De asemenea, de către ofițerii CNA a fost falsificată stenograma ca o MSI prin care au adăugat textul ”iaca 600 dolari”, ceea ce în realitate nu există, din materialele anexate. Ca concluzie, atât la faza de urmărire penală, cat și-n cazul cercetării judecătorești nu s-a soluționat juridic și nu s-a dat răspuns juridic prin Sentința Judecătoriei Criuleni la toate abuzurile care au fost comise de procuratura Anticorupție și CNA vis a vis de cauza dată. Pe această cale, solicită instanței de apel să examineze în detaliu circumstanțele expuse în cererea de apel în coraport cu materialele cauzei.

La întrebările acuzatorului de stat, inculpatul CERCHEZ Igor a declarat că a început activitatea la 06 decembrie 2010. Conform practicii din procuratura Orhei, aceste dosare erau trimise cu propunere de trimitere în judecată, astfel a fost invitat acesta la procuratură pe 24 iunie 2015, unde a venit fără avocat. Era indicat avocatul, care a fost și audiat anterior. Anterior nu l-a cunoscut deloc, iar în proces avea statut de bănuît. Pe 24 iunie 2015, inspectoratul de politie i -a trimis dosarul cu propunere de finalizare, a fost trimis de cineva de la urmărire penală, nu își amintește numele ofițerului, dar l-a trimis pe acesta la procuratură. Repetă cele spuse anterior că pe 24 iunie prima dată a interacționat cu bănuîtul BARBAROȘ Tudor, potrivit practicii existente la acel moment, asigurarea prezenței bănuîților la procuror se făcea de către organul de urmărire penală. Acum, nu exclude faptul că atunci el l-a telefonat și invitat la procuratură, scopul era de a întocmi toate documentele de procedură pentru a finaliza dosarul. Ceea și ce a fost făcut, fiind dovezi anexate la materialele cauzei, inclusiv recipisa că a primit rechizitoriul. Fără avocat s-a petrecut acțiunea dată, așa era practica în cazurile când se recunoștea vina de către bănuît. A acționat conform practicii existente la acel moment, conform urgenței acestuia și ca să nu tergiversez alte dosare. A indicat inculpatul că a participat la toate ședințele din prima instanță, excepții fiind când avea probleme de sănătate, logic, a participat la cercetarea judecătorească. Toate plângerile pe art.313 Cod de procedură penală care au fost tergiversate și trimise peste 2 luni pentru anexarea la materiale urmau a fi soluționate odată cu sentința, ceea ce nu s-a întâmplat. A făcut referire la toate abuzurile întâmplate pe cauza respectivă, le-a invocat și la

faza de dare a declarațiilor, astfel, trăgea speranța că se va expune instanța aferent lor prin sentință. Pe parcursul urmăririi penale și la faza de a face cunoștința cu dosarul au fost înainte un șir de plângeri referitor la abuzurile comise, despre falsificarea stenogramei cu cuvintele „iată 600 dolari” care nu există pe înregistrările video, ei acest aspect l-a menționat în cadrul cercetării judecătorești și despre asta și-n cererea de apel s-a referit. Pur și simplu, au adăugat cuvinte care nu existau, subliniind aceste aspect și-n dosar. Inițial se pune problema încetării urmăririi penale a acestui dosar și din câte cunoaște, domnul Andrei BALAN și Eduard HARUJIN au fost la domnul GUREA și fraza „600 dolari”, frază falsificată a fost subliniată de către ei ca proba cea mai principală. Nu a intervenit cu cerere la acest capitol, menționează că în prima instanță, n-a avut parte de un proces echitabil, atâta timp cât judecătorul raportor după ce a audiat toți martorii și au fost vizionate MSI, fiind delegat la INJ, nu a păstrat în procedură sa dosarul respectiv, chiar dacă se afla la finalitatea lui, acesta fiind preluat de alt judecător raportor care nu a reluat cercetarea judecătorească în prezența acestui nou judecător raportor, nu au fost nemijlocit audiații martorii și examinate probele, temei pe care s-a expus în apel.

În ședințele de judecată în instanța de fond, inculpatul CERCHEZ Igor **, fiind audiat a declarat că*** vina în comiterea infracțiunii incriminate, inițial nu și-a recunoscut-o, și instanței de judecată a explicat, că activând în funcția de procuror în Procuratura raionului Orhei, la data de 24.04.2015 a primit spre examinare în ordinea art.290 Cod de procedură penală, cauza penală nr.*****, pornită în privința lui Tudor BARBAROȘ în baza art.264 alin.(2) Cod penal, cu propunerea de punere sub învinuire, întocmire a rechizitoriului și trimiterea dosarului în instanța de judecată. Având în gestiune un volum mare de lucru și, constatând, că pe cauza dată este posibil de aplicat prevederile art.55 Cod penal, adică liberarea de răspundere penală cu tragerea la răspundere contravențională, și pentru a economisi timp și resurse, atât pentru procurori cât și pentru instanță, a decis să-l citeze pe BARBAROȘ Tudor pentru ca să se convingă, că poate să aplice art.55 Cod penal și că ultimul va putea achita amenda contravențională în mărime de 75 u.c., deoarece în practica sa au fost cazuri când erau perfectate toate actele, persoana era eliberată de răspundere penală și dosarul încetat, iar după aceasta procurorul căuta persoana și o ruga să achite amenda deoarece nu putea transmite dosarul în arhivă. La acel moment, din câte își amintește, sancțiunea penală prevăzută de art.264 alin.(2) Cod penal, era de 12000 lei, fapt despre care, la data de 24.06.2015 l-a informat pe BARBAROȘ Tudor, specificându-i clar, că această sancțiune doar instanța poate s-o aplice, iar cât ține de încetarea urmăririi penale în baza art.55 Cod penal, i-a spus acestuia că urma să achite 3000 lei. Din start îi era clar că BARBAROȘ Tudor nu a înțeles subtilitățile de ordin juridic, dar fiind sfârșit de lună, și pentru că trebuia să finiseze cauza penală dată, l-a invitat pe BARBAROȘ Tudor la data de 26.06.2015 la Procuratura r-lui Orhei, și în lipsa avocatului a perfectat toate actele procesuale pentru ca cauza penală să fie posibil de expediat în instanța de judecată. El i-a dat lui BARBAROȘ Tudor să semneze, că a făcut cunoștință cu învinuirea, drepturile și obligațiile, l-a audiat în calitate de învinuit, a aplicat măsura preventivă, l-a informat despre terminarea urmăririi penale, s-a semnat pe procesul verbal privind terminarea urmăririi penale, a semnat și recipisa privind primirea rechizitoriului. A menționat, că deși avocatul Marcela BORDIAN n-a dorit să recunoască despre activitatea formală de contrasemnare a actelor

întocmite de procurori, de fapt, la acel moment, el și alți procurori din Procuratura Orhei, aveau o înțelegere cu avocații din oficiu, și după ce lucrau cu învinuitul, și semnau toate actele procesuale, ulterior avocații se apropiau de procuror și semnau toate actele de procedură, își făceau copii pentru dosarele prezentate la CNAJCS, după care cauza era transmisă în instanța de judecată. Menționează, că nu a solicitat la data de 24.06.2015 pentru sine careva sume de bani de la BARBAROȘ Tudor, nu a făcut careva promisiuni ilegale și nici nu l-a impus pe acesta să-i prezinte la 26.06.2015 suma de 12000 lei, așa cum este indicat în învinuire. El nu a înțeles de ce BARBAROȘ Tudor la data de 26.06.2015 a început a vorbi despre suma de 600 dolari, dar el din start a văzut, că ultimul nu înțelege terminologia juridică și nici ceea ce i-a explicat el la 24.06.2015. Nu cunoaște în ce circumstanțe BARBAROȘ Tudor a fost îndrumat de procuratura anticorupție ca să i se organizeze flagrantul, adică transmiterea controlată a banilor, dar consideră, că anume de la ei a venit ideea cu acei 600 dolari, ori el niciodată nu a vorbit despre dolari, doar a explicat cu codul în mână ambele variante: încetarea cauzei penale conform art.55 Cod penal cu achitarea amenzii sau expedierea cauzei în judecată unde, amenda este de 12000 lei. Cu toate acestea, la 29.06.2015, în baza înregistrării audio a lui BARBAROȘ Tudor, cât și în baza denunțului acestuia ce interpreta eronat discuția, care a avut loc la 24 și 26 iunie 2015, în privința lui a fost pornită cauza penală în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal, după care fiind organizate tot felul de măsuri speciale de investigație, dar în mod special și BARBAROȘ Tudor a fost înzestrat cu tehnică specială, camera video ascunsă și 600 dolari, și impus să invoce discuții incorecte privitor la cei 600 dolari. A menționat, că nu a primit nici un ban și nu a ascuns, după cum este învinuit, nici un ban, și consideră, că este eroarea procuraturii, că nu l-a verificat pe BARBAROȘ Tudor după finisarea operațiunii, iar această sumă de 600 dolari fiindu-i eronat și absolut neîntemeiat incriminată, banii - ca fiind obiectul infracțiunii. Mai mult ca atât, versiunea lui BARBAROȘ Tudor, precum că el i-ar fi zis să pună banii sub fața de masă nu suportă nici o critică, având în vedere faptul, că imediat cum acesta a spus „600 dolari”, el i-a arătat să iasă și nici măcar nu a văzut ce are ultimul în buzunar. Ulterior, după ce s-a întors de afară, l-a invitat pe BARBAROȘ Tudor în birou și a luat de la acesta o cerere pentru o potențială ulterioară aplicare a art.55 CP, cererea fiind scrisă la calculator, timp în care, ultimul a încercat din nou să-i pună întrebări provocatoare de genul „ce va fi cu amenda”, „când va fi hotărârea”, însă el nu s-a implicat în discuție, spunându-i, că hotărârea o va primi prin poștă, și să iasă din birou. A explicat, că a luat cererea deoarece eronat la acel moment mai spera să-l găsească pe BOTAN Petru, considerând, că prin intermediul acestuia va putea asigura achitarea amenzii de 3000 lei, însă după ce numitul a ieșit din birou, a conștientizat, că nu se merită, reieșind din comportamentul acestuia, să se complice, și rupând cererea a aruncat-o la gunoi, după care a aranjat dosarul pe masă și după vreo 5-10 min. a luat dosarul de control și geanta, și ieșind din birou s-a urcat în automobilul personal, cu scopul de a se duce la judecătorie, însă a fost stopat de colaboratorii CNA și a Procuraturii Anticorupție. Percheziția personală, a automobilului, a biroului precum și a spațiilor adiacente nu au dat nici un rezultat în sensul în care la el să fi fost găsiți careva bani. Consideră, că versiunea acuzării, reflectată în rechizitoriu, precum că el a pretins, acceptat și luat 600 dolari este neîntemeiată, având în vedere următoarele: în primul rând au fost efectuate toate acțiunile de urmărire penală posibile, precum și măsurile speciale de

investigație, a fost percheziționat personal, și biroul și automobilul și în mod normal dacă lua acei 600 dolari, aceștia aveau să fie găsiți, ori el n-a părăsit sediul Procuraturii. În al doilea rând, dacă el dorea să înceteze cauza penală în baza art.55 Cod penal, în mod normal ar fi înregistrat cererea inițial la procurorul de serviciu care o viza, după care o dădea în cancelarie și după înregistrare și vizare de șef, avea să emită ordonanță de încetare. În al treilea rând din audierea martorilor este clar, că o asemenea cerere nu a fost înregistrată. În al patrulea rând în cazul în care nu era reținut avea să invite avocatul ca să semneze actele întocmite, iar cauza penală s-o expedieze în judecată cu rechizitoriu, fapt despre care BARBAROȘ Tudor avea să afle prin poștă. În speța enunțată mai sus nu a avut nici un interes material, ilicit sau personal, exercitând obligațiile de serviciu și dorind să facă bine.

Suplimentar a menționat, că în stenogramele anexate la dosar este scris „600 iaca” deși în realitate el a pronunțat „600”, ceea ce poate fi confirmat prin înregistrarea video anexată la dosar. Într-adevăr folosind calculatorul personal a întocmit o cerere din numele lui BARBAROȘ Tudor, însă după ce acesta a ieșit din birou a rupt-o și a aruncat-o în lada cu gunoi. Cererea nu a fost dată în cancelarie pentru inițierea procedurii în baza art.55 CP. Automobilul personal, cu care se deplasa la serviciu, a fost percheziționat de două ori: prima dată la parcare din spatele Procuraturii, când a urcat în automobil să se deplaseze la Judecătoria Orhei. Menționează, că era cu geanta și cu dosarul de control, ceea ce se vede pe înregistrarea video anexată la dosar, careva bani nu au fost găsiți, și a doua oară automobilul a fost percheziționat la parcare din fața antreului clădirii CNA de către colaboratorii operativi cu suportul unui tehnician de la un serviciu auto, special invitat la acțiunea dată, și de data aceasta careva bani nu au fost găsiți. După ce BARBAROȘ Tudor a ieșit din birou, el a rupt cererea, a aranjat dosarul acestuia pe masa de serviciu, a luat dosarul de control, agenda și a ieșit din birou, undeva a durat 5 minute. Pe BOȚAN Petru de la Peresecina, l-a invitat cu scopul ca acesta să-i explice lui BARBAROȘ Tudor ce fel de amendă trebuie să achite, deoarece ultimul deja la a treia întâlnire purta niște discuții incorecte privitor la 600 dolari SUA, despre care el cu dânsul nu a vorbit și nu a solicitat de la numit 600 dolari ca amendă sau mulțumiri, recompensă. Pentru el era evident, că BARBAROȘ Tudor nu a înțeles de fapt, că amenda o putea aplica doar instanța de judecată, fapt despre care i-a comunicat ultimului la 24.06.2015. Cu toate acestea BARBAROȘ Tudor inițiază discuții privitor la suma de 600 dolari. El a înțeles, că BOȚAN Petru este șeful lui BARBAROȘ Tudor, la locul de muncă, la fabrica de ciuperci, și prin urmare considera, că acesta o să fie mai inițiat în terminologia juridică. Cu BARBAROȘ Tudor s-a întâlnit de patru ori. Când s-a întâlnit prima dată el i-a explicat numitului două variante potențiale de adoptare a deciziei pe caz. În primul caz ia explicat, că el întrunește condițiile pentru aplicarea art.55 CP, și conform practicii existente la Procuratura Orhei, de regulă se aplica maximum 75 u.c., ceea ce constituia 3000 lei, iar în al doilea caz i-a explicat, că în instanța de judecată pedeapsa poate să fie aplicată sub formă de amendă începând de la 11500 lei. Nu cunoaște în ce circumstanțe BARBAROȘ Tudor a declarat 12000 lei și 600 dolari, pentru că el nu a solicitat nici una din sumele indicate. A menționat, că nu a discutat în birou cu BARBAROȘ Tudor, pentru că acesta purta discuții incorecte privitor la 600 dolari, și pentru că anterior au fost instalate pe pod tehnici anti incendiare, comunicându-i-se că posibil să fie și echipamente de interceptare. Pe coridor nu a discutat, pentru că erau multe persoane, era sfârșit de lună. S-a

duș jos, dorind să discute cu el afară, dar atât în hol cât și pe scări erau multe persoane. Cunosând practica CNA și a Procuraturii Anticorupție privitor la interceptarea greșită a unor astfel de discuții, el a evitat să poarte careva discuții în birou, sau de față cu alte persoane. Când ulterior BARBAROȘ Tudor a intrat la el în birou, și a început discuția privitor la 600 dolari de la moșul său de la Moscova, el i-a spus imediat să iasă din birou, ca să se asigure de potențiale ulterioare probleme. În debara s-a aflat un interval foarte scurt de timp, deoarece când au intrat, BARBAROȘ Tudor „a spus -600 dolari”, și a dus mâna spre buzunar, moment în care el a întrerupt orice discuții, și au ieșit ambii din debara, spunându-i ultimului ca să-l urmeze. El a înțeles, că BARBAROȘ Tudor întreprinde niște acțiuni incorecte și el se temea să nu fie vreo provocare la infracțiune. În primele trei zile, când BARBAROȘ Tudor a început discuții despre dolari, pentru el era clar, că acesta nu a înțeles ce amendă urma să achite, însă pe el nu-l interesa câți bani are și cât urma să i se transmită de peste hotare, iar la 01.07.2015, când pentru el s-a conturat o posibilă provocare, peste 5 min. a fost reținut fizic de colaboratorii CNA, și prin urmare nu putea să facă un raport, dar, în cazul în care nu era să fie reținut, cu siguranță avea să întocmească asemenea raport, având în vedere instrucțiunile interne ale Procuraturii. A mai menționat, că BOȚAN Petru îi trebuia pentru ca acesta să-i explice lui BARBAROȘ Tudor, că cauza lui poate fi încetată în baza art.55 Cod penal și că urmează să achite 3000 lei amendă, deoarece BARBAROȘ Tudor nu înțelegea acest fapt. El i-a spus lui BARBAROȘ Tudor să iasă din birou după ce acesta a pus mai multe întrebări, una din care se referea la soluția pe dosar, la care i-a spus, că hotărârea o va primi prin poștă, totodată i-a tapat pe telefon același mesaj și i l-a dat să-l citească. Pentru a-și ușura lucru, și a nu participa în judecată pe dosare simple, pe care era posibil de încetat urmărirea penală, și pentru a explica învinutului toate drepturile, inclusiv de aplicare a art.55 Cod penal, el și în cazul dat n-a avut careva interes material. Anterior cu alte persoane învinuite și bănuite nu a avut asemenea neînțelegeri (Vol. III f. d. 85-92, 99-103);

Fiind suplimentar audiat la cerința sa, în ședința de judecată inculpatul CERCHEZ Igor a declarat, că în cadrul urmăririi penale nu a dat depoziții, ceea ce a avut drept impact efectuarea urmăririi penale și judecarea cauzei până la moment în baza art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal, ceea ce consideră, că nu corespunde circumstanțelor cauzei și intenției sale de fapt, și ceea ce va avea drept efect modificarea calificării infracțiunii. A menționat, că susține parțial declarațiile date anterior referitor la întâlnirea cu BARBAROȘ Tudor, și anume:

Într-adevăr la 24.06.2015, având în gestiune cauza penală, unde ultimul era bănuț, l-a invitat la Procuratura raionului Orhei și i-a adus la cunoștință în ce constă sancțiunea art.264 alin.(2) Cod penal, care prevedea inclusiv amendă în limitele a 12000 lei. Văzând, că numitul este predispus să achite amenda, totodată nu face nici o diferență unde urmează să achite amenda, la procuratură sau în instanța judecată, și înțelegând, că acesta nu este inițiat în procedurile penale și în genere are un grad limitat de cunoștințe juridice, a decis că pe seama acestuia este posibil de făcut niște bani, deoarece el financiar se afla într-o stare complicată. Intenționa ca sub pretextul, că îi va înceta cauza penală la Procuratură, ceea ce de fapt nu avea de gând să facă, să solicite ca și cum pentru achitarea amenzii 12000 lei, iar după ce finisa toate acțiunile procesuale, numitul semna recipisa, că a primit rechizitoriu și primea banii, avea să expedieze cauza penală în judecată, unde ulterior, prin amânarea de câteva ori a procesului prin neinvitarea martorilor sau altor procedee, să tergiverseze puțin examinarea

cauzei, astfel ca săi poată să-i motiveze precum că-i apără interesele, or nici avocatul din oficiu nu avea să intre în esență, cât și BARBAROȘ Tudor, chiar dacă se adresa undeva cu o plângere nu mai era posibil de demonstrat, că i-a dat careva bani pentru încetarea urmăririi penale, așa cum cauza se examina deja în instanța de judecată. În continuarea acțiunilor sale și întru realizarea intenției menționate supra, fără a invita avocatul, care putea crea impedimente la realizarea intenției, la 26.06.2015, cu participarea lui BARBAROȘ Tudor, în cadrul biroului de serviciu al Procuraturii raionului Orhei au efectuat și semnat ambii toate actele, ca cauza penală să fie expediată în instanța de judecată și anume: s-a semnat învinuirea, drepturile și obligațiile și a fost audiat în calitate de învinuit, măsura preventivă, informația despre finisarea urmăririi penale și perfectarea procesului-verbal privind finisarea urmăririi penale, inclusiv a fost semnată de către BARBAROȘ Tudor și recipisa privind înmânarea rechizitoriului. Tot la 26.06.2015 BARBAROȘ Tudor i-a comunicat, că moșul său trebuie să-i trimită 600 dolari din or. Moscova, urmând ca banii ca și cum pentru amendă să-i primească în zilele următoare. În zilele următoare de lucru 29 și 30 iunie 2015, fiind pe de o parte foarte ocupat, dar și nedorind să ia banii direct de la BARBAROȘ Tudor, a insistat în privința venirii la Procuratură a lui BOȚAN Petru de la Peresecina. La 01.07.2015 la el în birou s-a prezentat BARBAROȘ Tudor, și conștientizând, că acesta are banii la el, s-a gândit prin ce modalitate să-i ia și deoarece BOȚAN Petru nu venise, a decis să-i ia singur, dar nu în biroul său de serviciu, ci în încăperea de serviciu a manageriei de la primul etaj al Procuraturii raionului Orhei, astfel ca să nu fie văzut de cineva. Cu BOȚAN Petru nu se cunoștea personal, dar cunoștea un prieten al acestuia din or. Orhei, care urma să discute cu primul pentru ca acesta să fie în loc de mijlocitor al transmiterii banilor. În continuare i-a arătat lui BARBAROȘ Tudor ca să-l urmeze și au intrat în debaraua de la primul etaj, unde numitul a pus sub fața de masă 600 dolari SUA și el imediat i-a arătat să iasă și s-au ridicat la etajul II al Procuraturii, dar nu la el în birou. El i-a zis lui BARBAROȘ Tudor să iasă la balcon, timp în care, el s-a dus și a luat banii din debara și i-a dus în sala de ședințe la etajul I al Procuraturii și i-a pus sub o bucată de parchet din lemn, ceea ce era practic imposibil de a-i găsi. Ulterior, l-a invitat pe BARBAROȘ Tudor la el în birou, unde a întocmit o cerere, ca și cum pentru încetarea cauzei penale în baza art. 55 CP, însă imediat după ce ultimul a plecat, a nimicit cererea dată și așa cum plănuise anterior, cauza penală în privința lui BARBAROȘ Tudor, după ce era efectuat tot lucrul tehnic, avea să fie expediată în instanța de judecată. Fiind în birou, BARBAROȘ Tudor l-a întrebat la concret „care va fi soluția procesuală” și el i-a scris pe telefonul mobil un început de mesaj, că dosarul penal va fi încetat și că va fi totul „OK”, dar după aceasta mesajul l-a șters ca să nu rămână urme, iar ultimului i-a spus, că va fi informat despre soluția procesuală prin poștă, adică că urma să fie citat în calitate de inculpat în instanța de judecată. De fapt, după procedura internă a Procuraturii, era imposibil să înregistreze cererea lui BARBAROȘ Tudor la data de 01.07.2015, ori cauza penală urma să fie pusă în darea de seamă în luna iunie, și tot la 01.07.2015, dacă nu era reținut, urma să raporteze conducerii, că dosarul penal este finisat pentru transmitere în judecată, așa cum era finisat la 26.06.2015. Consideră, că din punct de vedere juridic calificarea operată de procuror este incorectă, având în vedere următoarele circumstanțe:

- Intenția sa a fost de dobândire a banilor sub pretextul încetării cauzei penale, deși în mod normal cauza urma să ajungă în instanța de judecată, de aceea a lucrat fără avocat, intenționat, ca învinuitul să nu înțeleagă, că este înșelat.

- Cauza penală a fost finisată pentru expediere în instanța de judecată, inclusiv s-a semnat recipisa, că BARBAROȘ Tudor a primit rechizitoriul. Cererea a fost scrisă pentru a întări încrederea numitului, că urma să înceteze cauza penală, însă cererea a fost ruptă imediat, după ce acesta a ieșit din birou. A folosit telefonul mobil pentru confirmare scrisă, că dosarul penal va fi încetat, însă în mod similar acest mesaj a fost șters. Anume din circumstanțele indicate mai sus, având intenția de a expedia cauza penală în judecată, i-a comunicat, că hotărârea o va primi prin poștă, urmând ca acesta să recepționeze citația pentru judecată.

În concluzie, având la bază circumstanțele expuse, consideră, că calificarea corectă a acțiunilor sale urmează a fi în baza art.190 alin.(2) lit.d) și nu pe art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal. Recunoaște vina prevăzută de art.190 alin.(2) lit.d) și se căiește sincer de cele comise. La urmărirea penală nu a dat declarații, deoarece a fost arestat, și neștiind cum să procedeze, sa folosit de dreptul de a nu da declarații, pentru că era în panică. Ulterior după ce a fost înlocuită măsura preventivă, aproximativ peste două luni, el s-a deplasat la Procuratura raionului Orhei, dar în sala de ședințe banii nu i-a găsit și nu cunoaște soarta lor. Acțiunea civilă nu a restituit-o. El a achitat acei 600 dolari SUA la CNA, pentru că a depus cerere în instanța de judecată de eliberare a automobilului (Vol. III f. d. 133-136);

9. Totodată, Colegiul penal reține următoarele probe administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele și anume.

În ședințele de judecată în instanța de fond, martorul BARBAROȘ Tudor , fiind audiat a declarat că la 26.06.2015, a fost telefonat de către procurorul Igor CERCHEZ , care i-a zis să se prezinte la Procuratura raionului Orhei pentru a fi audiat. Procurorul Igor CERCHEZ l-a întrebat dacă dorește ca dosarul penal să fie expedit în instanța de judecată unde va trebui să achite amenda în mărime de la 12000 lei în sus, ori să plătească amendă la procuratură. El nu știa ce să facă și Igor CERCHEZ i-a zis să vină a doua zi, pe data de 27.06.2015, pentru a-l informa ce a decis. A doua zi când a venit la Procuratură i-a spus procurorului, că a hotărât să plătească amendă, la care ultimul i-a spus să-i transmită 11500 lei, concretizând că 1500 lei urma să-i achite pentru dosar contravențional, iar 10000 lei nu știe pentru ce. El i-a spus, că nu are bani, dar peste trei zile un moș de al său din Rusia îi va trimite 600 dolari SUA. D-nul CERCHEZ i-a spus să nu-l sune, dar să intre direct la el în birou. Discuția dintre ei a fost înregistrată de către el pe telefonul său mobil. Pe data de 29.06.2015 procurorul Igor CERCHEZ era ocupat și nu l-a primit la audiență. Ulterior l-a telefonat, spunându-i să vină a doua zi la prima oră împreună cu BOȚAN Petru. Pe 30.06.2015 din nou a venit de unu singur, deoarece BOȚAN Petru a refuzat să se prezinte la Procuratură, și d-nul CERCHEZ i-a zis să vină cu acesta. La data de 01.07.2015 el a venit la d-nul CERCHEZ de unul singur cu scopul de a-i aduce banii în sumă de 600 dolari. După ce i-a spus ultimului, că a adus banii acesta i-a cerut numărul de telefon a lui BOȚAN Petru, după care l-a dus la balconul de la etajul II și i-a zis să aștepte acolo. Peste aproximativ 5

min. a venit Igor CERCHEZ și ei sau coborât într-o cameră de sub scări, și ultimul i-a zis să pună banii pe masă sub un șervețel. El a pus banii pe masă, spunându-i că sânt 600 dolari. După aceasta s-a întors din nou la balcon, iar peste câteva minute d-nul CERCHEZ l-a chemat în birou, unde el l-a întrebat pe ultimul cine va achita amenda și acesta i-a scris pe telefon, că d-lui va achita și să nu-și facă griji, după care i-a dat să semneze o foaie dactilografiată la calculator de către Igor CERCHEZ . A concretizat, că după ce a fost la CNA și a depus plângere, le comunica colaboratorilor CNA când se ducea la Procuratura raionului Orhei și aceștia îl însoțeau de fiecare dată (Vol. II f. d. 195-203);

În ședințele de judecată în instanța de fond, martorul OANȚA Vasile, fiind audiat a declarat că activează în calitate de procuror în Procuratura r-lui Orhei. La data de 01.07.2015, colegul său - procurorul Igor CERCHEZ a intrat la el în birou și l-a rugat să-i dea telefonul mobil pentru a efectua un apel, motivând, că telefonul lui este în birou la etajul II. El i-a dat telefonul mobil de model „Samsung” cu cartelele SIM ***** și *****. După aproximativ 10-15 minute Igor CERCHEZ i-a restituit telefonul. În aceeași zi a fost telefonat de o persoană necunoscută de gen masculin, care l-a întrebat ceva nedeșlășit. El l-a întrebat pe cine telefonează, dar n-a înțeles răspunsul și apelul s-a întrerupt. Până la acea dată el a mai dat telefonul mobil și altor colegi pentru a se folosi (Vol. II f. d. 206-208);

În ședințele de judecată în instanța de fond, martorul Ruslan BUCIUȘCAN, fiind audiat a declarat că cu Igor CERCHEZ a învățat la școala într-o clasă. După absolvirea școlii nu a mai comunicat cu ultimul până în anul 2014, când a fost implicat într-un accident rutier, pe cazul dat fiind pornită o cauză penală în baza art.264 Cod penal, urmărirea penală fiind condusă de Igor CERCHEZ . A concretizat că după aceea a vorbit cu Igor CERCHEZ la telefon. Nu ține minte dacă a dat cuiva numărul de telefon al lui Igor CERCHEZ (Vol. II f. d. 210-211);

În ședințele de judecată în instanța de fond, martorul Elena TICU, fiind audiată a declarat că activează în cancelaria Procuraturii r-lui Orhei, în funcția de specialist principal. Săptămânal, este numit un procuror de serviciu, care verifică cererile depuse de cetățeni, după care cererile ajung în cancelarie pentru înregistrare, unde sânt înregistrate și primesc număr în registrul de intrare, se pune numărul și data pe cerere, totodată fiind înregistrate în baza de date și în calculator. La sfârșitul zilei de lucru corespondența se prezintă procurorului șef, care pune rezoluția. Conform rezoluției se întocmesc fișe statistice, apoi se transmite spre examinare executantului. Nu cunoaște cazuri, ca petiționarul să depună cererea direct la procurorul care duce urmărirea penală. În perioada lunii iulie anul 2015, ea nu a înregistrat careva cereri de încetare a urmăririi penale depusă de Tudor BARBAROȘ (Vol. II f. d. 217-219);

În ședințele de judecată în instanța de fond, martorul Sergiu BODORIN, fiind audiat a declarat că activează în funcție de procuror al Procuraturii r-lui Orhei. Referitor la cazul dat a menționat, că la data de 01.07.2015 în corespondența care i-a fost prezentată, careva cereri de la BARBAROȘ Tudor nu a primit. A menționat, că în timpul efectuării percheziției de către colaboratorii CNA în debaraua de la etajul I a Procuraturii r-lui Orhei, a participat personal, și careva mijloace bănești nu au fost găsite. În debara are acces orice persoană, deoarece aceasta nu se încuie și aici se păstrează instrumentele servitoarei (Vol. II f. d. 221-223);

În ședințele de judecată în instanța de fond, martorul Ana CARASEC, fiind audiată a declarat că activează în funcția de procuror în Procuratura raionului Orhei. Pe data de 01.07.2015, conform graficului de serviciu săptămânal, aprobat de procurorul raionului, ea, fiind procuror de serviciu în procuratura Orhei, nu a vizat careva cereri depuse de către BARBAROȘ Tudor (Vol.II f.d. 234);

În ședințele de judecată în instanța de fond, martorul Marcela BORDIAN, fiind audiată a declarat că în luna iunie a anului 2015 în baza deciziei Oficiului Teritorial al Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, a fost desemnată ca avocat să apere interesele lui Tudor BARBAROȘ pe cauza penală pornită în baza art.264 alin.(2) lit.a) Codul penal. Ea a fost telefonată de către ofițerul de urmărire penală, Ion GONCEAR, care i-a comunicat data când urma să se prezinte la IP Orhei, pentru ca Tudor BARBAROȘ să fie recunoscut și audiat în calitate de bănuț. A precizat, că Tudor BARBAROȘ a recunoscut vina și a achitat prejudiciul cauzat părții vătămate, și ea i-a explicat acestuia despre posibilitatea depunerii cererii privind încetarea urmăririi penale în baza art.55 Cod penal. Nu ține minte dacă Igor CERCHEZ a informat-o despre efectuarea cărorva acțiuni pe cauza penală a lui Tudor BARBAROȘ și nu cunoaște cu ce propunere s-a expedit această cauză în instanța de judecată (Vol. II f. d. 213-214).

10. ***În afară de declarațiile martorilor audiați, vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii reținute în sarcina acestuia se mai demonstrează și prin următoarele mijloace de probă și procedee probatorii.***

- ***Procesul-verbal de consemnare a plângerii lui Tudor BARBAROȘ din 29.06.2015,*** conform căreia sunt reclamate acțiunile prejudiciabile comise de către procurorul în Procuratura raionului Orhei CERCHEZ Igor (Vol. I f. d. 5).

- ***Procesul-verbal din 03.07.2015 privind consemnarea măsurii speciale de investigații, interceptarea și înregistrarea comunicărilor și de imagini,*** și anexele la acest proces-verbal, prin care au fost constatate acțiunile de primire-predare a mijloacelor bănești de către Igor CERCHEZ de la Tudor BARBAROȘ (Vol. I f.d.17-42);

- ***Procesul-verbal din 29.06.2015 privind examinarea și transmiterea mijloacelor bănești*** - 600 USD după cum urmează: 6 bancnote cu nominalul a câte 100 dolari fiecare cu seriile și numerele: ***** acești bani fiind examinați de către organul de urmărire penală și ulterior predați către BARBAROȘ Tudor pentru transmiterea lor procurorului Igor CERCHEZ (Vol.I f.d. 51-52);

- ***Procesul-verbal din 28.07.2015 privind consemnarea măsurilor speciale de investigații, referitor controlului transmiterii banilor, conform căruia la data de 01.07.2015,*** între orele 10:12-10:21, Igor CERCHEZ a avut întâlnire cu Tudor BARBAROȘ în incinta Procuraturii raionului Orhei, unde, în debara, a primit de la ultimul suma estorcată anterior de 600 dolari SUA (Vol.I f.d. 56);

- ***Procesele-verbale din 01.07.2015 și respectiv din 07.07.2015 de percheziție corporală și percheziție a automobilului de model KIA RIO cu n/î CLX 454.*** precum și procesul-verbal de percheziție din 01.07.2015 a încăperii – debaraua, situată în sediul Procuraturii raionului Orhei, în cadrul căreia nu au fost găsite mijloacele bănești în sumă de 600 USD (Vol.I f.d. 61, 64, 72, 76);

- **Procesul-verbal din 01.07.2015 de efectuare a percheziției biroului de serviciu al procurorului Igor CERCHEZ** în cadrul căreia a fost ridicată cauza penală nr.*****, precum și laptop-ul procurorului Igor CERCHEZ (Vol.I f.d. 83);

- **Procesul-verbal din 07.07.2015 de examinare a conținutului materialelor dosarului penal nr.*******, conform căruia au fost examinată cauza penală respectivă, fiind identificate actele întocmite de către ofițerul de urmărire penală și de către procurorul Igor CERCHEZ în perioada 24.06.2015-01.07.2015 (Vol.I f.d. 88-121);

- **Procesul-verbal din 08.07.2015 de examinare a calculatorului personal (notebook)** de model HP Pavilion DV5 de culoare neagră, deținut de învinuitul Igor CERCHEZ , ridicat la 01.07.2015 în cadrul percheziției efectuate în biroul de serviciu a ultimului, din incinta Procuraturii r-lui Orhei, situată pe str. V.Mahu 142 din or. Orhei, în cadrul examinării căruia au fost identificate documente care atestă întocmirea hotărârii de punere sub învinuire a lui Tudor BARBAROȘ, aplicarea măsurii preventive etc.. La fel, în mapa respectivă a fost depistată o mapă cu denumirea „55 Cod penal”. Fiind deschisă această mapă, în ea au fost depistate 4 documente, dintre care cerere din numele lui Tudor BARBAROȘ de încetare a urmăririi penale conform art.55 Cod penal și tragerea lui la răspundere contravențională, documentul respectiv fiind creat la 01.07.2015, precum și o ordonanță de încetare a urmăririi penale adoptată însă la 25.05.2015 pe cauza penală nr.2015270288, în privința lui GUȚU Petru (Vol.I f.d. 126-139);

- **Procesul-verbal din 23.07.2015 de examinare a cauzelor penale:** nr.***** toate încetate în perioada 01.01.2014-01.07.2015 de către procurorul în Procuratura raionului Orhei, Igor CERCHEZ. Drept rezultat al examinării acestor cauze, a fost stabilit, că acestea au fost pornite de organul de urmărire penală conform prevederilor art.264/1 Cod penal și pe aceste cauze penale au fost aplicate prevederile art.55 Cod penal, persoanele fiind liberate de răspundere penală și trase la răspundere contravențională, cu încetarea urmăririi penale în privința lor (Vol.I f.d.142-189);

- **Procesul-verbal din 16.07.2015 de examinare a telefonului de model „Samsung”** care aparține martorului BUCIUȘCAN Ruslan conform căruia s-a stabilit, că Igor CERCHEZ l-a telefonat pe Ruslan BUCIUȘCAN la data de 24.06.2015 ora 09:57 de la nr. de telefon ***** (Vol.I f.d. 191-196);

- **Procesul-verbal din 17.07.2015 de examinare a registrului de evidență a documentelor intrate în Procuratura r-lui Orhei** în perioada 09.06.2015-16.07.2015, stabilindu-se, că la data de 24.06.2015 cauza penală ***** a parvenit în Procuratura r-lui Orhei, și aceasta a fost repartizată pentru examinare procurorului Igor CERCHEZ. Concomitent, în perioada supusă examinării, careva cerere de la Tudor BARBAROȘ în Procuratura r-lui Orhei nu a fost înregistrată (Vol.I f.d.197-199);

- **Procesul-verbal din 17.07.2015 de examinare a registrului cauzelor penale parvenite în Procuratura r-nul Orhei**, conform căruia a fost stabilit, că dosarul penal nr.***** a fost înregistrat în acest registru cu nr.263, iar în rubrica „decizia finală”, lipsește mențiunea privind decizia primită de către procuror pe caz (Vol.I f.d. 200-202);

- **Procesele-verbale de ridicare și de examinare din 03.07.2015** a CDR-lui de model „Barges” cu înregistrarea audio efectuată din propria inițiativă de către Tudor

BARBAROȘ la data de 26.06.2015, a discuției purtate de către Tudor BARBAROȘ și Igor CERCHEZ :

Vocea nr. 1 Tudor BARBAROȘ, Vocea nr. 2 Igor CERCHEZ :

1. – „ ... am sunat un moș de al meu la Rusia și el nu lucrează în Moscova, el lucrează la sat și luni se poate duce să trimată 600 dolari.

2. - Nici o problemă.

1. - Da ... se poate să ... luni

2. - Ți-am spus...

1. - Luni cum vine și li eu...

2. - Nu-s întrebări, luni o să vii, o să achiți amenda cum am vorbit.

1. - ...

2. - „Vseo”, înseamnă că așa, pe luni te aștept.

1. - Da dacă ... nu-s primește ...

2 - ...numai să nu mă suni, vii deodată încoace, bun?

1 - Bun.

2 Eu te aștept luni... ”,

comunicări, ce demonstrează intenția lui Igor CERCHEZ de a avea întâlniri cu Tudor BARBAROȘ și de a primi de la acesta mijloace bănești care nu i se cuvin (Vol.I f.d. 204-208);

- ***Procesele-verbale de predare a informației privind culegerea informației de la instituțiile de comunicații electronice*** din 10.07.2015 și de ridicare a informațiilor privind convorbirile telefonice de la mai multe numere de telefon din 14.07.2015 și 27.07.2015 cu purtătorul de informație respectiv, precum și transpunerea acestora pe hârtie (Vol.I f.d. 213-215,221-229);

- ***Procesul-verbal din 29.07.2015, de examinare a descifrărilor comunicărilor telefonice***, în cadrul căruia a fost stabilit: că potrivit datelor de la pagina cu nr. 1 din informația prezentată de către SA„Moldtelecom” la 24.06.2015 ora 09:36, învinuitul Igor CERCHEZ a discutat de pe nr.*****cu martorul Tudor BARBAROȘ, care utiliza nr. de telefon *****, durata discuției constituind 45 de secunde (circumstanțe care coroborează cu declarațiile martorului Tudor BARBAROȘ, potrivit cărora la 24.06.2015 a fost telefonat de către procurorul Igor CERCHEZ și citat pentru aceeași zi la Procuratura r-lui Orhei).

Concomitent, urmare a examinării informației din mapa cu denumirea „*****”, s-a constatat, că la 30.06.2015 ora 08:52 din regiunea celulei „Orhei MMT” învinuitul Igor CERCHEZ a discutat de la nr.*****cu martorul Tudor BARBAROȘ, care utiliza nr.*****, durata discuției constituind 68 de secunde (fapte adevărate prin declarațiile martorului Tudor BARBAROȘ, potrivit cărora la 30.06.2015 după întâlnirea cu Igor CERCHEZ în Procuratura r-lui Orhei, acesta l-a telefonat de la nr. de telefon *****și i-a cerut să se prezinte a doua zi la procuratură împreună cu Petru BOȚAN).

În cadrul examinării informației din mapa cu denumirea „*****”, s-a constatat, că după discuția din 24.06.2015, purtată cu procurorul Igor CERCHEZ, martorul Tudor BARBAROȘ a comunicat de la numărul de telefon mobil ***** cu martorul Petru BOȚAN, care utiliza numărul de telefon mobil *****de 14 ori, începând cu 24.06.2015 ora 16:01 și finisând cu 01.07.2015, ora 10:25 (circumstanțe confirmate de către martorul Tudor

BARBAROȘ, și anume, că în acea perioadă, discutau telefonic pentru a conveni asupra zilei la care urmau să se prezinte împreună la Procuratura r-lui Orhei, la cerința procurorului Igor CERCHEZ).

Totodată, potrivit informației plasate în mapa menționată supra, se stabilește, că la 01.07.2015 ora 10:18, învinuitul Igor CERCHEZ de la nr. de telefon ***** (folosirea în acea zi de către Igor CERCHEZ a acestui număr se confirmă prin declarațiile martorului Vasile OANȚA) a comunicat cu martorul Petru BOȚAN la nr. de telefon *****, durata discuției fiind de 39 secunde, care ulterior a discutat telefonic cu martorul Tudor BARBAROȘ care utiliza nr. de telefon 69169826 (Vol.I f.d. 230-233);

- **Procesul-verbal din 06.07.2015 de ridicare a fișelor statistice 1.0, 1.1 și 2.0**, depuse la organul specializat de statistică care demonstrează mersul efectuării urmăririi penale pe cauza penală nr.*****, ultima hotărâre privind mersul acestei cauze penale (forma 1.1 decizia 49) fiind de transmitere a cauzei penale de la ofițerul de urmărire penală către procuror pentru adoptarea unei soluții prevăzute de art.291- 292 Cod de procedură penală (Vol.I f.d. 241);

- **Corpurile delictive:**

CD-urile pe care sunt înregistrate rezultatele măsurilor speciale de investigații efectuate;

documentele care atestă autenticitatea bancnotelor în sumă totală de 600 USD după cum urmează: 6 bancnote cu nominalul a câte 100 dolari fiecare cu seriile și numerele: *****;

*analiza operațională efectuată în cadrul dosarului penal nr.******prin care se stabilește legătura telefonică între Igor CERCHEZ , Tudor BARBAROȘ, de la numerele de telefoane *****și *****la numărul de telefon *****, și între Tudor BARBAROȘ și Petru BOȚAN, Vasile OANȚA la numerele de telefon *****și *****, fișele de ordine statistică depuse pe marginea cauzei penale nr.*****, informații privind ratele de schimb valutar etc. (Vol.I f.d. 45, 48- 50, 216, 236-239, 242-245, Vol.II f.d. 25-26);

11. Respectiv, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu – sub aspectul coroborării acestora, în conformitate cu cerințele art.101 Cod de procedură penală și călăuzindu-se de propria convingere, Colegiul penal constată temeiuri pentru a casa sentința, în partea ce ține de excluderea calificativului de „extorcare” din acțiunile inculpatului Igor CERCHEZ , prevăzut de art.324 alin.(3) Cod penal al Republicii Moldova (în redacția Legii nr. 326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014), având în vedere că, la examinarea apelului, instanța de apel nu a constatat existența acțiunii de extorcare.

Totodată Colegiul penal reține că la momentul examinării cauzei în instanța de apel, infracțiunea prevăzută de art.324 Cod penal a suferit modificări.

La momentul comiterii faptei infracționale (iunie-iulie 2015) era în vigoare art.324 Cod penal în redacția Legii nr. 326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014.

La data pronunțării Sentinței Judecătoreiei Criuleni (sediul Dubăsari) nr. 1-94/2015 din 31 iulie 2019 era în vigoare aceeași Lege penală.

Art.324 Cod penal (în redacția Legii nr. 326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014, care era în vigoare la momentul comiterii faptelor imputate inculpatului Igor CERCHEZ),

stabilea răspunderea penală pentru „**(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia,**

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite:

a¹) de un funcționar internațional;

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu extorcare de bunuri sau servicii enumerate la alin.(1);

d) în proporții mari

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite:

a) de o persoană cu funcție de demnitate publică;

b) în proporții deosebit de mari;

c) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), săvârșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Ultima modificare a art.324 Cod penal a fost operată prin Legea privind modificarea unor acte legislative nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024

Astfel, în rezultatul modificărilor operate prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, art.324 Cod penal stabilește răspunderea penală pentru **(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia**

se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin.(1) săvârșite de către o persoană cu funcție de demnitate publică sau de către un funcționar internațional

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin.(1) sau (2) săvârșite în proporții ce depășesc 100 de unități convenționale

se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin.(1), (2) sau (3) săvârșite:

a) cu extorcare de bunuri sau servicii;

b) în proporții mari

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

(5) Faptele prevăzute la alin.(1)–(3) sau (4) săvârșite:

a) în proporții deosebit de mari;

b) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 13000 la 20000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

Respectiv, fapta pentru care a fost pus sub învinuire inculpatul Igor CERCHEZ, se regăsește la art.324 Cod penal în vigoare atât la momentul comiterii faptei, cât și la momentul examinării cererii de apel, însă, se atestă că în rezultatul modificărilor operate prin Legea nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, structura articolului 324 Cod penal s-a modificat, iar pedeapsa pentru fapta imputată inculpatul Igor CERCHEZ (care, potrivit învinuirii, actualmente s-ar încadra în prevederile art.324 alin.(4) lit.a) CP), s-a ameliorat în raport cu art.324 alin.(3) lit.a) CP (în vigoare la momentul comiterii faptei), fiind – închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.

Conform art.325 alin.(1) Cod de procedură penală, *judicarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.* În corespundere cu art.113 alin.(2) Cod penal, *calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.*

În continuare Colegiul notează că potrivit prevederilor art.8 Cod penal caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Este justificat principiul că legea penală incidentă în raport cu o anumită infracțiune trebuie să fie legea în vigoare la acea dată. Însăși rațiunea legii penale este aceea de a reglementa în exclusivitate relațiile de apărare socială existente sau născute în timpul cât ea se află în vigoare. Potrivit prevederilor art.10 alin.(1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se

extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

Cu privire la clarificarea normelor juridice, Curtea Europeană a reținut că dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul procesului de creare a dreptului este o parte bine-consolidată și necesară a tradiției juridice în statele-părți la Convenție. Articolul 7 din Convenție nu poate fi citit ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale prin intermediul interpretării judiciare de la caz la caz, cu condiția ca evoluția care rezultă să fie conformă cu esența infracțiunii și să fie previzibilă în mod rezonabil (Kononov v. Latvia [MC], 17 mai 2010 §185).

Totodată, având în vedere principiul aplicabilității generale a legilor, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a reținut că formularea acestora nu poate prezenta o precizie absolută. Oricât de clar ar fi redactată o normă juridică, în orice sistem de drept, există un element inevitabil de interpretare judiciară, inclusiv într-o normă de drept penal. Din nou, deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă. Rolul decizional conferit instanțelor de judecată urmărește tocmai înlăturarea dubiilor ce persistă cu ocazia interpretării normelor (Del Rio Prada v. Spania [MC], 21 octombrie 2013, § 92 și §93).

În acest context, Colegiul penal reține că inculpatul Igor CERCHEZ a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal al Republicii Moldova la data de 24.06.2015-01.07.2015, fiind pus sub învinuire prin ordonanța procurorului din 11.08.2015, fiind reținut în sarcina acestuia *coruperea pasivă, manifestată prin pretinderea, acceptarea și primirea personală a bunurilor ce nu i se cuvin, de către o persoană cu funcție de demnitate publică, pentru a îndeplini anumite acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acestora, acțiuni săvârșite prin extorcare de bunuri.*

Respectiv Colegiul stabilește că la momentul săvârșirii infracțiunii (2015) și la momentul pronunțării sentinței (31.07.2019), procesul penal era guvernat de legea penală în redacția Legii nr. 326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014.

Ca urmare, a examinării cererii de apel declarate de avocatul Serghei CANȚER, în interesele inculpatului CERCHEZ Igor ***** în cadrul instanței superioare, în dispozițiile Codului penal au intervenit modificări, și anume au fost introduse modificări la infracțiunea incriminată inculpatului CERCHEZ Igor, care a fost operată prin Legea privind modificarea unor acte legislative Lege nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024.

Respectiv, examinând cauza, Colegiul penal consideră aplicabil în speță principiul retroactivității legii penale care constă în aplicarea legii penale mai favorabile, or *legea penală* care înlătură caracterul infracțional al faptei, *care ușurează pedeapsa* ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Așadar, conform regulii generale, potrivit prevederilor art.8 Cod penal, care stipulează principiul acțiunii legii penale în timp, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Cu toate acestea, în conformitate cu prevederile alin.(1) art.10 Cod penal, legea penală care ușurează pedeapsa persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni are efect retroactiv.

Prin urmare, reieșind din noile modificări survenite la art.324 alin.(3) Cod penal, coroborate cu art.10 Cod penal, prezenta cauză penală urmează a fi examinată în baza legii penale în vigoare la momentul examinării cauzei penale în instanța de apel, care urmează a fi aplicată retroactiv, întrucât legea nouă prevede o situație mai favorabilă inculpatului în raport cu legea veche, și aceasta se aplică retroactiv.

12. Verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor administrate de instanța de fond, instanța de apel constată:

13. **CERCHEZ Igor *******, activând în baza ordinului Procurorului General nr.615-p din 19.06.2014 în funcția de procuror în Procuratura r-lui Orhei, fiind conform art.123 alin.(3) Cod penal, persoană cu funcție de demnitate publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a nu fi comise acțiuni ce pot conduce la folosirea situației de serviciu și a autorității sale în interese personale, de grup și în alte interese decât cele de serviciu, contrar prevederilor art.22 alin.(1) lit.a), b), d), f), g) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04.07.2008, conform căroră funcționarul public este obligat să respecte Constituția RM, legislația în vigoare, să respecte cu strictețe drepturile și libertățile cetățenilor, să îndeplinească cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine în spirit de inițiativă și colegialitate toate atribuțiile de serviciu, să respecte normele de conduită profesională prevăzute de lege, contrar prevederilor actelor naționale și internaționale pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute inclusiv în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, folosind intenționat situația de serviciu, contrar prevederilor art.54 lit.a) și b) ai Legii nr.294-XVI din 25.12.2008 cu privire la Procuratură, prin care procurorul este obligat să îndeplinească obligațiile de serviciu în strictă conformitate cu Constituția și Legile Republicii Moldova, să respecte regulile deontologice ale procurorilor, să se abțină de fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau compromite titlu de procuror, acționând în interes material, a comis infracțiunea de corupere pasivă în următoarele circumstanțe:

La 24.06.2015, CERCHEZ Igor, aflându-se în or. Orhei, în incinta sediului Procuraturii raionului Orhei, situată pe str. Vasile Mahu 142, exercitând atribuțiile de serviciu, de procuror în Procuratura raionului Orhei, a primit spre examinare în ordinea art.290 Cod de procedură penală cauza penală nr.*****, parvenită în Procuratura r-lui Orhei, cu propunerea organului de urmărire penală de punere sub învinuire a lui Tudor BARBAROȘ în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin.(2) Cod penal, întocmirea rechizitoriului și trimiterea cauzei în instanța de judecată.

Procurorul Igor CERCHEZ, studiind materialele cauzei penale și, conștientizând faptul, că potrivit prevederilor art.24 Cod penal „persoana care a săvârșit o infracțiune în stare de ebrietate, produsă de alcool sau de alte substanțe, nu este liberată de răspundere penală”, însă la cererea învinutului Tudor BARBAROȘ, conform practicii deja stabilite în cadrul Procuraturii r-lui Orhei, ar putea înceta urmărirea penală conform prevederilor art.285 Cod de procedură penală și în baza art.55 Cod penal, cu liberarea învinutului de răspundere penală și tragerea acestuia la răspundere contravențională, soluție procesuală favorabilă persoanei învinuite, a decis să obțină în legătură cu adoptarea acesteia a bunurilor ce nu i se cuvin.

În vederea realizării intențiilor sale infracționale, la data de 24.06.2015, aproximativ la ora 16:30, în biroul său de serviciu din incinta Procuraturii raionului Orhei, situată pe str.Vasile Mahu 142 în or. Orhei, sub pretextul de a nu expedia cauza penală în instanța de judecată pentru examinare în fond și pentru încetarea urmăririi penale cu liberarea numitului - Tudor BARBAROȘ de răspundere penală, cu tragerea lui la răspundere contravențională în baza art.55 Cod penal, cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă, Igor CERCHEZ a pretins de la Tudor BARBAROȘ mijloace financiare ce nu i se cuveneau în sumă de 12000 lei, acceptând transmiterea acestora pe parcursul zilei de 26.06.2015.

La data de 26.06.2015, în continuarea intenției sale infracționale și atingerea rezultatelor scontate, procurorul Igor CERCHEZ s-a întâlnit în jurul orei 09:00 cu Tudor BARBAROȘ în biroul său de serviciu din incinta Procuraturii raionului Orhei, situată pe str.Vasile Mahu 142 din or. Orhei, unde pentru facilitarea intereselor acestuia pe cauza penală nr.*****, în cadrul discuției purtate cu acesta din urmă, el, a acceptat mijloace financiare, care nu i se cuvin, drept rezultat al discuției, înțelegându-se ca suma exactă care urmează a-i fi transmisă să fie cel puțin de 11500 lei, bani care urmau a fi transmiși până la data de 27.06.2015.

Ulterior, în jurul orei 16:00 a aceleiași zile, în circumstanțe identice, Igor CERCHEZ în rezultatul discuției purtate cu Tudor BARBAROȘ , a acceptat primirea de la ultimul a banilor în sumă de 600 USD, care conform cursului valutar oficial din acea zi constituiau suma de 11248,74 lei, acceptând primirea acestora pe parcursul zilei de 29.06.2015.

În continuare, dorind realizarea intențiilor sale criminale până la capăt, potrivit înțelegerii prealabile, la data de 01.07.2015 aproximativ la ora 10 și 12 min., procurorul Igor CERCHEZ s-a întâlnit cu Tudor BARBAROȘ în biroul său de serviciu de la etajul II a Procuraturii r-lui Orhei, situată pe str. Vasile Mahu 142 din or. Orhei, unde stabilind, că acesta are asupra sa bunurile pentru adoptarea unei hotărâri favorabile lui Tudor BARBAROȘ în cauza penală nr.*****, i-a cerut ultimului să-l urmeze în debaraua de la etajul I a aceleiași Procuraturi.

Astfel, la ora 10 și 21 min. a aceleiași zile, aflându-se în debaraua de la etajul I a Procuraturii raionului Orhei, pentru emiterea ordonanței de încetare a urmăririi penale și liberarea de răspundere penală cu tragerea lui Tudor BARBAROȘ la răspundere contravențională în baza art.55 Cod penal, cu aplicarea unei sancțiuni cu amendă în mărime de 75 unități convenționale, procurorul Igor CERCHEZ a acceptat și a primit de la Tudor BARBAROȘ , sub controlul organului de urmărire penală, reprezentat de Procuratura Anticorupție, mijloace financiare care nu i se cuveneau în sumă totală de 600 USD după cum

urmează: 6 bancnote cu nominalul a câte 100 dolari fiecare cu seriile și numerele: ***** care valorau conform cursului valutar oficial din acea zi suma de 11309,28 lei.

Apoi, Igor CERCHEZ a plasat banii respectivi într-un loc necunoscut și ambii s-au deplasat în biroul lui de serviciu pentru formarea documentelor necesare obținerii rezultatului favorabil lui Tudor BARBAROȘ .

Astfel prin acțiunile sale intenționate CERCHEZ Igor ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024) - *coruperea pasivă, manifestată prin pretinderea, acceptarea și primirea, personală a bunurilor ce nu i se cuvin, de către o persoană cu funcție de demnitate publică, pentru a îndeplini anumite acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acestora, acțiuni săvârșite în proporții ce depășesc 100 de unități convenționale.*

14. Instanța de apel reține că inculpatul CERCHEZ Igor ***** a fost învinuit de către organul de urmărire penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal al Republicii Moldova (în vigoare la momentul comiterii faptei), *coruperea pasivă, manifestată prin pretinderea, acceptarea și primirea personală a bunurilor ce nu i se cuvin, de către o persoană cu funcție de demnitate publică, pentru a îndeplini anumite acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acestora, acțiuni săvârșite prin extorcare de bunuri*”.

Reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, instanța de apel conchide necesar de exclude din învinuirea adusă inculpatului semnul calificativ „cu extorcare de bunuri”, și a încadra acțiunile inculpatului CERCHEZ Igor ***** în baza art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024), conform indicilor calificativi: - *coruperea pasivă, manifestată prin pretinderea, acceptarea și primirea, personală a bunurilor ce nu i se cuvin, de către o persoană cu funcție de demnitate publică, pentru a îndeplini anumite acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acestora, acțiuni săvârșite în proporții ce depășesc 100 de unități convenționale*, or această lege are efect retroactiv în temeiul prevederilor art.10 Cod penal al Republicii Moldova, fiind mai blândă și mai favorabilă pentru inculpat în raport cu legea penală în vigoare la momentul comiterii faptei.

Cu privire la excluderea agravantei referitoare la extorcarea de bunuri din cadrul acțiunilor inculpatului, Colegiul se va pronunța în continuare, cu ocazia analizei elementelor constitutive ale infracțiunii de corupere pasivă.

Colegiul penal apreciind probele administrate în cadrul cercetării judecătorești din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor conchide că vinovăția inculpatului CERCHEZ Igor ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024) și-a găsit confirmare în ședința instanței de apel și aceasta rezultă din probele administrate direct în cadrul cercetării judecătorești și apreciate în ansamblu.

Instanța de apel reține că, potrivit prevederilor art.93 Cod de procedură penală, *probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilite de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței infracțiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției, precum și la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei.* Conform prevederilor art.99 Cod de procedură penală, alin.(1) în

procesul penal, probatoriul constă în invocarea de probe și propunerea de probe, admiterea și administrarea lor în scopul constatării circumstanțelor care au importanță pentru cauză. Alin.(2) probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță.

Potrivit art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, *toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective. Din economia rigorilor art.101 alin.(1), (2) și (3) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. (3) Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată. (4) Instanța de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părțile în egală măsură și să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.*

Având în vedere faptul că, în cadrul prezentei proceduri de apel, apărătorul ales al inculpatului CERCHEZ Igor *****, avocat Serghei CANȚER, a solicitat instanței de apel pronunțarea unei noi hotărâri prin care să dispună achitarea inculpatului, motivat de lipsa faptei prevăzute de legea penală, se impune analizarea detaliată a încadrării juridice reținute de instanța de fond. În acest context, Colegiul apreciază ca fiind necesar să se procedeze la verificarea existenței tuturor elementelor constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului, în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile. Această analiză se impune atât în considerarea argumentelor dezvoltate în apel, cât și în raport cu normele de drept material incidente, precum și cu probele administrate în cauză.

Astfel, apreciind probele pe cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând concomitent argumentele din rechizitoriu în raport cu probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța de apel conchide că învinuirea adusă inculpatului CERCHEZ Igor ***** în comiterea infracțiunii de corupere pasivă, a fost dovedită pe deplin în, acțiunile acestora întrunind sub aspect subiectiv și obiectiv semnele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de norma art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024), respectiv există suficiente probe cu privire la vinovăția acestuia.

Astfel, în temeiul art.14 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova, *„infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală”*. De asemenea, potrivit reglementărilor stabilirea vinovăției unei persoane în comiterea unei fapte infracționale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate și cercetate de organele competente.

În virtutea dispoziției legale indicate la art.384 alin.(1) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, „*instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal*”.

Astfel, instanța de apel conchide că în privința inculpatului CERCHEZ Igor ***** a fost pornită urmărirea penală și derulată cu respectarea legislației procesual penale în vigoare. La fel, conform art.6 alin.(3) al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, Colegiul concretizează că inculpaților li s-a adus la cunoștință atât natura și cauza acuzației, dar și probele pe care se fundamentează acuzația în materie penală, precum și calificarea juridică care a fost dată faptelor săvârșite de acesta într-o manieră detaliată prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît, prin ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul întocmit, astfel că întreaga sistemă de probe examinate mai sus și apreciată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art.101 Cod de CERCHEZ Igor ***** a comis fapta prevăzute de art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024).

Este important de menționat că, instanța de apel purcede la recalificarea faptei cu respectarea prevederilor art. 6§3 CEDO, prin prisma hotărârii CEDO Adrian Constantin vs România, fiindcă în această hotărâre CEDO este descris că în România s-au recalificat acțiunile inculpatului în ultima instanță după ierarhia căilor de atac din România, fără a fi pusă în discuție recalificarea, dar în această speță recalificarea acțiunilor se produce în instanța de apel, iar hotărârea instanței de apel poate fi atacată în termen de două luni cu recurs ordinar, unde recurenții pot să critice inclusiv reîncadrarea juridică a acțiunilor, respectiv dreptul la apărare nu este încălcat.

15. Așadar, cu referință la elementele infracțiunii de corupere pasivă, prevăzută de art.324 alin.(3) Cod penal al Republicii Moldova, urmează a se reitera următoarele:

La momentul săvârșirii faptelor și emiterii sentinței, partea relevantă a art.324 Cod penal era următoarea:

”(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acesteia se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite: a/1) de un funcționar internațional; b) de două sau mai multe persoane; c) cu extorcare de bunuri sau servicii enumerate la alin.(1); d) în proporții mari se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani,

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite: a) de o persoană cu funcție de demnitate publică; b) în proporții deosebit de mari; c) în interesul unui grup criminal organizat sau al unei organizații criminale, se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani cu

amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.”

La momentul examinării cauzei în instanța de apel, partea relevantă a art.324 Cod penal este următoarea:

”(1) Pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către o persoană publică sau de către o persoană publică străină de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă ce nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, sau acceptarea ofertei ori promisiunii acestora pentru a îndeplini sau nu ori pentru a întârzia sau a grăbi îndeplinirea unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar acesteia se pedepsește cu amendă în mărime de la 1000 la 2000 de unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

(2) Faptele prevăzute la alin.(1) săvârșite de către o persoană cu funcție de demnitate publică sau de către un funcționar internațional se pedepsesc cu amendă în mărime de la 2000 la 3000 de unități convenționale sau cu închisoare de până la 3 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 2 la 5 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin.(1) sau (2) săvârșite în proporții ce depășesc 100 de unități convenționale se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin.(1), (2) sau (3) săvârșite: a) cu extorcare de bunuri sau servicii; b) în proporții mari se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani”.

Faptele care anterior cădeau sub incidența art.324 alin.(1) Cod penal la moment cad sub incidența uneia din normele art.324 alin.(1), (2) sau (3) Cod penal. Faptele care anterior erau incriminate la art.324 alin (2) lit.c) Cod penal la moment sunt incriminate de art.324 alin.(4) lit.a) Cod penal. Faptele lui CERCHEZ Igor urmează a fi recalificate de la prevederile art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptei), la prevederile art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024), or nu s-a constatat circumstanța agravantă ”cu extorcare de bunuri”.

La soluționarea problemei de a ști, care din definiții este aplicabilă speței și la care din ele urmează a fi raportată fapta inculpatului, instanța de apel a luat în calcul regulile ce se desprind din prevederile art.10, 10/1, 22 Cod penal, art.7 CEDO, jurisprudența CtEDO în cauza (Scoppola c. Italiei (nr. 2) [GC], 2009, §§ 103-109), de jurisprudența CtEDO în cauza Berardi și Mularoni contra San Marino, cererea nr. 24705/16 și 24818/16, hotărâre din 10 ianuarie 2019, dar și sistematizările făcute de CtEDO în Avizul Consultativ emis de Marea Cameră a CtEDO la 29 mai 2020 la cererea nr. P16-2019-001 formulată de Curtea Constituțională din Armenia, referitoare la utilizarea tehnicii legiferării prin referință pentru incriminarea unei infracțiuni și criteriile aplicabile pentru compararea legii penale în vigoare la momentul comiterii infracțiunii și a legii penale care o modifică.

În esență, Colegiul a desprins că sarcinile ce urmează a fi realizate în aceste situații presupun necesitatea de a verifica dacă există o continuitate a incriminării, de la momentul săvârșirii infracțiunii și momentul condamnării. Ori, situația în care o faptă incriminată de legea veche nu mai este incriminată în legea contemporană examinării cauzei, trebuie să profite inculpatul. În cadrul realizării acestui proces, nu se permite îmbinarea elementelor normelor care definesc infracțiunea și crearea unei *lex tertia*.

La realizarea acestei sarcini, urmează să se evite o comparare *in abstracto* a normelor de incriminare, ci mai degrabă să recurgă la o abordare *in concreto*, care presupune o raportare a faptelor atât la legea în vigoare la momentul comiterii lor, cât și la legea contemporană judecării cauzei (pct. 88 din aviz). Acest principiu este utilizat de mai mult de jumătate dintre statele membre ale CoE (punctele 37-38 din aviz). De asemenea, acest principiu este puternic reflectat în jurisprudența Curții (punctul 79 din aviz).

Instanța de apel reține că anume pe această platformă, este posibilă realizarea exercițiului logico-juridic care permite formularea răspunsurilor la întrebarea dacă, a) la caz se constată o continuitate a infracțiunii și după caz, b) care din definițiile stabilite de aceste două legi este mai favorabilă inculpatului. În cazul în care se atestă existența unei continuități a incriminării, instanțele urmează să verifice dacă pedeapsa aplicată nu depășește limitele stabilite de dispoziția care era în vigoare la momentul săvârșirii infracțiunii (Berardi și Mularoni, citată mai sus, § 41) (pct. 85 din aviz).

16. *În continuare, instanța de apel va da apreciere dacă fapta comisă de CERCHEZ Igor întrunește elementele constitutive ale componentelor de infracțiune ce se desprind din prevederile art.324 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr. 326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014), precum și din prevederile art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024).*

Colegiul Penal reține că *obiectul juridic special* relevat de ambele componente menționate îl constituie relațiile sociale cu privire la buna desfășurare a activității de serviciu în sectorul public, care presupune îndeplinirea obligațiilor de serviciu în mod corect, cu respectarea intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice, fără a abuza de funcție sau a obține beneficii necuvenite. Astfel, examinarea probelelor administrate, coroborate cu obiectul juridic special, constituie punctul de plecare pentru verificarea existenței elementelor constitutive ale infracțiunii imputate.

Latura obiectivă în cazul ambelor definiții ale infracțiunilor enunțate presupune fapta prejudiciabilă exprimată prin acțiunea de pretindere și ulterior primire de la Tudor BARBAROȘ a remunerației ilicite, sub formă de mijloace bănești în sumă de 600 USD, ce nu i se cuvin lui CERCHEZ Igor, scopul urmărit fiind neîndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor sale de serviciu, respectiv emiterea ordonanței de încetare a urmăririi penale și liberarea de răspundere penală a lui Tudor BARBAROȘ, cu tragerea la răspundere contravențională conform art.55 Cod penal, aplicându-se o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 75 unități convenționale.

Această faptă se încadrează atât la definiția infracțiunii stabilite de art.324 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii nr. 326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014), cât și art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024), dat

fiind obiectul material, modalitatea de săvârșire și efectul produs asupra relațiilor sociale protejate de lege.

Colegiul penal reține că potrivit sensului oferit de ambele variante ale normei de incriminare *pretinderea* constă într-o cerere, solicitare insistentă ori într-o pretenție vizând obiectul remunerării ilicite, care se poate manifesta verbal, în scris sau în formă concludentă, fiind inteligibilă pentru cel căruia i se adresează, indiferent dacă a fost satisfăcută sau nu. În cazul pretinderii, inițiativa aparține în exclusivitate coruptului, adică persoanei publice ori persoanei publice străine, funcționarului internațional ori persoanei cu funcție de demnitate publică. Indiferent dacă este expresă sau aluzivă, pretinderea remunerației ilicite trebuie să fie univocă, manifestând intenția coruptului de a condiționa de ea conduita legată de obligațiile sale de serviciu.

Astfel, Colegiul constată că pretinderea banilor de către inculpat a avut loc anterior implicării autorităților oficiale ale statului în investigarea cazului dat, adică anterior pornirii procesului penal. Astfel acest fapt relevă incontestabil din declarațiile martorului Tudor BARBAROȘ cât și din înregistrarea audio efectuată de către acesta la data de 26.06.2015 în jurul orei 16:30, care confirmă, că inițiativa de comitere a infracțiunii de corupere, este din partea procurorului Igor CERCHEZ, acesta, ulterior acceptând suma de 600 USD de la Tudor BARBAROȘ, această înregistrare audio a avut loc în jurul orei 16:30 a zilei de 26.06.2015, adică a doua oară în aceeași zi, și circa peste 7 ore după întocmirea de către procurorul Igor CERCHEZ a proceselor-verbale de anunțare despre terminarea urmăririi penale și prezentării lui Tudor BARBAROȘ a materialelor urmăririi penale nr.*****. Aceasta permite instanței de a conchide, că inițiativa de a comite infracțiunea de corupere pasivă aparține procurorului Igor CERCHEZ, deoarece după anunțarea despre terminarea urmăririi penale și prezentării materialelor urmăririi penale, acesta a acceptat întâlnirea cu Tudor BARBAROȘ, iar conținutul discuției în cadrul acesteia a fost o continuitate a discuțiilor precedente, respectiv ultimul, acceptând cerințele anterioare ale procurorului Igor CERCHEZ, arătându-și disponibilitatea transmiterii sumei de 600 USD, bani ce urmau a fi primiți cu titlu de împrumut de la o rudă.

Astfel, Colegiul Penal constată că inițiativa de pretindere a sumei de 600 USD aparține exclusiv lui Igor CERCHEZ și a avut loc anterior implicării autorităților statului în investigarea cauzei și înainte de pornirea procesului penal, aceasta reiese din următoarele probe: declarațiile martorului Tudor BARBAROȘ (Vol. II f.d. 195-203), care a confirmat că *a fost contactat telefonic de către Igor CERCHEZ la 26.06.2015, fiind invitat să se prezinte la Procuratură și informat despre suma de plată pentru încetarea urmăririi penale.* Înregistrarea audio realizată de Tudor BARBAROȘ la 26.06.2015 (CD „Barges”, Vol. I f.d. 204-208), în care se aud discuțiile purtate între Tudor BARBAROȘ și Igor CERCHEZ, clar indicând inițiativa procurorului de a primi suma de bani și stabilirea modului de predare a acesteia. Procesul-verbal din 29.06.2015 privind examinarea și transmiterea mijloacelor bănești (600 USD) (Vol. I f.d. 51-52), care atestă modul concret în care banii au fost pregătiți pentru transmitere la solicitarea lui Igor CERCHEZ. Procesele-verbale din 03.07.2015 și 28.07.2015 privind măsurile speciale de investigații și controlul transmiterii banilor (Vol. I f.d. 17-42, 56), care confirmă întâlnirile dintre Igor CERCHEZ și Tudor BARBAROȘ pentru primirea banilor.

Astfel Colegiul reține corelarea inițiativei cu momentul procesului penal adică înregistrarea audio a avut loc aproximativ 7 ore după întocmirea proceselor-verbale de anunțare despre terminarea urmăririi penale și prezentarea materialelor cauzei nr. *****, aceasta confirmă că inițiativa coruptă a aparținut lui Igor CERCHEZ, care a acceptat ulterior întâlnirea cu Tudor BARBAROȘ, iar discuția a fost o continuare a cerințelor anterioare, arătând disponibilitatea lui Tudor BARBAROȘ de a transmite suma de 600 USD

Primirea presupune intrarea în posesie, în stăpânire a banilor sau foloaselor necuvenite de la corupător și se realizează prin lăsarea banilor, bunurilor într-un loc indicat, de unde se vor putea prelua oricând. Primirea poate avea loc până ori după acordarea serviciului solicitat, dar cu condiția, că a fost în prealabil acceptată.

Acceptarea presupune consimțirea sau aprobarea expresă sau tacită de către corupt a obiectului remunerației ilicite etalat de către corupător. În ipoteza acceptării, inițiativa aparține în exclusivitate corupătorului. Astfel, acceptarea presupune realizarea unor acțiuni cu caracter bilateral, corelativ. Sub aspect cronologic, acceptarea întotdeauna urmează unei acțiuni săvârșite din partea corupătorului. În sensul art.324 alin.(1) Cod penal, acceptarea se poate manifesta alternativ, prin următoarele două forme: 1) acceptarea de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje, sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului – consimțirea de către corupt a dării de către corupător de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului; 2) acceptarea ofertei ori promisiunii de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului – aprobarea de către corupt a ofertei ori încuviințarea promisiunii de către corupător de a da bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului.

Diferența dintre cele două forme ale acceptării rezidă în obiectul remunerației ilicite. Dacă în cazul primei forme acceptarea se face în raport cu anumite bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului, atunci în cea de-a doua formă, acceptarea se face în raport cu o anumită propunere ce provine de la corupător de a-i da coruptului bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin ultimului sau se face în raport cu asumarea de către corupător a unei obligații de a da coruptului bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin ultimului. Nu are nici o relevanță la încadrare dacă obiectul remunerației ilicite este sau nu determinat sub aspectul naturii, calității și cantității (parametrii valorici ai remunerației ilicite), fiind suficient ca persoana cu funcție de demnitate publică să consimtă ori să aprobe oferta sau promisiunea făcută din partea corupătorului. În ipoteza în care remunerația ilicită nu a fost precizată, coruptul manifestă intenție nedeterminată, adică are o reprezentare generală despre valoarea exprimată în bani a remunerației ilicite, despre natura sau calitatea obiectului remunerației ilicite. În acest caz, încadrarea urmează a fi făcută în funcție de parametrii valorici ai remunerației ilicite primite ulterior de către corupt (la etapa de epuizare a coruperii pasive).

În speța de față, probele cauzei demonstrează că inculpatul Igor CERCHEZ a pretins și primit de la Tudor BARBAROȘ suma de 600 USD, astfel din declarațiile martorului Tudor BARBAROȘ (Vol. II f.d. 195-203), acesta a declarat că, la scurt timp după discuția telefonică, Igor CERCHEZ a venit și s-au coborât într-o cameră de sub scări, unde inculpatul i-a spus să pună banii pe masă sub un șervețel. Tudor BARBAROȘ a pus suma de 600 USD pe masă, conform instrucțiunilor.

Procesele-verbale care confirmă predarea banilor: Procesul-verbal din 03.07.2015 privind consemnarea măsurii speciale de investigații, interceptarea și înregistrarea comunicărilor și de imagini, prin care s-au constatat acțiunile de primire-predare a mijloacelor bănești de către Igor CERCHEZ de la Tudor BARBAROȘ (Vol. I f.d. 17-42). Procesul-verbal din 29.06.2015 privind examinarea și transmiterea mijloacelor bănești – 600 USD, constând în 6 bancnote de 100 USD fiecare, cu seriile și numerele: ***** examinate de organul de urmărire penală și predate ulterior lui Tudor BARBAROȘ pentru transmiterea către Igor CERCHEZ (Vol. I f.d. 51-52). Procesul-verbal din 28.07.2015 privind controlul transmiterii banilor, potrivit căruia, la data de 01.07.2015, între orele 10:12-10:21, Igor CERCHEZ a primit efectiv suma de 600 USD de la Tudor BARBAROȘ în incinta Procuraturii raionului Orhei, în debara (Vol. I f.d. 56).

Aceste probe demonstrează fără echivoc că Igor CERCHEZ a pretins și primit suma de 600 USD de la Tudor BARBAROȘ, bani care nu i se cuveneau și care au fost solicitați și primiți pentru a nu îndeplini atribuțiile sale de serviciu – respectiv pentru emiterea ordonanței de încetare a urmăririi penale și liberarea de răspundere penală a lui Tudor BARBAROȘ, cu aplicarea sancțiunii contravenționale prevăzute de art.55 Cod penal (amendă de 75 unități convenționale).

Cu referire la reținerea de către instanța de apel a alin.(3) al art.324 Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024), se are în vedere faptul că faptele prevăzute la alin. (1) sau (2) trebuie să fi fost săvârșite în proporții care depășesc 100 de unități convenționale.

Astfel în prim plan Colegiul ține să explice că prin *remunerația ilicită sub formă de bunuri*, urmează să fie interpretată în acord cu art.285 Cod civil. Astfel, bunuri sunt toate lucrurile susceptibile apropierii individuale sau colective și drepturile patrimoniale. Lucrurile sunt obiectele corporale în raport cu care pot exista drepturi și obligații civile. Prin urmare, termenul bun se referă în egală măsură la lucruri, cât și la drepturi patrimoniale, care pot fi reale și obligaționale. Nu are nici o relevanță la încadrare categoria din care face parte bunul: mobil sau imobil, tangibil sau intangibil, divizibil sau indivizibil etc. De asemenea, nu contează la încadrare dacă bunul ce constituie remunerația ilicită face parte din categoria de bunuri care se află în circuitul civil general sau este supus unui regim special de circulație. Astfel, nu este exclus ca remunerația ilicită sub formă de bunuri să se refere la: substanțe narcotice sau psihotrope, arme ori muniții etc. Totodată, pentru a avea calitatea de bun, este absolut obligatoriu ca entitatea ce presupune remunerația ilicită să aibă o valoare economică și să fie susceptibilă de apropiere, sub forma unor drepturi în compunerea unui patrimoniu.

În contextul alin.(3) al art.324 Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024), remunerația ilicită are atât o limită inferioară, cât și o limită superioară: Valoarea exprimată în bani trebuie să fie mai mare de 100 u.c. (adică peste 5000 lei). Valoarea nu trebuie să depășească 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin Hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, în caz contrar se aplică alin.(4) art.324 Cod penal dacă valoarea remunerației ilicite depășește 100 u.c. Se aplică alin.(5) art.324 Cod penal, dacă valoarea se situează între 20 și 40 de salarii medii lunare prognozate.

În speță, se reține că inculpatul CERCHEZ Igor a pretins și primit suma de 600 USD, care, conform cursului valutar oficial din ziua respectivă, reprezenta 11.248,74 lei. Astfel, remunerația ilicită sub formă de bani depășește 100 unități convenționale, încadrându-se în dispozițiile art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024).

17. Cu referire la reținerea în acțiunile inculpatului CERCHEZ Igor a calificativului de **extorcare**, Colegiul reține că conform art.324 alin.(2) lit.c) Cod penal (în redacția Legii nr. 326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014) și art.324 alin.(4) lit.a) (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024) și doctrinei, extorcarea se poate realiza prin una din următoarele modalități faptice:

- ***punerea victimei în situația care o determină să-i transmită coruptului remunerația ilicită, pentru a preîntâmpina producerea efectelor nefaste pentru interesele legitime sau ilegite ale victimei*** (de exemplu, crearea de obstacole de către examinator/examinatori, în cadrul probei practice a examenului pentru obținerea permisului de conducere, bunăoară, prin punerea la dispoziție a unui autovehicul, ce dispune de o cutie de viteză defectată, prin aceasta, reducând la minimum posibilitatea obținerii permisului de conducere.);

- ***amenințarea cu lezarea intereselor legitime sau ilegite ale victimei (nu lezarea efectivă), în cazul în care aceasta nu-i transmite coruptului remunerația ilicită*** (de exemplu, pretinderea de către colaboratorul de poliție a obiectului remunerației ilicite însoțită de amenințarea conducătorului mijlocului de transport cu întocmirea procesului-verbal de constatare a contravenției de încălcare a regulilor de securitate a circulației sau de exploatarea mijlocului de transport);

- ***nesatisfacerea solicitării victimei, astfel încât aceasta este nevoită să transmită remunerația ilicită către corupt, pentru a evita lezarea unor interese legitime sau ilegite ale victimei*** (de exemplu, omisiunea de a repartiza spre expertizare comisiei de experți pe ramuri științifice din cadrul Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare a dosarului și tezei de doctor pentru obținerea gradului științific, invocându-se artificial motive de imposibilitate de examinare a rezultatelor științifice obținute de către pretendentul la grad științific: numărul impunător de teze aflate în expertizare; redactarea necorespunzătoare a unor acte incluse în dosarul depus de către pretendentul la grad științific etc.)

Respectiv, Colegiul reține că în speță nu s-a constatat acțiune de extorcare comisă de inculpatul CERCHEZ Igor, or extorcarea implică exercitarea unui act de constrângere asupra persoanei vizate, iar inițiativa poate să aparțină atât coruptului, cât și persoanei vătămate, în sensul de presiune.

Din înregistrările audio și declarațiile martorului Tudor BARBAROȘ (proces-verbal 03.07.2015, înregistrare din 26.06.2015) se constată că inițiativa de a comite fapta aparține exclusiv procurorului CERCHEZ Igor, Tudor BARBAROȘ a acceptat să transmită suma de 600 USD voluntar, fără amenințări, constrângere sau presiune fizică sau psihologică, iar comunicările între inculpat și martor demonstrează un dialog convenit, nu o impunere cu caracter coercitiv.

Din probele materiale și anume procesele-verbale privind predarea banilor (29.06.2015, 28.07.2015) indică faptul că banii au fost lăsați conform instrucțiunilor date de CERCHEZ Igor, însă fără vreo acțiune de intimidare sau constrângere, ceea ce exclude caracterul de

extorcere. Iar măsurile speciale de investigații și interceptările telefonice arată o continuitate a pretinderii și acceptării banilor, dar nu probează nici o amenințare, violență sau presiune, condiție indispensabilă pentru incriminarea de extorcere.

Pentru a se putea vorbi de extorcere, ar fi fost necesară dovada unor elemente suplimentare: constrângere, amenințare, intimidare directă asupra persoanei sau a bunurilor. În speță, probele existente demonstrează doar inițiativa de pretindere a banilor de către procuror și acceptarea voluntară de către Tudor BARBAROȘ, fără elemente coercitive. Prin urmare, nu există probe suficiente care să susțină extorcerea, iar aplicarea acestei agravante ar fi contrară principiului legalității incriminării și al proporționalității pedepsei.

Instanța de apel, prin analizarea probelor, a constatat că pretinderea și primirea s-au realizat fără constrângere. Aceasta justifică excluderea calificativului de extorcere din fapta inculpatului și menținerea încadrării ca corupere pasivă, în conformitate cu art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024).

Fapta lui CERCHEZ Igor întrunește toate elementele coruperii pasive (pretindere, acceptare, primire), **dar nu se probează extorcerea**, întrucât nu există constrângere, amenințare sau intimidare, predarea banilor a fost voluntară și nu există probe care să susțină aplicarea acestei agravante astfel încât această agravare este nedovedită și trebuie exclusă din actele inculpatului.

18. Infrațiunea de corupere pasivă este una formală și se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalitățile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării, primirii sau extorcării în întregime a remunerației ilicite.

Analizând latura obiectivă a infrațiunii, se constată că fapta este complexă, constând în câteva etape: pretinderea, acceptarea sumei de bani și primirea efectivă a acesteia. Pretinderea a avut loc anterior implicării autorităților statului, fiind inițiativa exclusivă a procurorului, conform înregistrării audio din 26.06.2015 și declarațiilor martorului Tudor BARBAROȘ. Totuși, în conformitate cu jurisprudența și doctrina penală, pretinderea reprezintă doar faza pregătitoare a infrațiunii, nefiind suficientă pentru consumarea ei, întrucât nu realizează efectul concret vizat de norma penală – obținerea unui avantaj material în legătură cu neîndeplinirea obligațiilor de serviciu.

În speță, infrațiunea s-a consumat în momentul primirii efective a sumei de bani, deoarece numai atunci procurorul a realizat efectul material al faptei și scopul special al acesteia. Conform proceselor-verbale din 01.07.2015 și măsurilor speciale de investigații, CERCHEZ Igor a primit efectiv suma de 600 USD în debara Procuraturii Orhei, acțiune ce constituie actul final și concret prin care s-a produs atingerea obiectului juridic protejat – integritatea funcției publice și interesul public. Înregistrările audio și declarațiile martorilor coroborează acest moment ca fiind momentul în care procurorul a realizat avantajul material și a fost direct implicat în săvârșirea infrațiunii.

Astfel, din analiza obiectului juridic, a laturii obiective și subiective, rezultă că infrațiunea s-a consumat la data de 01.07.2015, odată cu primirea efectivă a sumei de 600 USD, moment care finalizează atât actul material al infrațiunii, cât și realizarea scopului special urmărit de subiectul infrațiunii.

Colegiul Penal constată că, în perioada 24.06.2015 – 01.07.2015, faptele săvârșite de Igor CERCHEZ se încadrează în prevederile art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal (în redacția Legii

nr. 326 din 23.12.2013, în vigoare din 25.02.2014), întrunind toate elementele calificative obligatorii ale laturii obiective.

De asemenea, raportarea aceluiași fapt la prevederile art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136/2024, în vigoare din 07.09.2024) confirmă că acestea întrunesc toate semnele laturii obiective ale infracțiunii de corupere pasivă, în conformitate cu norma legală actualizată.

Sub aspectul *laturii subiective*, instanța de apel notează că infracțiunea de corupere pasivă poate fi comisă doar cu intenție directă, întrucât scopul infracțiunii este unul special, având o natură alternativă, și anume: 1) scopul îndeplinirii – în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă – de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză; 2) scopul neîndeplinirii – în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă – de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză; 3) scopul întârzierii îndeplinirii – în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă – de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză; 4) scopul grăbirii îndeplinirii – în interesul corupătorului sau al persoanelor pe care le reprezintă – de către corupt a unei acțiuni în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză.

Pentru calificarea faptei în baza art.324 Cod penal, nu este obligatoriu realizarea efectivă a scopului special. Totodată, dacă scopul urmărit se realizează și făptuitorul îndeplinește, nu îndeplinește, întârzie ori grăbește o acțiune în exercitarea funcției sau contrar funcției în cauză, atunci infracțiunea specificată la art.324 Cod penal poate forma concursul real cu una dintre faptele prevăzute la art.306 (tragerea cu bună-știință la răspundere penală a unei persoane nevinovate), art.307 (pronunțarea unei sentințe, decizii, încheieri sau hotărâri contrare legii), art.308 (reținerea sau arestarea ilegală), art.309 (constrângerea de a face declarații), art.332 (falsul în acte publice) sau altele din Codul penal.

Colegiul penal reține că latura subiectivă, așa cum este relevantă de componența infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(1) Cod penal (redacția Legii nr.326/2013) și de art.324 alin.(3) Cod penal (redacția Legii nr.136/2024, în vigoare din 07.09.2024), presupune intenția directă și scopul special al pretinderii, precum și al primirii ulterioare a unei sume de bani, în scopul de a îndeplini o activitate ce intră în competența de serviciu a inculpatului.

Așa cum a fost menționat anterior, probele administrate în cauză demonstrează că inculpatul a acționat conștient, înțelegând caracterul ilegal al acțiunilor sale și având dorința de a le realiza în scopul urmărit, respectiv obținerea unui beneficiu material pentru sine prin emiterea ordonanței de încetare a urmăririi penale și liberarea de răspundere penală cu tragerea lui Tudor BARBAROȘ la răspundere contravențională în baza art.55 Cod penal, cu aplicarea unei sancțiuni cu amendă în mărime de 75 unități convenționale.

Astfel, inculpatul CERCHEZ Igor a acționat cu intenție directă, având scopul special de a obține bani pentru a nu realiza o acțiune ce intra în competența sa de serviciu iar din declarațiile martorului Tudor BARBAROȘ, înregistrările audio și interceptările telefonice confirmă că CERCHEZ Igor a înțeles caracterul ilegal al acțiunilor sale și a urmărit realizarea scopului personal, respectiv obținerea sumei de 600 USD

Cu referire la *subiectul infracțiunii*, Colegiul Penal reține că, potrivit art.324 alin.(3) lit.a) Cod penal (redacția Legii nr.326/2013) și art.324 alin.(3) Cod penal (redacția Legii

nr.136/2024, în vigoare din 07.09.2024), subiectul infracțiunii de corupere poate fi, printre altele, o persoană cu funcție de demnitate publică.

Conform art.123 Cod penal, prin persoană cu funcție de demnitate publică se înțelege: persoana al cărei mod de numire sau alegere este reglementat de Constituția Republicii Moldova sau care este investită în funcție prin numire sau alegere de către Parlament, Președintele Republicii Moldova sau Guvern, precum și alte persoane cu funcție de demnitate publică stabilite prin lege, inclusiv persoanele cărora li s-au delegat împuternicirile unei astfel de persoane (art.123 alin.(3) Cod penal). Această definiție nu a suferit modificări între cele două reglementări legale analizate.

Colegiul Penal reține că, la momentul săvârșirii faptelor, inculpatul CERCHEZ Igor, în baza Ordinului Procurorului General nr.615-p din 19.06.2014, a exercitat funcția de procuror în Procuratura raionului Orhei, fiind astfel persoană cu funcție de demnitate publică. În virtutea acestei calități, el avea drepturi și obligații permanente privind exercitarea atribuțiilor autorității publice, acceptând benevol restricțiile impuse de actele normative pentru a preveni folosirea situației de serviciu și a autorității în scopuri personale sau de grup, contrar intereselor legale ale statului și ale persoanelor fizice sau juridice.

În această calitate, inculpatul era obligat să respecte dispozițiile art.22 alin.(1) lit.a), b), d), f), g) din Legea nr.158-XVI privind funcția publică și statutul funcționarului public (04.07.2008), care impun respectarea Constituției, legislației în vigoare, drepturilor și libertăților cetățenilor, precum și efectuarea atribuțiilor de serviciu cu responsabilitate, obiectivitate și promptitudine. De asemenea, era obligat să respecte normele de conduită profesională și să se abțină de la fapte care ar putea discredita Procuratura sau compromite titlul de procuror, în conformitate cu Legea nr.294-XVI privind Procuratura (25.12.2008, art.54 lit.a) și b)).

Instanța de apel reține că, atât legea veche, cât și legea nouă, incriminează coruperea pasivă, adică pretinderea și primirea de către o persoană cu funcție de demnitate publică a unor bunuri ce nu i se cuvin, pentru sine, în scopul de a nu îndeplini o acțiune ce intră în exercitarea atribuțiilor sale oficiale. Prin urmare, inculpatul deține calitatea de subiect al infracțiunii incriminate, atât din perspectiva legii vechi, cât și a celei noi.

19. În circumstanțele descrise, ținând cont de faptele reținute prin prezenta decizie, precum și de constatări, argumente și concluziile expuse în alineatele anterioare, Colegiul penal constată că fapta comisă de CERCHEZ Igor întrunește toate semnele și elementele componente ale infracțiunii prevăzute atât de art.324 alin.(1) Cod penal (redacția Legii nr.326/2013), cât și de art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024). Prin urmare, Colegiul constată că în speță există o continuitate a incriminării, ceea ce exclude ipoteza unei eventuale dezincriminări a faptelor comise de CERCHEZ Igor.

Examinarea probelor administrate în cauză relevă că inculpatul Igor CERCHEZ a comis fapta de corupere pasivă, solicitând și primind bani pentru influențarea procedurilor penale, în împrejurările descrise infra.

Declarațiile martorului BARBAROȘ Tudor (Vol. II, f. 195-203) au evidențiat că, la data de 26.06.2015, procurorul CERCHEZ Igor i-a prezentat două alternative: fie dosarul penal urma să fie expediat în instanță cu posibilitatea aplicării unei amenzi ridicate, fie putea

achita suma de 11.500 lei „la procuratură”, din care 1.500 lei reprezentau amenda contravențională, iar diferența de 10.000 lei nu i-a fost explicată. Martorul a relatat că s-a prezentat la procuratură în mai multe rânduri, conform indicațiilor inculpatului, și a transmis efectiv suma de 600 USD pe 01.07.2015. Aceste declarații, date nemijlocit în fața instanței și în contradictoriu, fiind avertizat de răspundere penală pentru declarații false, constituie probe directe ale solicitării și primirii mitei de către CERCHEZ Igor.

Se reține că acest martor, fiind avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase și pentru refuzul de a da declarații, fiind audiat nemijlocit și în contradictoriu în ședința de judecată. Colegiul nu poate face abstracție de aceste declarații, în contextul în care ele coroborează cu celelalte probe din dosar, nu constituie proba unică, iar apărarea a avut o posibilitate suficientă și adecvată de a contesta fiabilitatea și veridicitatea acestor declarații, prin acordarea întrebărilor directe martorului și de a-i observa reacțiile. Instanța de apel reține că această abordare este conformă cu dispozițiile legale interne și cu standardele impuse de CtEDO, în materie de proces echitabil (vezi cauza Al-Khawaja și Tahery vs Regatul unit, 2011, para. 118-165).

Interceptările și înregistrările audio-video (Vol. I, f. 17–42) confirmă predarea efectivă a sumei de 600 USD de la BARBAROȘ Tudor către inculpat. Aceste măsuri speciale de investigații au surprins întreaga acțiune de transmitere a banilor, constituind dovada primirii mitei. *Procesele-verbale privind examinarea și marcarea banilor* (Vol. I, f. 51–52) demonstrează că suma de 600 USD a fost verificată și identificată în prealabil, astfel încât transferul către inculpat a fost monitorizat, eliminând orice dubiu referitor la identitatea sau proveniența banilor. *Procesul-verbal de control al transmiterii banilor* (Vol. I, f. 56) confirmă că la data de 01.07.2015, între orele 10:12–10:21, inculpatul CERCHEZ Igor a primit banii în sediul Procuraturii Orhei, în debara, ceea ce atestă primirea a mitei. *Plângerea depusă de BARBAROȘ Tudor* (Vol. I, f. 5) constituie dovadă că solicitarea și primirea banilor nu au fost efectuate cu consimțământul voluntar al procurorului pentru un scop legal, ci sub forma unei fapte ilicite, reclamate organelor competente. *Examinarea laptopului personal al inculpatului* (Vol. I, f. 126–139) relevă existența documentelor ce atestă activități procesuale legate de cauza lui BARBAROȘ Tudor și a unei cereri redactate în numele martorului, sugerând că inculpatul a urmărit obținerea unui beneficiu patrimonial în schimbul influențării procedurii penale.

Depozițiile martorilor OANȚA Vasile, Elena TICU, Sergiu BODORIN și Ana CARASEC demonstrează că în evidențele oficiale nu a fost înregistrată nicio cerere depusă de BARBAROȘ Tudor, ceea ce confirmă acțiunile discreționare ale inculpatului și caracterul ilegal al demersului. *Examinarea altor cauze încetate de inculpat* relevă practica repetată a lui CERCHEZ Igor de a înceta cauze penale conform art.55 Cod penal în mod discreționar, demonstrând că fapta de corupere pasivă față de BARBAROȘ Tudor se încadrează într-un comportament tipic și repetitiv, consolidând concluzia privind intenția și conștiința inculpatului.

În baza coroborării probelor prezentate, se poate constata fără dubiu rezonabil că inculpatul Igor CERCHEZ a comis fapta de corupere pasivă, prin solicitarea și primirea sumei de bani de la BARBAROȘ Tudor, cu scopul de a influența decizia privind încetarea urmăririi penale. Declarațiile martorului, interceptările, procesele-verbale și documentele

electronice demonstrează în mod unitar inițiativa, primirea efectivă a mitei și intenția inculpatului de a obține un beneficiu patrimonial ilegal, confirmând vinovăția sa.

La finele cercetării judecătorești, inculpatul Igor CERCHEZ, conștient că argumentele sale nu erau în măsură să răstoarne probele acuzării, care coroborează activ între ele, a recunoscut primirea sumei de bani de la Tudor BARBAROȘ. Cu toate acestea, inculpatul a încercat să minimalizeze fapta, calificând-o ca pe o escrocherie și susținând că nu intenționa să înceteze urmărirea penală în privința martorului. Această versiune este însă iluzorie și contrazisă de probele administrate în cauză.

În baza probelor administrate, s-a stabilit cu certitudine că inculpatul Igor CERCHEZ a avut intenția de a influența cursul procedurii penale. Examinarea laptopului personal al inculpatului (HP Pavilion DV5), ridicat în cadrul percheziției din 01.07.2015, a relevat, în mapa denumită „55 Cod Penal”, documente întocmite la data de 01.07.2015, ora 10:26, inclusiv proiectul ordonanței de încetare a urmăririi penale în privința lui Tudor BARBAROȘ, la doar câteva minute după primirea efectivă a sumei de 600 USD, la ora 10:21:48, în debaraua de la etajul I al Procuraturii Orhei. Aceasta demonstrează intenția inculpatului de a înceta cauza penală în schimbul banilor primiți, contrazicând afirmațiile sale privind lipsa unei astfel de intenții.

Totodată, din declarațiile martorului Tudor BARBAROȘ rezultă inițiativa și solicitarea mitei de către inculpat. La data de 26.06.2015, în biroul său de serviciu, CERCHEZ Igor i-a prezentat două alternative: fie expedierea dosarului penal în instanță, cu riscul aplicării unei amenzi ridicate, fie achitarea unei sume denumite „amenda la procuratură” în cuantum de 11.500 lei, din care doar 1.500 lei reprezentau amenda contravențională, restul de 10.000 lei nefiind explicat. Aceasta demonstrează clar că inculpatul a urmărit obținerea unui beneficiu patrimonial ilicit.

Plângerea depusă de BARBAROȘ Tudor, măsurile speciale de investigație (interceptări și controlul transmiterii banilor), precum și procesele-verbale de examinare și marcarea sumei de 600 USD confirmă primirea efectivă a mitei și identitatea banilor, eliminând orice dubiu privind tranzacția.

Coroborarea acestor probe cu examinarea documentelor electronice arată fără echivoc că inculpatul a avut intenția directă de a influența decizia penală în schimbul unui beneficiu patrimonial. Declarațiile martorilor OANȚA Vasile, Elena TICU, Sergiu BODORIN și Ana CARASEC confirmă absența înregistrărilor oficiale ale cererii depuse de BARBAROȘ Tudor, evidențiind caracterul discreționar și ilegal al acțiunilor inculpatului.

Declarațiile inculpatului privind lipsa intenției nu au suport probatoriu și nu pot răsturna concluzia privind vinovăția sa. Probe administrate – mărturii, măsuri speciale de investigație, procese-verbale, documente electronice și verificări oficiale – confirmă inițiativa, primirea efectivă și scopul ilicit al acțiunilor inculpatului, evidențiind vinovăția sa în mod clar și neechivoc.

În cadrul audierilor în instanța de judecată și în instanța de apel, inculpatul CERCHEZ Igor a formulat mai multe declarații referitoare la presupusa primire a sumei de 600 dolari de la martorul denunțator BARBAROȘ Tudor, precum și la circumstanțele examinării cauzei penale. Analiza acestor declarații relevă existența unor contradicții și aspecte neconcordante cu probele existente în dosar, după cum urmează.

Inițial, inculpatul a declarat că nu a cerut și nu a primit nicio sumă de bani de la martorul denunțator și că nu a pretins vreun avantaj patrimonial. Ulterior, a recunoscut că, în mod intenționat, a creat o situație în care BARBAROȘ Tudor ar fi putut crede că urmează să i se înceteze cauza penală în schimbul sumei de 600 dolari, afirmând că a luat banii din debara și i-a depozitat sub parchet, dar cu intenția ca ulterior să fie expediată cauza în instanță. Această declarație contravine celei inițiale, în care nega orice primire sau solicitare de bani. La fel Colegiul reține contradicție în declarațiile inculpatului cu referire la locul și modalitatea primirii mijloacelor bănești inițial declarând că nu a primit bani și că nici în birou, nici în automobil sau alte locuri nu au fost găsiți bani, iar în declarația ulterioară (sub cererea sa suplimentară de audiere), admite că a fost intenția sa să ia bani, descriind exact cum ar fi luat banii din debara și i-ar fi ascuns sub parchet – chiar dacă afirmă că nu i-a găsit ulterior și nu i-a înregistrat oficial.

Într-o declarație, inculpatul susține că scopul său a fost de a finaliza cauza penală în mod legal și de a expedia dosarul în instanță, fără a obține vreun avantaj material. Într-o declarație ulterioară, inculpatul afirmă că a creat o impresie falsă pentru BARBAROȘ Tudor, inducându-l în eroare cu privire la încetarea cauzei, în vederea obținerii potențialei sume de bani. Aceasta contrazice prima declarație și indică o intenție de manipulare.

Colegiul constată și contradicții privind manipularea cererii și mesajului, astfel inițial, inculpatul a menționat că cererea privind încetarea cauzei penale a fost scrisă și imediat distrusă după ce BARBAROȘ Tudor a părăsit biroul, pentru a nu înregistra intenția sa de primire a banilor. Ulterior, inculpatul declară că mesajul scris pe telefonul mobil a fost șters după ce a transmis inițial că dosarul va fi încetat, menținând o imagine de legalitate. Această poziție contrazice negația inițială a oricărei intenții de inducere în eroare sau de manipulare a părții vătămate.

Totodată, se constată contradicții privind modul în care a fost organizată acțiunea cu banii, astfel într-o declarație, inculpatul afirmă că nu a cunoscut cine a organizat flagrantul și că nu a solicitat vreodată banii. În declarațiile ulterioare, recunoaște implicarea directă în preluarea sumei de 600 dolari de la BARBAROȘ Tudor și plasarea acesteia într-un loc ascuns în incinta Procuraturii. Această afirmație contrazice negația inițială și indică faptul că inculpatul a furnizat declarații necorespunzătoare adevărului.

Respectiv, Colegiul analiza declarațiilor inculpatului relevă existența unor contradicții esențiale, prin care inculpatul a formulat declarații inițiale care neagă primirea sau solicitarea de bani, iar ulterior recunoaște acțiuni care implică manipularea părții vătămate și preluarea sumei de 600 dolari. Aceste contradicții indică faptul că inculpatul a depus declarații care nu corespund adevărului, ceea ce trebuie avut în vedere în cadrul evaluării probelor și stabilirii circumstanțelor cauzei.

20. Cu referire la versiunea apărării privind inexistența intenției de încetare a urmăririi penale și pretinsa lipsă a unei cereri din partea lui BARBAROȘ Tudor de încetare a procesului penal, circumstanțe care, în opinia apărării, ar putea conduce la o reîncadrare juridică a faptei în baza art.190 Cod penal, Colegiul constată contrariul. Astfel, se reține existența intenției, precum și a acțiunii concrete de primire a sumei de bani reținute prin rechizitoriu, în scopul îndeplinirii unei acțiuni în exercitarea funcției, fapte care se încadrează pe deplin în prevederile art.324 alin.(3) Cod penal.

În ceea ce privește alegațiile apelantului potrivit cărora intenția inculpatului CERCHEZ Igor ar fi fost aceea de a dobândi banii sub pretextul încetării cauzei penale, deși, în mod normal, cauza urma să fie deferită instanței de judecată, și că acesta ar fi acționat fără implicarea unui avocat, în mod intenționat, pentru ca învinuitul să nu înțeleagă că este înșelat, considerând astfel că fapta ar trebui calificată în baza art.190 alin.(2) lit.d) Cod penal și nu art.324 alin.(3) Cod penal, Colegiul apreciază că această versiune este complet exclusă.

Instanța constată că apărarea confundă infracțiunea de corupere pasivă cu infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(2) lit.d) Cod penal – escrocheria, care presupune dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, inclusiv cu folosirea situației de serviciu. Această din urmă situație vizează cazurile în care persoana cu funcție de răspundere nu are, în realitate, posibilitatea de a realiza acțiunile promise, însă, urmărind un scop acaparator, induce în eroare persoana care transmite bunurile necuvenite, prezentând în mod fals existența unor competențe funcționale pe care, în realitate, nu le deține.

În speță însă, se constată că inculpatul a acționat cu intenția directă de a primi mită. Inculpatul exercita funcția de procuror în cadrul Procuraturii raionului Orhei, iar în virtutea acestei calități avea drepturi și obligații permanente legate de exercitarea atribuțiilor sale de serviciu. Prin urmare, inculpatul nu a avut intenția de a-l induce în eroare pe BARBAROȘ Tudor cu privire la posibilitatea încetării urmăririi penale, întrucât, potrivit competenței sale funcționale, avea atribuția legală de a dispune încetarea urmăririi penale.

Esența aplicării art.190 alin.(2) lit.d) Cod penal constă în faptul că infracțiunea de escrocherie presupune, în mod obligatoriu, **inducerea în eroare a victimei** cu privire la anumite fapte sau împrejurări esențiale, determinante pentru transmiterea bunurilor. În varianta agravată prevăzută de lit.d), inducerea în eroare este realizată **prin folosirea situației de serviciu**, însă elementul determinant rămâne **lipsa unei posibilități reale și legale** a făptuitorului de a îndeplini acțiunea promisă sau pretinsă.

Cu alte cuvinte, escrocheria intervine atunci când persoana cu funcție de răspundere **simulează sau falsifică existența unor competențe funcționale**, inducând în eroare victima cu privire la puterile sale reale, în scopul dobândirii bunurilor acesteia. Victima transmite bunurile nu pentru că făptuitorul își exercită atribuțiile de serviciu, ci pentru că este înșelată să creadă că acesta ar avea o influență sau o competență pe care, în realitate, nu o deține.

În speța analizată, **inculpatul exercita funcția de procuror și, potrivit legii, avea în mod real și efectiv competența legală de a dispune încetarea urmăririi penale**. Prin urmare, nu se poate reține existența unui act de inducere în eroare cu privire la competența sa funcțională. Inculpatul nu a creat o aparență falsă a unei atribuții inexistente, ci a valorificat **o atribuție reală**, prevăzută expres de lege, condiționând exercitarea acesteia de primirea unei sume de bani.

Astfel, lipsește elementul esențial al escrocheriei – înșelăciunea, deoarece victima nu a fost indusă în eroare cu privire la posibilitățile reale ale inculpatului. Dimpotrivă, transmiterea bunurilor a avut loc în legătură directă cu exercitarea atribuțiilor de serviciu ale acestuia.

În consecință, fapta inculpatului nu constituie dobândirea bunurilor prin înșelăciune sau abuz de încredere, ci reprezintă pretinderea și primirea unei remunerații necuvenite pentru

îndeplinirea unui act ce ține de competența sa de serviciu, ceea ce întrunește integral elementele constitutive ale infracțiunii de corupere pasivă, prevăzută de art.324 Cod penal.

Astfel, din declarațiile martorului BARBAROȘ Tudor rezultă clar că procurorul CERCHEZ Igor i-a cerut în mod repetat transmiterea sumei de 11.500 lei (din care 10.000 fără explicații clare) și că s-a stabilit expres modalitatea de transmitere a banilor, inclusiv amplasarea lor sub șervețel în debara. Înregistrările audio-video și interceptările telefonice confirmă discuțiile directe între BARBAROȘ Tudor și CERCHEZ Igor privind transmiterea banilor, acestea arată că procurorul a comunicat direct cu martorul denunțator și cu alte persoane, stabilind ziua și modalitatea predării banilor. Aceasta confirmă planificarea și intenția de a primi mita. Controlul transmiterii banilor și examinarea bancnotelor demonstrează că banii au fost efectiv predați procurorului. Aceasta constituie o acțiune concretă și probată care reflectă intenția procurorului de a obține bani în mod nejustificat.

Existența cererii de încetare a urmăririi penale nu este relevantă pentru calificarea faptei de luare de mită. Apărarea susține că nu a existat cerere depusă la cancelarie, căci aceasta ar fi fost ruptă de procuror imediat după ce a fost semnată de BARBAROȘ Tudor, însă probele demonstrează că intenția de a primi bani nu depinde de existența unei cereri în registru. Declarațiile martorilor Ana CARASEC și Elena TICU (procurorilor de serviciu și ale șefei Cancelariei) confirmă procedura de înregistrare a cererilor, declarând că nicio cerere de încetare a urmăririi penale nu a fost înregistrată sau vizată, însă procurorul a acționat cu intenția de a primi bani fără ca această cerere să fie necesară pentru comiterea faptei de luare de mită iar înregistrarea audio realizată de BARBAROȘ Tudor surprinde clar dispoziția lui CERCHEZ de a primi 600 USD, ceea ce arată intenția independent de cererea de încetare a urmăririi penale, iar faptul că inculpatul a rupt cererea imediat ce martorul a ieșit din birou confirmă că intenția sa nu era de a soluționa cauza prin încetarea urmăririi penale, ci de a obține un beneficiu nejustificat.

Astfel coroborând probele materiale și anume convorbiri telefonice și examinarea laptopului inculpatului demonstrează că CERCHEZ Igor a efectuat activități procesuale în legătură cu cauza penală, dar totodată a creat circumstanțe pentru a primi bani nejustificat. Procesele-verbale de percheziție și control al transmiterii banilor confirmă că mijloacele bănești au fost efectiv în posesia inculpatului, ceea ce infirmă teoria apărării că ar fi imposibil să existe intenția de încetare a urmăririi penale.

Chiar dacă cererea lui BARBAROȘ Tudor nu a fost înregistrată la cancelarie, acest fapt nu modifică realitatea că procurorul a solicitat și primit bani de la persoana vizată, aspect sancționat penal conform art.324 Cod penal. Intenția de a obține bani este demonstrată prin acțiunile directe, stabilirea modalității de predare și acceptarea efectivă a sumelor, nu prin existența sau inexistența unei cereri formale.

Astfel, chiar și în lipsa unei cereri oficiale depuse la cancelarie, probele arată fără echivoc că procurorul CERCHEZ Igor a acționat cu intenția de a primi bani de la BARBAROȘ Tudor, a stabilit modalitatea de transmitere și a primit efectiv suma de 600 USD și nu s-a constatat nicio contradicție între probele materiale și declarațiile martorilor, ceea ce infirmă argumentul apărării privind presupusa „lipsă a intenției de a înceta urmărirea penală”.

Apărarea susține că procesul-verbal de confruntare ar fi nul și că instanța ar fi folosit declarații copiate ale martorului denunțator, însă probele independente – înregistrări audio-video, convorbiri telefonice, examinarea bancnotelor și controlul transmiterii banilor coroborează în mod obiectiv declarațiile martorului și nu pot fi anulate de această critică formală

Prin urmare, versiunea apărării este nefondată, iar intenția și acțiunea de corupere pasivă sunt dovedite din probe independente și coroborate.

21. Sub aspectul dat, în urma examinării mijloacelor de probă sus citate, Colegiul Penal a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma prevederilor art.95, art.101 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportate la declarațiile date de inculpatul CERCHEZ Igor în cadrul ședinței de judecată și probele administrate, stabilind situația de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului, încadrarea juridică corectă și anume conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024).

Prin urmare, în cauză au fost stabilite toate elementele componente ale infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024), inclusiv vinovăția inculpatului, iar argumentele apărătorului acestora, precum că partea acuzării nu a prezentat probe care ar confirma cu certitudine vinovăția lui CERCHEZ Igor, sunt neîntemeiate și contravin actelor cauzei. În urma verificării circumstanțelor de fapt și de drept, cât și a argumentelor apelantului, instanța de apel ajunge la concluzia că lipsesc careva dubii sau bănuieli care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpatului în comiterea faptelor incriminate, astfel că, Colegiul penal notează că nu a comis careva erori de fapt care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpaților în comiterea acțiunilor infracționale.

În ceea ce privește motivele invocate de apelant, potrivit cărora instanța de fond ar fi pronunțat o soluție eronată de condamnare a inculpatului CERCHEZ Igor, întrucât acesta ar fi trebuit achitat pe motiv că dosarul penal nu conține probe pertinente și concludente care să îi dovedească vinovăția, Colegiul penal reține că instanța de fond nu a săvârșit erori de fapt care să justifice casarea sentinței în partea ce privește stabilirea vinovăției inculpatului în comiterea faptei penale. În fața instanței, CERCHEZ Igor a adoptat o poziție oscilantă și contradictorie. În esență, el a negat săvârșirea infracțiunii de corupere pasivă, formulând două versiuni alternative. Această atitudine denotă o strategie de apărare prin negare parțială și confuzie factuală, vizând crearea unui dubiu asupra circumstanțelor în care s-a comis infracțiunea. În acest sens Colegiul ține să precizeze faptul că declarațiile inculpatului sunt neconsecvente, necoroborate și contrazise de ansamblul probelor administrate.

22. Cu referire la obiecțiile apelantului privind aprecierea critică a declarațiilor martorilor, prin care acesta susține că instanța de fond nu ar fi trebuit să țină cont de declarațiile acestora, Colegiul penal ține să facă următoarele precizări:

Instanța de apel reține că aprecierea probelor, inclusiv a declarațiilor martorilor, constituie o prerogativă exclusivă a instanței de judecată, realizată potrivit principiului liberei aprecieri a probelor, prevăzut de art.100 Cod de procedură penală. În acest sens, instanța de

fond este în drept să stabilească valoarea probatorie a fiecărei declarații, în funcție de ansamblul materialului probator, de concordanța sau contradicțiile existente între probe, precum și de comportamentul martorilor în cadrul audierilor.

Totodată, Colegiul reține că martorii audiați în instanța de fond au fost preîntâmpinați despre răspunderea penală pentru declarațiile false, conform art.312 Cod penal, circumstanță consemnată expres în procesele-verbale de ședință. Astfel, nu se poate reține că instanța ar fi acordat valoare probatorie unor declarații neautentice sau nesincere. Colegiul observă că toți martorii au fost preîntâmpinați despre răspunderea penală pentru declarații mincinoase, potrivit art.312 Cod penal, ceea ce conferă credibilitate suplimentară declarațiilor acestora.

Din perspectiva teoriei generale a probelor și a principiului liberei aprecieri (art.101 Cod de procedură penală), instanța este îndreptățită să aprecieze valoarea probantă a fiecărei probe și să stabilească vinovăția prin coroborare. În cazul de față, nu există nicio probă care să susțină versiunea de nevinovăție a inculpatului. Toate probele materiale, testimoniale se coroborează între ele, conducând la o singură concluzie logică: coruperea pasivă, manifestată prin pretinderea, acceptarea și primirea personală a bunurilor ce nu i se cuvin, de către o persoană cu funcție de demnitate publică, pentru a îndeplini anumite acțiuni în exercitarea funcției sale sau contrar acestora, acțiunii săvârșitei proporții ce depășesc 100 de unități convenționale.

Prin urmare declarațiile inculpatului sunt contradictorii și strategice, nu există probe obiective care să le susțină iar declarațiile martorilor și mijloacele materiale de probă le infirmă complet. Poziția de nevinovăție invocată de CERCHEZ Igor este neîntemeiată și necredibilă din punct de vedere probator și logic, întrucât este contrazisă de probele materiale este infirmată de depozițiile martorilor oculari și circumstanțiali, este incoerentă și auto contradictorie sub aspect declarativ și nu se sprijină pe niciun mijloc de probă obiectiv care să ateste că inculpatul nu a săvârșit infracțiunea de corupere pasivă.

23. În continuare Colegiul reține că apărarea susține că inculpatul ar fi fost victima unei provocări la comiterea infracțiunii și organele de urmărire penală ar fi avut un rol activ în determinarea martorului denunțator să transmită banii, iar inculpatul nu ar fi pretins și primit banii de bună voie, ci acțiunea sa ar fi fost indusă de organul de urmărire penală, în perioada 29.06.2015–01.07.2015. Drept urmare, potrivit apărării, probele administrate nu ar putea fi folosite pentru condamnarea inculpatului. După o incursiune teoretică amplă (împărtășită de către instanța de apel), avocatul participant a indicat că sunt prezente toate condițiile prezentei unei provocări contrare art.6 §1 CEDO.

În acest context Colegiul constată lipsa elementului de provocare de natură să exonereze inculpatul.

Conform art.324 alin.(3) Cod penal, infracțiunea de corupere pasivă presupune inițiativa subiectului cu funcție de demnitate publică de a pretinde sau primi foloase necuvenite. În speță, probele administrate (declarațiile martorului Tudor BARBAROȘ, înregistrarea audio din 26.06.2015, procesele-verbale din 03.07.2015, 29.06.2015 și 28.07.2015 privind examinarea și transmiterea mijloacelor bănești) demonstrează că inițiativa de a solicita banii aparține exclusiv inculpatului CERCHEZ Igor. Martorul denunțator a răspuns la solicitarea inculpatului și a efectuat transmiterea banilor în mod voluntar, fără constrângere sau presiune din partea organelor de urmărire penală iar întâlnirile

dintre CERCHEZ Igor și BARBAROȘ (în perioada indicată) sunt o continuitate a inițiativei inculpatului, nu rezultatul unei provocări.

Astfel, înregistrarea audio realizată de Tudor BARBAROȘ la 26.06.2015, deși făcută de martor, surprinde clar discuția dintre acesta și Igor CERCHEZ. Din înregistrare rezultă că CERCHEZ Igor nu solicită bani, ci doar se poartă corespunzător în limitele atribuțiilor sale. Probele ulterioare demonstrează că toate discuțiile privind transmiterea sumei de bani au fost inițiate de BARBAROȘ Tudor, fără a exista o constrângere din partea inculpatului. Controlul transmiterii banilor și marcarea celor 600 USD arată că această sumă a fost predată de Tudor BARBAROȘ în mod repetat, ca urmare a planificării de către denunțator, nu ca urmare a unei determinări externe. Procesul-verbal din 28.07.2015 documentează clar primirea banilor de către CERCHEZ în sediul Procuraturii Orhei. Aceasta dovedește că fapta a avut loc în mod efectiv, fără a fi nevoie de o acțiune provocatoare. Convorbiri telefonice și corespondență documentată între inculpat și martorii implicați (Tudor BARBAROȘ, Petru BOȚAN) demonstrează că toate întâlnirile au fost stabilite de martorul denunțator, iar elementul material al faptei a rezultat din inițiativa acestuia, nu dintr-o acțiune inducătoare a organelor de urmărire penală.

În acest context se reține că rolul organelor de urmărire penală a fost strict pasiv și de constatare a faptei. Măsurile speciale de investigație, inclusiv interceptările și înregistrările, au fost efectuate pentru a documenta acțiunile ilegale ale inculpatului, nu pentru a-l determina să comită infracțiunea, astfel organele statului au avut un rol strict procedural și pasiv, limitat la supravegherea legală a transmiterii banilor și înregistrarea faptelor. Nu există nicio dovadă că ar fi existat vreo determinare activă a inculpatului către comiterea infracțiunii, cum pretinde apărarea. Mai mult, măsurile speciale de investigații efectuate în prezenta cauză penală au fost autorizate în modul prevăzut de lege, rezultatele acestora, ulterior, fiind verificate și legalizate prin încheierea devenită irevocabilă a judecătorului de instrucție.

Apărarea invocă că martorul ar fi fost determinat de CNA/PA să continue transmiterea banilor pentru obținerea flagrantului. Cu toate acestea, probele arată că martorul însuși a recunoscut inițiativa și dispozițiile inculpatului. Înregistrările și rapoartele CNA demonstrează că acțiunile denunțatorului au fost autonome. Atât de la faza de urmărire penală, cât și pe parcursul întâlnirilor, martorul denunțator a inițiat transmiterea banilor. Declarațiile sale confirmă că CERCHEZ Igor care a indicat modul de transmitere a sumei, ceea ce demonstrează inițiativa personală a subiectului cu funcție de demnitate publică.

Procese-verbale de examinare a banilor, examinarea laptopului inculpatului, documentele din dosarul penal și convorbirile telefonice demonstrează fără echivoc că inculpatul a acționat cu intenție de a primi sumele respective, independent de acțiunile denunțatorului sau ale organelor de urmărire penală.

Apărarea face referire la cauzele Sandu vs R. Moldova și Romanaukas vs R. Lituania pentru a susține presupusa provocare. Totuși, în aceste cazuri este vorba de situații în care autoritățile au inițiat în mod activ comiterea infracțiunii, ceea ce nu se regăsește în speța de față.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit că provocarea poate exonera doar dacă fapta inculpatului nu ar fi avut loc fără inducerea de către autorități. În speța inculpatul a

inițiat întâlnirea și pretinderea banilor și martorul a acționat ca răspuns la solicitarea inculpatului, ceea ce exclude inducerea de către organul de urmărire penală. Deci, elementul necesar al provocării – inducerea comportamentului infracțional de către autoritate – este absent.

Din înregistrarea audio, procesul-verbal privind măsuri speciale și examinarea bancnotelor demonstrează pretinderea și primirea banilor au fost inițiate de CERCHEZ Igor, nu impuse de martor sau organele de urmărire, astfel nu există probe că organele de urmărire penală i-au determinat acțiunea, ci doar au constatat-o. Faptul că ulterior cauza penală a martorului a fost transferată și încetată nu dovedește provocarea. Martorul a predat banii voluntar, conform instrucțiunilor inculpatului, după finalizarea urmăririi penale în cazul său (26.06.2015). Orice interpretare care ar considera aceste acțiuni ca provocare contrazice probele materiale și declarațiile martorului.

Prin urmare elementele infracțiunii de corupere pasivă sunt dovedite prin probe directe și indirecte: inițiativa, pretinderea și primirea sumei de 600 USD, precum și scopul special de a nu îndeplini atribuțiile de serviciu. Teza provocării nu este susținută de probe, nu există nicio dovadă că organele de urmărire penală l-au determinat pe CERCHEZ Igor să comită infracțiunea iar rolul organelor a fost pasiv, constând în documentarea și interceptarea faptei pentru constatarea elementelor infracțiunii. Aplicarea jurisprudenței CEDO arată că provocarea poate exonera doar dacă fapta nu s-ar fi produs fără inducerea autorității, ceea ce nu este cazul, or inculpatul a acționat cu intenție proprie, astfel încât invocarea provocării nu poate conduce la achitare.

24. Instanța de apel consideră că aceste afirmații ale apelantului reprezintă opinia subiectivă a părții apărării or, Colegiul corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024), luând în considerație probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată la prezenta cauză penală, cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, și ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului în comiterea faptei și prezența în acțiunile inculpatului a elementelor infracțiunii incriminate.

Prin urmare, probele cercetate în cadrul instanței de apel urmează a li se da o apreciere justă, deoarece stabilesc implicit vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii de care este învinuit. Acțiunile inculpatului, la acea etapă, au fost corect încadrate ca unele infracționale și nu au fost constatate circumstanțe care ar exclude urmărirea penală. Revenirea asupra poziției apărării privind achitarea acestuia, instanța de apel ține că aceasta, nu este justificată cu nimic. Simpla afirmație a unei stări de fapt, fără coroborarea acesteia cu alte mijloace de probă, nu poate fi acceptată ca adevăr, iar modalitatea de apărare utilizată de inculpat – negarea realității evidente, demonstrată de altfel prin probe, nu poate influența convingerea bazată pe probe pertinente.

Coroborând toate probele administrate în ambele faze ale procesului penal, instanța este datoră să examineze cauza acordând întâietate principiului preeminenței dreptului, a

respectării tuturor prevederilor legale. Ține a fi remarcat că, forța probatorie a cumulului de probe administrate la caz și supuse examinării nu a fost pusă la îndoială de către partea apărării și, ca urmare, nu a fost indicat nici un argument sau o circumstanță care ar determina recunoașterea probelor ca lipsite de putere juridică și acumulate cu încălcări procedurale, fapt ce determină legalitatea administrării acestora.

Prin urmare, simplul dezacord al apelantului cu modul de apreciere a probelor nu poate constitui temei de casare, atâta timp cât instanța de fond a examinat și valorificat probele în mod obiectiv, motivat și în ansamblul lor, fără a depăși limitele aprecierii rezonabile.

25. Apărarea invocă nerespectarea dreptului la un proces echitabil pe motivul că plângerile privind acțiunile organelor de urmărire penală nu au fost soluționate.

Plângerile depuse (nr. 373 din 03.07.2015 și cea din 13.07.2015) vizau contestarea percheziției și a reținerii, precum și a ordonanței de punere sub învinuire.

Cu referire la plângerea nr. 373 din 03.07.2015, întocmită de avocatul Ștefan BALMUȘ în numele lui Igor CERCHEZ, aceasta a fost formulată în temeiul art.313 Cod procedură penală și avea ca obiect admiterea plângerii și constatarea ilegalității perchezițiilor și a reținerii din 01.07.2015. Apărarea a invocat că instanța de fond nu a examinat în mod efectiv această plângere, nu s-a pronunțat asupra ei și nici nu a făcut trimitere la numărul plângerii sau la data înregistrării. Lipsa examinării constituie, potrivit apărării, o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

În plângere au fost invocate încălcări esențiale ale legislației procesual-penale privind efectuarea perchezițiilor. S-a arătat că ordonanțele procurorului care au stat la baza acestor acțiuni indicau în partea dispozitivă scopul „depistării și ridicării banilor primiți de la Tudor BARBOROȘ la 30.06.2015”, deși toate măsurile – perchezițiile, flagrantul eșuat și reținerea lui Igor CERCHEZ – au avut loc la 01.07.2015. Totodată, s-a invocat caracterul ilegal al reținerii, întrucât procesul-verbal de reținere ar fi fost întocmit cu depășirea termenului legal de 3 ore.

Colegiul reține, în primul rând, că deși instanța de judecată nu a analizat în mod punctual această plângere și nu a menționat datele sale de identificare, în cuprinsul sentinței a fost inserată concluzia generală potrivit căreia dreptul la un proces echitabil nu a fost încălcat. Instanța a reținut că toate măsurile speciale de investigație efectuate în cauză au fost autorizate conform legii, iar rezultatele acestora au fost ulterior verificate și legalizate prin încheierea definitivă a judecătorului de instrucție.

Cu referire la susținerea apărării potrivit căreia procesul-verbal de percheziție corporală demonstrează că la ora 10:45, la data de 01.07.2015, Igor CERCHEZ era deja privat de facto de libertate, fiind ținut de mâini de colaboratorii CNA, ulterior supus percheziției corporale, iar procesul-verbal de reținere a fost întocmit abia la ora 14:58 – circumstanțe care, potrivit apărării, ar indica depășirea cu 1 oră și 13 minute a termenului legal de întocmire a procesului-verbal de reținere –, Colegiul menționează următoarele.

Potrivit prevederilor art.167 alin.(1) Cod de procedură penală, *despre fiecare caz de reținere a unei persoane bănuite de săvârșirea unei infracțiuni organul de urmărire penală, în termen de până la 3 ore de la momentul privării ei de libertate, întocmește un proces-verbal de reținere, în care se indică temeiurile, motivele, locul, anul, luna, ziua și ora*

reținerii, starea fizică a persoanei reținute, plângerile referitoare la starea sănătății sale, în ce este îmbrăcată (descrierea ținutei vestimentare), explicații, obiecții, cereri ale persoanei reținute, cererea de a avea acces la un examen medical, inclusiv pe cont propriu, fapta săvârșită de persoana respectivă, rezultatele percheziției corporale a persoanei reținute, precum și data și ora întocmirii procesului-verbal. Procesul-verbal se aduce la cunoștință persoanei reținute, totodată ei i se înmânează în scris informația despre drepturile prevăzute la art.64, inclusiv dreptul de a tăcea, de a nu mărturisi împotriva sa, de a da explicații care se includ în procesul-verbal, de a beneficia de asistența unui apărător și de a face declarații în prezența acestuia, fapt care se menționează în procesul-verbal. Procesul-verbal de reținere se semnează de persoana care l-a întocmit și de persoana reținută, căreia i se înmânează imediat o copie de pe acesta. În termen de până la 3 ore de la reținere, persoana care a întocmit procesul-verbal prezintă procurorului o comunicare în scris referitoare la reținere.

De asemenea, jurisprudența CEDO (Creangă c. României; Buzadji c. Moldovei) stabilește că **nu orice restrângere temporară a libertății de mișcare echivalează cu privarea de libertate în sensul art.5 CEDO**, iar pentru a exista privare de libertate trebuie îndeplinite cumulativ criteriile privind intensitatea, durata și scopul măsurii.

Legislația procesuală face o distincție clară între *măsuri procedurale preliminare* (de ex. percheziția corporală, invitația la sediul organului de urmărire penală, oprirea temporară pentru verificări) și *măsura procesuală a reținerii*, care intervine doar în momentul în care organul procesual decide privarea persoanei de libertate în sensul art.166–167 Cod de procedură penală și procedează la întocmirea procesului-verbal.

Faptul că inculpatul se afla prezent la efectuarea percheziției corporale, sub controlul organelor de urmărire, nu echivalează automat cu reținerea în sensul art.167 Cod de procedură penală. Percheziția corporală este o măsură procesuală distinctă și necesită, prin natura ei, ca persoana să fie ținută sau controlată fizic pentru siguranța organelor de urmărire penală. Aceasta constituie un act procesual distinct, reglementat de art.130 Cod de procedură penală, și poate presupune o restrângere temporară a libertății de mișcare, necesară asigurării integrității actului, fără a echivala cu reținerea în sensul art.166–167 Cod de procedură penală. Această restricție temporară *nu constituie o privare de libertate propriu-zisă*, ci un element inerent măsurii procedurale

Procesul-verbal de reținere a fost început la ora 14:58 și finalizat la ora 15:13, în deplină concordanță cu cerința legală privind termenul de 3 ore, iar organul de urmărire penală a menționat în mod explicit ora reținerii, conform cerințelor art.167 Cod de procedură penală. Prin urmare, Colegiul constată că măsura reținerii a fost formalizată în timp util și cu respectarea procedurii prevăzute de lege.

Apărarea încearcă să aplice jurisprudența CEDO privind „momentul real al privării de libertate”, însă interpretarea dată este eronată și selectivă.

În cauza Creangă c. României, CEDO a stabilit criteriile pentru a determina când o persoană este „privată de libertate” în sensul art. 5 CEDO durata, intensitatea controlului exercitat asupra persoanei, justificarea legală, contextul măsurilor aplicate. Dar CEDO a subliniat că **nu orice limitare a libertății de mișcare echivalează cu reținerea**. O persoană poate fi reținută pentru verificări, invitată la sediul poliției, ținută temporar pentru siguranța

organelor în timpul unei percheziții, fără ca aceasta să constituie „privare de libertate” în sensul art. 5. În cauza Buzadji c. Moldovei (MC), Curtea a analizat perioada după reținerea formală, nu măsuri speciale de investigație desfășurate înaintea ei.

Afirmația apărării precum că la ora 10:45, inculpatul era ținut de mâini de colaboratorii CNA, ceea ce demonstrează că era privat de libertate, Colegiul ține să noteze că ținerea de mâini în timpul unei percheziții corporale este o măsură tehnică de siguranță, nu o privare de libertate în sensul art.166–167 Cod de procedură penală. CEDO confirmă că măsurile de control aplicate în timpul perchezițiilor nu reprezintă privare de libertate (*Creangă; Gillan și Quinton*).

Aplicând standardele CEDO, pentru ca perioada invocată de apărare (de la ora 10:45 la 14:58) să constituie „privare de libertate”, ar trebui să fie dovedit că acuzatul nu era liber să plece, organul procesual i-a impus restricții echivalente detenției, măsura nu era necesară pentru efectuarea unui act procesual.

În speță, această dovadă nu există. Percheziția corporală nu presupune automat o privare de libertate de tipul „arest” sau „reținere”, ci o limitare temporară și necesară pentru efectuarea procedurii. CEDO însăși a arătat în mai multe cauze (ex.: *Benham c. UK, X c. Germania*) că limita dintre „control” și „privare de libertate” depinde de situația concretă, iar efectuarea unei percheziții nu presupune că momentul reținerii s-a produs.

Poziția apărării nu poate fi reținută deoarece termenul legal de 3 ore curge de la momentul juridic al reținerii, consemnat în procesul-verbal conform art.167 Cod de procedură penală. Percheziția corporală și controlul fizic necesar acesteia nu reprezintă momentul reținerii, ci un act procedural distinct. Jurisprudența CEDO nu susține teza apărării, întrucât nu orice restrângere temporară a libertății de mișcare echivalează cu o „privare de libertate” în sensul art. 5 CEDO. Procesul-verbal a fost întocmit în termenul legal, iar instanța se conduce de documentul oficial, nu de interpretări subiective ale apărării.

Cu referire la percheziția corporală, Colegiul reține că, potrivit art.167 alin.(5) Cod de procedură penală, *persoana care efectuează reținerea este în drept să supună persoana reținută percheziției corporale în condițiile art.130 Cod de procedură penală*. Astfel, percheziția corporală reprezintă o măsură procedurală accesorie reținerii, justificată prin necesitatea de a preveni sustragerea sau distrugerea probelor și de a asigura siguranța organelor de urmărire penală.

În cauză se constată că, la data de 30.06.2015, procurorul din cadrul Procuraturii Anticorupție a dispus efectuarea percheziției corporale a procurorului Igor CERCHEZ , în scopul depistării și ridicării sumelor de bani presupus a fi fost primite la aceeași dată de la Tudor BARBOROȘ. Măsura a fost autorizată de judecătorul de instrucție prin Încheierea din 30.06.2015 (f. d. 59, vol. I).

Apărarea a invocat faptul că procurorul a solicitat autorizarea percheziției corporale pentru data de 30.06.2015, în timp ce percheziția a fost efectuată la 01.07.2015, considerând acest aspect un indiciu al nelegalității măsurii.

Colegiul constată că această critică se întemeiază pe o interpretare eronată a actului de autorizare. Prin Încheierea judecătorului de instrucție din 30.06.2015 (f. d. 59, vol. I), percheziția corporală a fost autorizată pentru o singură executare în termen de 30 de zile de la data emiterii încheierii. Autorizarea judecătorului nu obligă organul de urmărire penală să

efectueze măsura exact la data solicitării, ci îi acordă un interval legal pentru realizarea ei, în funcție de necesitățile investigației.

Prin urmare, efectuarea percheziției la momentul reținerii, după transmiterea controlată a banilor în dimineața zilei de 01.07.2015, reprezintă momentul logic, necesar și proporțional. Autorizarea judecătorului de instrucție încuviințează măsura, dar nu obligă procurorul să o efectueze imediat. În mod constant, jurisprudența instanțelor naționale stabilește că momentul efectuării percheziției este determinat de necesitățile concrete ale anchetei, atâta timp cât se încadrează în termenul de valabilitate. Apărarea încearcă să transforme o autorizare generală într-o obligație de executare imediată, ceea ce nu este susținut de nicio normă legală.

Autorizarea este valabilă 30 de zile, iar efectuarea în prima zi următoare este perfect legală. Apărarea nu a prezentat nicio probă că măsura ar fi fost disproporționată, lipsită de temei sau executată în afara limitelor autorizării.

În lumina celor expuse, Colegiul constată că percheziția corporală a fost autorizată și efectuată legal, în termenul prevăzut de judecătorul de instrucție, momentul juridic al reținerii este cel indicat în procesul-verbal, iar termenul de 3 ore prevăzut de art.167 Cod de procedură penală a fost respectat, niciun drept procesual al inculpatului nu a fost încălcat în desfășurarea acțiunilor de urmărire penală.

Astfel, Colegiul constată că inculpatului nu i-a fost încălcat niciun drept procesual în momentul efectuării acțiunilor de urmărire penală. Acestuia i-au fost aduse la cunoștință în mod corespunzător învinuirea, motivele reținerii, drepturile și obligațiile procesuale, iar toate acțiunile au fost efectuate în baza autorizărilor legale emise de judecătorul de instrucție, cu respectarea integrală a cadrului procesual incident.

În consecință, susținerile apărării privitoare la pretinsa ilegalitate a percheziției corporale și depășirea termenului de reținere sunt respinse ca neîntemeiate.

26. Cu referire la plângerea din 13.07.2015, depusă în conformitate cu art. 313 Cod de procedură penală, prin care avocatul Serghei CANTER, în interesele lui Igor CERCHEZ, a solicitat anularea ordonanței de punere sub învinuire, Colegiul reține următoarele. În plângere, apărătorul a invocat că ordonanța de punere sub învinuire ar fi ilegală, întrucât nu ar conține toate elementele prevăzute de art.281 alin.(2) Cod de procedură penală (data, locul, mijloacele și modul de comitere a faptei, consecințele, forma de vinovăție, motivele etc.). De asemenea, s-a susținut că ordonanța emisă în privința lui Igor CERCHEZ nu ar întruni cele trei criterii stabilite în jurisprudența CtEDO, fiind emisă doar pentru a „legitima” reținerea acestuia, reținere considerată ilegală și contestată separat, conform art.313 Cod de procedură penală, plângere care a fost ulterior depusă instanței în vederea examinării măsurii preventive – arestarea preventivă.

În aceste condiții, apărătorul a argumentat că nici judecătorul de instrucție, nici instanța de fond nu au examinat plângerile formulate și nu s-au pronunțat asupra legalității acțiunilor organului de urmărire penală. Fiind invocate încălcări grave de procedură, inclusiv încălcări ale drepturilor garantate de CEDO (art. 5, art. 6, art. 8), se consideră că inculpatului i s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, iar aceste nereguli ar afecta iremediabil legalitatea sentinței, care ar trebui astfel casată.

Colegiul reține că această plângere a fost examinată de procurorul din cadrul Procuraturii Anticorupție, care, prin Ordonanța din 18.07.2015, a respins ca neîntemeiată cererea avocatului CANTER privind anularea ordonanței de punere sub învinuire (f.d. 17, vol. II).

Colegiul penal constată că ordonanța de punere sub învinuire a fost emisă în baza probelor acumulate de către organul de urmărire penală, apreciate ca suficiente și concludente pentru formularea învinuirii. Totodată, ordonanța din 03.07.2015 corespunde rigorilor prevăzute de art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală, întrucât indică data și locul întocmirii, persoana care a întocmit-o, datele de identificare ale învinuitului, precum și descrierea faptei cu menționarea datei, locului, mijloacelor, modului de săvârșire, consecințelor, formei de vinovăție, motivelor și elementelor calificative necesare încadrării juridice, precum și articolul din Codul penal care prevede răspunderea pentru infracțiunea imputată.

În conformitate cu pct. 5.3 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 04.07.2005, ordonanța de punere sub învinuire, de regulă, nu este susceptibilă de atac. Acest act procedural reprezintă un instrument necesar desfășurării urmăririi penale și, prin el însuși, nu aduce atingere drepturilor sau libertăților constituționale. El constituie o măsură procesuală prevăzută de lege, justificată într-o societate democratică, cu un scop legitim, asigurarea eficienței activității de combatere a criminalității, scop proporțional eventualelor restricții generate în cadrul procedurii.

La fel se constată că, ordonanța de punere sub învinuire din 03.07.2015 (f.d. 65–66, vol. II), drepturile sau interesele legitime ale inculpatului nu au fost încălcate. Conținutul ordonanței și învinuirea i-au fost aduse la cunoștință inculpatului în prezența apărătorului, acesta din urmă semnând actul procedural.

Ordonanța nu produce, prin ea însăși, efecte restrictive asupra drepturilor fundamentale, aceasta reprezintă un act procesual de constatare și nu un act cu caracter sancționator sau restrictiv. Prin urmare, simpla sa emitere nu generează prin ea însăși ingerințe în drepturile garantate de Constituție sau de CEDO, ci doar fixează cadrul în care persoana dobândește calitatea procesuală necesară pentru a beneficia de toate garanțiile procesuale.

Stabilirea calității de învinuit permite persoanei să fie informată oficial despre faptă și încadrarea juridică, să își angajeze apărător, să acceseze materialele cauzei în limitele legii și să exercite drepturile prevăzute în art.66 Cod de procedură penală. Prin urmare, actul contestat nu restrânge drepturi, ci asigură cadrul necesar exercitării lor efective. Chiar dacă inculpatul contestă caracterul detaliat al ordonanței, acesta a luat cunoștință de conținutul exact al învinuirii, în prezența avocatului, ceea ce confirmă respectarea exigențelor art.6 par. 3 lit. a) CEDO privind informarea promptă și detaliată asupra naturii și cauzei acuzației.

Conform art.251 Cod de procedură penală, nulitatea unui act procedural intervine doar dacă încălcarea a afectat drepturile și interesele legitime ale participanților. În speță, nu s-a demonstrat și nici nu rezultă că o eventuală imperfecțiune formală ar fi împiedicat inculpatul să își exercite dreptul la apărare, acesta fiind asistat de apărător încă din momentul aducerii la cunoștință a învinuirii.

Plângerea împotriva actelor organului de urmărire penală nu are incidență asupra fondului cauzei, ci doar asupra legalității actului procedural contestat Art.313 Cod de

procedură penală oferă un mecanism de control administrativ sau judiciar prealabil asupra actelor procurorului/organului de urmărire penală, însă acest mecanism nu substituie controlul jurisdicțional exercitat de instanța de fond asupra probelor și legalității urmăririi penale.

Prin urmare, neexaminarea la timp a unei astfel de plângeri nu viciază automat procesul, întrucât instanța de fond are obligația, să verifice legalitatea administrării probelor și a actelor procesuale. Indiferent dacă plângerea formulată în temeiul art.313 Cod de procedură penală a fost soluționată sau nu în faza de urmărire penală, instanța de fond a examinat materialitatea faptelor, a analizat probele în ansamblul lor, a verificat legalitatea actelor de urmărire penală relevante. Astfel, orice omisiune a procurorului sau a judecătorului de instrucție de a examina o plângere prealabilă a fost acoperită prin controlul judiciar complet realizat în faza de judecată precum și în instanța ierarhic superioară.

Casarea unei Sentințe are caracter excepțional și poate avea loc doar dacă se demonstrează concret încălcarea unui drept procesual fundamental și influența acestei încălcări asupra rezultatului procesului. În speță, nu se demonstrează o legătură cauzală între lipsa examinării plângerii formulate în baza art.313 Cod de procedură penală și soluția instanței, întrucât hotărârea s-a bazat pe probe administrate, evaluate în cumul, iar nu pe actul contestat.

Jurisprudența CtEDO confirmă că neregulile din faza urmăririi penale pot fi remediate prin controlul complet al instanței de judecată Curtea Europeană a reținut în repetate rânduri (ex. *Pélissier și Sassi c. Franța, Husayn (Abu Zubaydah) c. Poloniei*) că deficiențele procedurale din faza premergătoare nu determină automat încălcarea art.6 CEDO dacă instanța a oferit garanții de proces echitabil și a analizat cauza în ansamblul său.

Prin urmare, Colegiul reține că ordonanța de punere sub învinuire a respectat cerințele legale, nu a afectat drepturile inculpatului, iar neexaminarea plângerii depuse în temeiul art.313 Cod de procedură penală nu constituie un motiv de casare, întrucât instanța de fond a efectuat un control complet asupra legalității urmăririi penale și a apreciat probele în cumul, conform competenței sale.

27. Cu referire la alegațiile apelantului referitoare la încălcarea normelor privind compunerea instanței de judecată, nerespectarea principiului nemijlocirii - temeiuri incontestabile de casare a sentinței, Colegiul penal analizând argumentele apărării în cererea de apel cu referire la acest aspect, ține să precizeze următoarele.

În prim-plan, apărarea invocă presupusa încălcare a normelor privind compunerea instanței de judecată și a principiului nemijlocirii, susținând că modificarea completului de judecată după detașarea judecătorului Boris TALPĂ și numirea judecătorului Veaceslav SUCIU ar fi impus reluarea cercetării judecătorești de la început, ceea ce ar fi afectat dreptul la un proces echitabil al inculpatului.

Analizând situația de fapt și cadrul legal aplicabil, instanța constată următoarele:

În conformitate cu prevederile art.30 Cod de procedură penală, (1) *Judecarea cauzelor penale se desfășurează de către instanță în complet format din 3 judecători sau de către un singur judecător.* (2) *În toate instanțele de judecată de gradul întâi, cauzele penale se judecă de un singur judecător, cu excepția cazurilor prevăzute în prezentul articol.* (4) *Cauzele*

penale deosebit de complicate, precum și cele care prezintă o mare importanță socială pot fi examinate, la decizia motivată a președintelui instanței judecătorești, în complet format din 3 judecători.

Potrivit art.31 alin.(1) și (2) Cod procedură penală, *completul de judecată format în condițiile art.30 trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei, cu excepția prevăzută în alin.(3). Dacă aceasta nu este posibil, completul poate fi schimbat până la începerea cercetării judecătorești. (2) După începerea cercetării judecătorești, orice schimbare intervenită în completul de judecată impune reluarea de la început a cercetării judecătorești.*

Totuși, art.31 alin.(3) Cod procedură penală prevede că *completul de judecată format în condițiile art.30 trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei, cu excepția prevăzută în alin.(3). Dacă aceasta nu este posibil, completul poate fi schimbat până la începerea cercetării judecătorești. (2) După începerea cercetării judecătorești, orice schimbare intervenită în completul de judecată impune reluarea de la început a cercetării judecătorești.*

În speță Colegiul atestă că judecătorul Boris TALPĂ a fost detașat la Institutul Național al Justiției prin Hotărârea CSM nr. 831/33, motiv care se încadrează în excepțiile prevăzute de art.31 alin.(3) Cod procedură penală.

După detașarea acestuia, completul de judecată a fost modificat, Veaceslav SUCIU preluând rolul de președinte și judecător raportor, iar ceilalți doi membri (Ion MALANCIUC și Alexandru MOTRICALĂ) au participat nemijlocit la audierile tuturor martorilor și examinarea probelor.

În perioada 8.10.2015 – 30.11.2016, au fost audiați toți martorii din lista probelor anexată la rechizitoriu, inclusiv martorul denunțator BARBAROȘ Tudor, și au fost examinate măsuri speciale de investigații, ceea ce asigură că judecătorii rămași în complet au asistat efectiv la administrarea probelor.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a soluționat de-a lungul timpului mai multe cauze în care a fost invocată încălcarea articolului 6 al Convenției, în aspectul privind caracterul echitabil al procedurii și dreptul la apărare al acuzatului, care ar fi rezultat din nerespectarea principiului nemijlocirii, în condițiile în care unele sau chiar toate probele care au stat la baza soluției pronunțate fuseseră administrate în fața instanței de judecată având o altă compunere decât cea care a soluționat, în cele din urmă, cauza.

În cauza *Škaro v. Croația* (6 decembrie 2016, §§ 23-30), CEDO a stabilit că ***schimbarea unui judecător din completul de trei judecători nu încalcă automat dreptul la un proces echitabil***, dacă ceilalți judecători au asistat nemijlocit la administrarea probelor și judecătorul nou are acces la materialele cauzei.

De asemenea, în cauza *Graviano v. Italia*, Curtea a reținut că, în situații excepționale care impun înlocuirea unui judecător, administrarea probelor deja efectuate nu trebuie reluată, cu condiția ca judecătorii rămași să fi asistat la audieri și ca drepturile de apărare să fie respectate.

Jurisprudența relevantă (*Beraru v. România*, 18 martie 2014, § 64; *Cutean v. România*, pct. 60) subliniază că principiul nemijlocirii este garantat prin prezența judecătorilor la audieri și posibilitatea inculpatului de a adresa întrebări martorilor, iar consultarea

declarațiilor scrise compensează, parțial, lipsa prezenței nemijlocite a unui judecător, atunci când ceilalți judecători au asistat la probe.

Potrivit Deciziei de inadmisibilitate privind excepția de neconstituționalitate a art.31 alin.(3) Cod procedură penală (sesizarea nr. 90g/2019), Curtea Constituțională a confirmat că această prevedere este constituțională și oferă garanții suficiente pentru concilierea principiului nemijlocirii cu necesitatea continuării judecării cauzelor. Curtea a subliniat că judecătorul înlocuitor are dreptul să solicite repetarea unor acte procesuale și să se familiarizeze cu materialele cauzei pentru a asigura luarea unei decizii corecte, iar continuarea cauzei fără reluarea cercetării nu aduce atingere dreptului la un proces echitabil.

În speța de față, judecătorul Veaceslav SUCIU a preluat completul după detașarea lui Boris TALPĂ, ceilalți doi judecători participând nemijlocit la administrarea probelor.

În stabilirea modului optim de a proceda se va avea în vedere atât dacă, la administrarea anterioară a probei, acuzatul a fost asistat de avocat, dacă a avut posibilitatea exercitării depline a dreptului la apărare, prin adresarea de întrebări martorului, confruntarea cu acesta, contestarea credibilității sale etc., cât și dacă acuzatul poate justifica motivat cererea sa de readministrare a probei, de exemplu prin posibile elemente de noutate, pertinente, pe care această reaudiere le-ar putea produce. Astfel, Colegiul reține că în speță inculpatul și avocatul său au avut posibilitatea de a adresa întrebări martorilor și de a contesta probele, drepturile de apărare fiind respectate în mod efectiv.

Colegiul reține că art.31 alin.(3) Cod penal, permite continuarea judecării cauzei doar în cazul în care se schimbă un singur judecător din completul de judecată format din trei judecători. Acest fapt presupune că ceilalți doi judecători au participat nemijlocit la examinarea probelor prezentate în instanță. De asemenea, legea prevede că judecătorului care intervine în proces i se oferă timp „pentru a lua cunoștință de materialele cauzei” și „pentru a se pregăti pentru participarea de mai departe în proces” [teza a II-a de la articolul 31 alin. (3) din Cod]. Curtea observă că în cauza *P.K. v. Finlanda* (dec.), 9 iulie 2002, Curtea Europeană a menționat că disponibilitatea proceselor-verbale a ședințelor de judecată în cadrul cărora au fost audiați martorii compensează, în mare măsură, neîndeplinirea cerinței nemijlocirii în cadrul procesului.

Prin urmare, modificarea completului de judecată se încadrează în excepțiile prevăzute de art.31 alin.(3) Cod procedură penală și este în conformitate cu jurisprudența CEDO și cu Decizia Curții Constituționale, nefiind întrunite condițiile pentru invocarea unei încălcări a principiului nemijlocirii.

Prin urmare, în speță, înlocuirea judecătorului Boris TALPĂ cu Veaceslav SUCIU nu a afectat legalitatea examinării cauzei sau drepturile inculpatului, întrucât ceilalți doi judecători ai completului au participat nemijlocit la administrarea tuturor probelor și audierile martorilor, garantând respectarea principiului nemijlocirii. Judecătorul înlocuitor a avut acces la întreaga documentație a dosarului și a avut timp să se familiarizeze cu probele și actele cauzei, ceea ce îi permite să formuleze o apreciere proprie asupra acestora, în conformitate cu art.31 alin.(3) Cod procedură penală și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (*P.K. v. Finlanda*; *Škaro v. Croația*). Drepturile de apărare ale inculpatului au fost respectate pe deplin, acesta având avocat prezent la audieri, posibilitatea de a adresa întrebări martorilor, de a contesta probele și de a-și exercita toate prerogativele procesuale.

Modificarea completului, în aceste condiții, nu a afectat competența instanței, nu a încălcat normele privind compunerea completului și nici nu a impus reluarea cercetării judecătorești, fiind proporțională și necesară pentru buna desfășurare a procesului.

Prin urmare, Colegiul penal constată că argumentele apărării privind încălcarea normelor de compunere a completului și a principiului nemijlocirii nu sunt întemeiate și trebuie respinse.

28. Având în vedere infracțiunea săvârșită de inculpatul CERCHEZ Igor, prevăzută de art.324 alin.(3) Cod penal, în redacția Legii nr. 136 din 06.06.2024, intrată în vigoare la 07.09.2024, și luând în considerare faptul că instanța de apel a revizuit calificarea juridică a faptelor ca urmare a aplicării unei legi mai favorabile, Colegiul apreciază că este necesară formularea unei aprecieri suplimentare privind stabilirea pedepsei aplicabile inculpatului, în conformitate cu principiile prevăzute de Codul penal privind individualizarea pedepsei și aplicarea dispozițiilor legii mai favorabile.

La stabilirea pedepsei, instanța de apel ține cont de prevederile art.75 Cod penal, potrivit căruia persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale. La stabilirea modului, măsurii, categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel la fel ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care este supus răspunderii penale, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia.

Sub imperiul normelor enunțate, se reține, corectarea și reeducarea condamnaților constă în extirparea mobilurilor negative din conștiința lor, mobiluri care au determinat săvârșirea infracțiunii. O pedeapsa inequitabilă poate fi doar un mijloc de reprimare cauzând noi suferințe, corespunzător aceasta nu-și poate atinge scopul de corectare și reeducare ci de generare a mobilurilor negative. Atingerea scopurilor pedepsei de corectare și reeducare a infractorului, de prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și din parte altor persoane, se realizează strict prin individualizarea ei.

Potrivit art.75 Cod penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni *i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.* La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. (2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Luând ca bază aceste prevederi și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatului, *de jure și de facto*, instanța urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a-l supune pe inculpat răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Colegiul consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art.62-71 Cod de procedură penală, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatului până sau după săvârșirea infracțiunii.

Așadar, la adoptarea Deciziei și anume la individualizarea pedepsei penale, Colegiul penal ține cont de prevederile art.96, art.385 alin.(1) și art.394 alin.(1) și alin.(2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța este obligată să indice în partea descriptivă a sentinței/deciziei care sunt circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului, datele care caracterizează persoana inculpatului, precum și motivele soluției adoptate referitoare la stabilirea pedepsei sau la liberarea de pedeapsă penală.

Individualizarea pedepsei constă în obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale. Reiterează Colegiul că, deși individualizarea pedepsei este un proces personal rezultat al propriei convingeri al instanței de judecată, totuși acesta nu trebuie conceput ca fiind un proces arbitrar, subiectiv or, acesta trebuie să rezulte din evaluarea obiectivă a întregului material probator al cauzei.

Pentru a-și îndeplini funcțiile care sunt atribuite în vederea realizării scopului său și al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii, privativă sau neprivativă de libertate și a duratei, atât gravității faptei și potențialului de pericol social pe care îl prezintă în mod real persoana infractorului, cât și aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influența pedepsei penale. Funcțiile de constrângere și de reeducare, precum și scopul preventiv al pedepsei poate fi realizat numai printr-o justă individualizare a pedepsei, care să țină seama de persoana căreia îi este destinată pentru a fi ajutată să se schimbe, în sensul adaptării la condițiile socio-etice impuse de societate.

Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei, Colegiul penal reține că în baza art.61 Cod penal, (1) *Pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.* (2) *Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din*

partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Instanțele de judecată trebuie să studieze multilateral, în deplină măsură și obiectiv, toate circumstanțele și datele care caracterizează atât negativ, cât și pozitiv persoana inculpatului și care au o importanță esențială pentru stabilirea categoriei și mărimii pedepsei.

Totodată, potrivit pct.22 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la sentința judecătorească, se atrage atenția că, potrivit art.394 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de judecată este obligată să motiveze: - stabilirea pedepsei cu închisoare, dacă sancțiunea legii penale prevede și alte categorii de pedepse mai ușoare; - aplicarea unei pedepse mai ușoare decât cea prevăzută de lege (art.79 alin.(1) Cod penal); - aplicarea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei sau aplicarea altor categorii de liberare de pedeapsa penală, prevăzute în art.89 Cod penal, precum și a liberării de răspundere penală conform art.55 Cod penal.

În acest sens, Colegiul Penal reiterează și prevederile art.6 CEDO, dreptul la un proces echitabil la care se atribuie și faptul că hotărârea pronunțată într-o cauză urmează a fi motivată, inclusiv în partea stabilirii pedepsei, instanța trebuie să indice motivele pe care se fondează pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual (H. c. Belgiei (1987)).

Astfel, la stabilirea mărimii pedepsei, Colegiul penal ține cont de gradul prejudiciabil al infracțiuni, consecințele sustragerii bunurilor a căror existență și desfășurare normală sunt condiționate de ocrotirea relațiilor patrimoniale, necesitatea de apărare împotriva comiterii a astfel de infracțiuni, contribuirea pedepsei la corectarea inculpatului, să o rețină de la comiterea unei noi infracțiuni, să dezvolte anumite calități de persoană ce ar respecta legea și ar ocroti sănătatea personală și publică, și consideră că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă doar prin menținerea pedepsei aplicate de către prima instanță.

29. În contextul celor expuse Colegiul stabilește că infracțiunea prevăzută de art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024 în vigoare din 07.09.2024), comisă de inculpat face parte din categoria infracțiunilor grave, fiind comisă cu intenție (directă) de persoana vinovată pentru care legislatorul a prevăzut aplicarea unei pedepse cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 de unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.

De asemenea, urmează a se consemna că, la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, Colegiul penal i-a în considerare gravitatea infracțiunii și anume faptul că infracțiunea săvârșită de către acesta face parte din categoria celor grave. În acest punct de analiză, Colegiul ține să mai specifice că, raționamentul care poate condiționa aplicarea pedepsei penale, are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a acestuia în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social-periculoasă, conduita bună, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită și comportarea sinceră în cursul procesului. La fel, este important de a menționa că, este prerogativa instanței să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins de inculpați fără executarea efectivă a acesteia.

Analizând în cumul aceste circumstanțe, în raport cu sancțiunea prevăzută de norma penală imputabilă inculpaților, precum și asemenea criterii personale cum ar fi: vârsta inculpatului, starea socială, Colegiul consideră că, în cazul dat corectarea inculpatului este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare. Această convingere este fundamentată pe circumstanțele în care a fost comisă și descoperită infracțiunea, precum și pe împrejurarea că inculpatul se află la prima abatere de la legea penală, și pericolul pe care îl reprezintă faptele îndreptate contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, care constituie o amenințare pentru ordinea publică.

În acest context e de reamintit opțiunea Curții Europene din hotărârea emisă în cauza *Blumberga c. Letoniei* (cererea nr. 70930/01) în care a statuat că „...atunci când o ingerință în dreptul la respectarea bunurilor este comisă de către o persoană privată, o obligație pozitivă apare pentru stat de a asigura în sistemul său juridic intern că drepturile persoanei sunt suficient protejate prin lege și de faptul că măsurile corecte, adecvate sunt furnizate în care victima unei ingerințe poate căuta să apere drepturile sale, inclusiv, dacă este cazul, de a pretinde daune cu privire la orice pierdere susținută.”

Analizând personalitatea inculpatului CERCHEZ Igor s-a stabilit, că acesta anterior n-a fost condamnat, n-are antecedente penale, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, a recunoscut comiterea faptei social periculoase, declarând că acțiunile lui n-ar fi calificate corect de către acuzarea de stat, însă conștientizând pericolul social al acțiunilor sale, regretând și căindu-se de comiterea lor, achitând benevol la CNA 11363,35 lei, echivalentul sumei primite de el de la BARBAROȘ Tudor.

În continuare Colegiul reține lipsa cărorava circumstanțe agravante sau atenuante în conformitate cu prevederile art.76 și 77 Cod penal în privința inculpatului CERCHEZ Igor.

Astfel, Colegiul la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului CERCHEZ Igor, a ținut cont de prevederile art.6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria infracțiunilor grave prin prisma prevederilor art.16 Cod penal, de faptul că infracțiunea a fost săvârșită din intenție, de personalitatea inculpatului, la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află, dețin loc permanent de trai, nu dispune de antecedente penale, conduita inculpatului pe întreg parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, atitudinea față de faptele comise, comportamentul său care a permis instanței de apel să concluzioneze faptul că corectare și reeducarea acestuia este posibilă doar aplicându-i-le pedepse penale cu închisoare pe un termen de 4 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Astfel, la stabilirea pedepsei, Colegiul penal i-a în considerație criteriile legale de individualizare a pedepsei penale, și consideră necesar de stabili inculpatului CERCHEZ Igor a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, considerând că anume acest quantum de pedeapsă este echitabilă și proporțională, în condițiile în care nu au fost constatate circumstanțe atenuante sau excepționale precum și nu există temei legal pentru aplicarea unei alte pedepse mai blânde, or inculpatul nu a probat existența unor circumstanțe excepționale ale cauzei, legate de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care ar micșora esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, respectiv nu există temei de a

considera legală și echitabilă aplicarea în privința inculpatului CERCHEZ Igor a unei pedepse mai blânde.

30. Colegiul penal reține că, potrivit art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024), pedeapsa pentru fapta săvârșită de inculpat include amenda obligatorie, în cuantum de 6000–8000 unități convenționale.

Având în vedere prevederile legale și aplicarea principiului legii mai favorabile, Colegiul stabilește amenda la cuantumul maxim de 8000 unități convenționale, echivalentul a 400.000 lei, calculată conform unității convenționale în vigoare la momentul examinării cauzei în apel, respectiv 50 lei/unitate (modificată prin Legea nr.207 din 09.07.2016, în vigoare din 07.11.2017).

Colegiul subliniază că instanța nu poate combina prevederi din legislația veche cu cea nouă, ci trebuie să aplice integral legea mai favorabilă pentru inculpat, atât în ceea ce privește cuantumul amenzii, cât și unitatea convențională utilizată.

Prin urmare, inculpatului i se aplică amenda obligatorie de 8000 unități convenționale, echivalentă cu 400.000 lei, conform legislației în vigoare la momentul examinării apelului.

31. La fel din conținutul normei prevăzute de art.324 alin.(3) Cod penal (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024), legiuitorul a stabilit și în calitate de pedeapsă complementară obligatorie și privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de la 5 la 10 ani.

Norma prevăzută de art.324 alin.(3) Cod penal, incriminează fapta într-un context strict legat de exercitarea atribuțiilor de serviciu. Așadar, sancțiunea complementară de privare a dreptului de a ocupa funcții publice vizează tocmai eliminarea posibilității ca inculpatul să mai comită fapte similare în exercitarea unor funcții oficiale. Argumentul cheie dacă inculpatul ar putea continua să exercite funcții publice, eficiența pedepsei ar fi diminuată, iar scopul special de prevenire specifică (descurajarea repetării infracțiunii) nu ar fi atins.

Astfel, pedeapsa complementară obligatorie contribuie la prevenția specială, adică descurajarea persoanei condamnate de la săvârșirea unor infracțiuni viitoare. Prin interzicerea ocupării unor funcții publice, se reduce riscul ca inculpatul să abuzeze din nou de poziția sa oficială, ceea ce crește eficiența pedepsei principale.

Prin urmare Colegiul conchide că infracțiunea prevăzută de art.324 Cod penal, afectează direct încrederea publicului în administrația statului, iar privarea dreptului de a ocupa funcții publice are un rol reparatoriu indirect, prin protejarea societății și a bunei funcționări a instituțiilor publice. Respectiv eficiența pedepsei nu se măsoară doar prin pedeapsa privativă de libertate, ci și prin prevenirea accesului infractorului la poziții care i-ar permite să repete fapta. Legea prevede în mod expres că această pedeapsă complementară este obligatorie, ceea ce reflectă intenția legiuitorului ca eficiența sancțiunii principale să nu fie compromisă.

Prin stabilirea caracterului obligatoriu, legiuitorul a luat în considerare că simpla aplicare a pedepsei principale nu garantează prevenirea repetării infracțiunii în contextul serviciului public, iar pedeapsa complementară este proporțională cu gravitatea faptei și cu poziția profesională a inculpatului.

În cazul infracțiunilor legate de serviciu, eficiența pedepsei principale este direct dependentă de imposibilitatea inculpatului de a accede la funcții publice, deoarece acesta ar avea din nou oportunitatea de a săvârși infracțiunea.

Din acest motive Colegiul consider necesar de a stabili inculpatului CERCHEZ Igor pedeapsa complementară obligatorie sub formă de privarea dreptului de a ocupa funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 10 ani, care nu este doar o formalitate, ea asigură eficiența pedepsei principale, protejează interesul public și consolidează prevenția specială, mai ales în contextul infracțiunilor săvârșite prin abuz de funcție.

Prin urmare, pedeapsa aplicată – închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 8000 (opt mii) unități convenționale, și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 10 (zece) ani – se circumscrie rigorilor legale, fiind proporțională cu gravitatea infracțiunii și adecvată circumstanțelor personale ale inculpatului, asigurând atât caracterul reparatoriu al sancțiunii, cât și scopurile preventiv generale și speciale prevăzute de Codul penal. Iar în acest context, Colegiul ține să evidențieze că o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. Această convingere este fundamentată pe circumstanțele în care a fost descoperită infracțiunea, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

32. În continuare, Colegiul penal atestă că la momentul examinării cauzei, instanța de apel a avut în vedere toate circumstanțele relevante, atât de ordin personal, cât și de ordin factual, în procesul de individualizare a pedepsei, aplicând o sancțiune corectă, echitabilă și conformă cu dispozițiile legale, precum și consideră aplicabile în speță prevederile art.90 Cod penal, or corectarea și reeducarea inculpatului, poate fi atinsă și fără a fi izolat de societate.

În continuare Colegiul penal reține că potrivit prevederilor art.90 alin.(1) și (2) Cod penal legiuitorul a reglementat instituția suspendării condiționate a executării pedepsei, astfel, (1) dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai decît în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea

condiționată a executării pedepsei îl exercită organele de probațiune, iar asupra comportării militarilor – comandamentul militar respectiv. **(2) Perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se stabilește de instanța de judecată în limitele de la 1 an la 3 ani.**

În acest sens, izolarea inculpatului de societate nu este proporțională cu gradul de pericol social concret al faptei, iar aplicarea suspendării condiționate oferă inculpatului posibilitatea de a-și dovedi reintegrarea socială printr-o comportare exemplară, în cadrul termenului de probă. Colegiul penal consideră că acordarea încrederii societății și oferirea unei șanse reale de reabilitare în libertate protejează mai eficient interesele generale decât executarea pedepsei într-un penitenciar. Pentru aceste considerente, se impune aplicarea art.90 Cod penal, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea stabilite în privința inculpatului CERCHEZ Igor.

Din aceste considerente Colegiul penal apreciază că executarea reală a pedepsei stabilite lui CERCHEZ Igor nu este rațională, motiv pentru care, potrivit prevederilor art.art.89 alin.(2) lit.a) și 90 alin.(2) Cod penal, apreciază justificat de a suspenda executării pedepsei cu închisoarea, pe o perioadă de probă de 3 ani, cu condiția că acesta în termenul de probă nu va săvârși alte infracțiuni și va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Potrivit jurisprudenței CtEDO: „...soluția cea mai potrivită pentru problema supra-aglomerării ar fi reducerea numărului de deținuți prin utilizarea mai frecventă a măsurilor punitive non-privative de libertate și minimizarea recurgerii la detenția preventivă” (*cauza Varga și alții vs Ungaria, cererile nr. 1409/12, 45135/12, 73712/12, 34001/13, 44055/13 și 64586/13 din 10.03.2015*), precum și de Recomandările Comitetului de Miniștri ONU nr. R (99) 22 și Rec (2006) 13, care invită statele să încurajeze procurorii și judecătorii de a folosi cât mai mult posibil alternativele la detenție.

Prevederile art.90 alin.(6) Cod penal prevede că *aplicând condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, instanța de judecată îl obligă pe condamnat să îndeplinească una sau mai multe dintre următoarele: a) să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta; b) să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile; c) să nu frecventeze anumite locuri, stabilite de instanță, fiind supus monitorizării electronice, dar nu mai mult de 12 luni; d) să urmeze un tratament în caz de alcoolism, narcomanie, toxicomanie, virus HIV sau de boală venerică; e) să repare daunele cauzate victimei și/sau familiei victimei în cuantumul și în termenele stabilite de instanță; f) să finalizeze învățământul obligatoriu, să urmeze un curs de instruire sau de calificare profesională; g) să participe la programe probaționale; h) să presteze muncă neremunerată în folosul comunității, dar numai cu acordul acestuia.*

Reieșind din prevederile legale enunțate supra, precum și din caracterul infracțiunii comise, personalitatea inculpatului, se impune necesitatea ca în perioada de probațiune în conformitate cu prevederile art.90 alin.(6) pct.a), b) și g) Cod penal, de a pune în seama lui CERCHEZ Igor, ca în perioada de probațiune fixată să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta, să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile și să participe la programe probaționale.

În cele din urmă, Colegiul Penal ajunge la concluzie că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului CERCHEZ Igor, v-a fi pe deplin atins, prin stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu suspendarea

condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani cu condiția că acesta în termenul de probă nu va săvârși alte infracțiuni și prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, precum și să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta, să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile și să participe la programe probaționale.

Deci, Colegiul conchide că modalitatea de executare a pedepsei a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Relevant, este și faptul că pedeapsa aplicată la caz, va duce la realizarea scopurilor sancțiunii, astfel contribuind la reeducarea inculpatului la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire sociale, principiile morale și atingerii scopului pedepsei penale. Deci, Colegiul penal consideră că, modalitatea de executare a pedepsei stabilite de instanța de apel este legală, întemeiată și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

Prin suspendarea condiționată a executării pedepsei, Colegiul penal acordă inculpatului o nouă șansă reală de reintegrare socială și reformare, având în vedere că acesta anterior n-a fost condamnat, n-are antecedente penale, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, a recunoscut comiterea faptei social periculoase, declarând că acțiunile lui n-ar fi calificate corect de către acuzarea de stat, însă conștientizând pericolul social al acțiunilor sale, regretând și căindu-se de comiterea lor, achitând benevol la CNA 11363,35 lei, echivalentul sumei primite de el de la BARBAROȘ Tudor. Această soluție este în concordanță cu principiul individualizării pedepsei, care impune ajustarea sancțiunii nu doar în funcție de gravitatea faptei, ci și de personalitatea și atitudinea infractorului.

Totodată, instanța ține cont că scopul pedepsei penale este nu doar sancționarea faptelor, ci și reeducarea și reintegrarea în societate a condamnatului, astfel încât suspendarea condiționată a executării pedepsei, cu un termen de supraveghere adecvat, reprezintă o măsură echilibrată ce promovează respectarea legii și protecția intereselor sociale, evitând în același timp efectele negative ale izolării în penitenciar, care în acest caz ar fi disproportionale. Astfel, instanța de apel consideră că suspendarea condiționată a executării pedepsei reprezintă o soluție justă și rațională, care echilibrează necesitatea prevenirii și sancționării infracțiunilor cu dreptul inculpatului la o reabilitare socială, oferindu-i totodată posibilitatea să își corecteze conduita și să demonstreze o schimbare reală în termenul de probă stabilit.

Colegiul penal, consideră că anume pedeapsa sub formă de închisoare cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunile comise de către inculpat, pedeapsa stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de către acesta, cât și personalitatea inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel dinainte și după săvârșirea infracțiunilor incriminate.

În același context, se remarcă că una din condițiile expuse expres în alin.(1) al art.90 din Cod penal privind aplicabilitatea acestei norme, se referă la aceea că instanța de judecată urmează să formuleze o concluzie precum că nu este rațional ca inculpatul să execute în penitenciar pedeapsa stabilită. Adică este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea acestei convingeri, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat concluzia ei.

Instanța de apel consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, corijarea și reeducarea acestuia este posibilă fără izolarea de societate, aplicând pedeapsa cu închisoarea, instanța de apel a ajuns la concluzia că scopul pedepsei penale poate fi atins prin suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani conform prevederilor art.90 Cod penal, acordându-i inculpatului șansa de a demonstra că cele întâmplate constituie un incident în viața sa și de a-și corecta comportamentul în sensul respectării legii penale.

În cele din urmă, Colegiul Penal ajunge la concluzie că scopul prestabilit al legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului CERCHEZ Igor, v-a fi pe deplin atins, doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu amendă în mărime de 8000 (opt mii) unități convenționale, și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 10 (zece) ani și în temeiul art.90 Cod penal de a suspenda condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 3 (trei) ani.

33. *Colegiul ține să menționeze că în corespundere cu prevederile art.397 pct.1) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de condamnare, precum și al celei de achitare sau de încetare a procesului penal, pe lângă chestiunile enumerate în art.395 și 396, în cazurile necesare, trebuie să mai cuprindă hotărârea cu privire la corpurile delictive.*

Se reține că potrivit prevederilor art.162 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul soluționării cauzei în fond se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delictive. În acest caz: 1) uneltele care au servit la săvârșirea infracțiunii vor fi confiscate și predate instituțiilor respective sau nimicite; 2) obiectele a căror circulație este interzisă vor fi predate instituțiilor respective sau nimicite; 3) lucrurile care nu prezintă nici o valoare și care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sânt cerute de persoane ori instituții interesate, ele pot fi remise acestora; 4) banii și alte valori dobândite pe cale criminală sau asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale se restituie proprietarului sau, după caz, se trec în venitul statului. Celelalte obiecte se predau proprietarilor legali, iar dacă aceștia nu sânt identificați, se trec în proprietatea statului. În caz de conflict referitor la apartenența acestor obiecte, litigiul se soluționează în ordinea procedurii civile. Banii marcați, asupra cărora au fost îndreptate acțiunile criminale, se trec în venitul statului, iar echivalentul lor se restituie proprietarului de la bugetul de stat; 5) documentele care constituie corpuri delictive rămân în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate; 6) obiectele ridicate de organul de urmărire penală, dar care nu au fost recunoscute corpuri delictive, se remit persoanelor de la care au fost ridicate.

Corpurile delictive anexate la cauza dată și anume: - CD-urile pe care sunt înregistrate rezultatele măsurilor speciale de investigații efectuate, documentele care atestă autenticitatea a 6 bancnote în sumă totală de 600 USD, cu nominalul a câte 100 dolari fiecare, cu seriile și numerele: ***** analiza operațională efectuată în cadrul dosarului penal nr.*****prin care se stabilește legătura telefonică între Igor CERCHEZ - Tudor BARBAROȘ, de la numerele de telefoane *****și *****la numărul de telefon ***** , și între Tudor BARBAROȘ și Petru BOȚAN, Vasile OANȚA la numerele de telefon *****și ***** , fișele de ordine statistică depuse pe marginea cauzei penale nr.***** , informațiile privind ratele de schimb valutar, Colegiul consideră necesar de păstrat în continuare la materialele cauzei, după intrarea sentinței în vigoare.

34. *În conformitate cu alin.(1) art.387 Cod penal, odată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sânt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.*

Colegiul penal constată că partea civilă - Centrul Național Anticorupție în cadrul urmăririi penale a înaintat acțiune civilă, solicitând admiterea ei și încasarea de la CERCHEZ Igor a prejudiciului material în sumă de 11309,28 lei. La data de 21 august 2018, reprezentantul Centrului Național Anticorupție prin cerere a renunțat la acțiunea civilă privind încasarea de la CERCHEZ Igor a prejudiciului material în sumă de 11309,28 lei, motivând prin faptul că numitul a achitat suma restantă, solicitând încetarea procesului.

În conformitate cu art.60 alin.(2) Cod de procedură civilă, reclamantul este în drept să modifice temeiul sau obiectul acțiunii, să mărească ori să reducă cuantumul pretențiilor în acțiune, ori să renunțe la acțiune. Pârâtul este în drept să recunoască acțiunea. Părțile pot înceta procesul prin tranzacție. În conformitate cu art.265 lit.c) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care reclamantul a renunțat la acțiune, renunțul fiind admis de instanță.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul, că conform alin.(5) art.60 Cod de procedură civilă, renunțul la acțiune nu contravine legii și nu încalcă drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, interesele societății sau ale statului, instanța de judecată corect a ajuns la concluzia de a admite renunțul la acțiune și de a înceta procesul civil.

35. *Concomitent, Colegiul penal reține că, instanța de fond justificat a soluționat chestiunea ce ține de cheltuielile judiciare.*

Acuzatorul de stat, procurorul a solicitat încasarea de la CERCHEZ Igor ***** în contul statului a cheltuielilor judiciare suportate la efectuarea urmăririi penale în sumă totală de 4239 lei, constituită din salariul procurorului și deplasarea la ședințele de judecată.

Conform art.227 Cod de procedură penală, prevede că, (1) Cheltuieli judiciare sânt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. (2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu

efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

În cazul dat cheltuielile judiciare sunt suportate de către stat și nici într-un caz de către inculpat. Astfel, prin prisma normelor de drept citate supra, instanța de judecată întemeiat a considerat necesar de a respinge solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea sumelor preținse, ori aceste cheltuieli sunt suportate din contul statului, și nu pot fi puse în sarcina inculpatului.

36. Generalizând aceste aspecte, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, va admite, apelul declarat de avocatul Serghei CANȚER, în interesele inculpatului CERCHEZ Igor *****, împotriva Sentinței Judecătorei Criuleni (sediul Secundar) nr. 1-94/2015 din 31 iulie 2019, casează integral această Sentință inclusiv din oficiu în conformitate cu prevederilor art.409 alin.(2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă Hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

37. În temeiul celor expuse, călăuzindu-se de prevederile art.409 alin.(2), art.415 alin.(1), pct.2), art. art.417-418 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, Colegiul Penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se admite** apelul declarat de avocatul Serghei CANȚER, în interesele inculpatului CERCHEZ Igor **,*

***Se casează** integral Sentința Judecătorei Criuleni (sediul Secundar) nr. 1-94/2015 din 31 iulie 2019, inclusiv din oficiu, în conformitate cu prevederilor art.409 alin.(2) Cod de procedură penală.*

Se rejudecă cauza și se pronunță o nouă Hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

CERCHEZ Igor ***** se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.324 alin.(3) Cod penal al Republicii Moldova (în redacția Legii nr.136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024), și i se stabilește pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 8000 (opt mii) unități convenționale - echivalentul sumei de 400 000 (patru sute mii) lei, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 10 ani.

În conformitate cu prevederile art.90 Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, stabilită inculpatului **CERCHEZ Igor ******* pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art.324 alin.(3) Cod penal al Republicii Moldova, se suspendă condiționat pe o perioadă de probațiune de 3 (trei) ani.

În conformitate cu prevederile art.90 alin.(6) pct.a), b) și g) Cod penal, se pune în sarcina lui CERCHEZ Igor *****, ca în perioada de probațiune fixată:

- să se prezinte la organul de probațiune la datele fixate de acesta;

- să anunțe în scris, în prealabil, despre schimbarea domiciliului sau orice deplasare care depășește 5 zile;
- să participe la programe probaționale.

Controlul asupra comportării lui CERCHEZ Igor ***** în perioada de probațiune și executării de către acesta a obligațiilor stabilite prin prezenta, se pune în seama organului de probațiune din raza teritorială a domiciliului acestuia.

Decizia este executorie din momentul adoptării, și poate fi suspusă recursului la Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova în termen de două luni de la data comunicării.

**Președintele ședinței,
Judecătorul**

Eugeniu BEȘELEA

Judecătorii

Olga COJOCARU

Vitalie BUDECI